

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg: Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga
álbmotmeahccestivra

Møtested: , Nordreisa

Dato: 06.09.2023

Tidspunkt: 08:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Morgenmøte - kort styremøte i forbindelse med Samling i Nordreisa - besøk hos Reisa nasjonalparkstyre

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
35/23	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
36/23	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av elektronisk underskrivere		
37/23	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
RS 31/23	Delegasjonssaker		
38/23	Orienteringssaker		
39/23	Eventuelt		
40/23	Uttalelse til ny snøskuterløype og endring av snøskuterløype - Vardø kommune - Komagvær til Oksevatn		2021/10664
41/23	Behandling av klage på avslått søknad om bruk av ATV til Hybia - KOMagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme		2023/6890
42/23	Vedtak - Varangerhalvøya nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - bruk av ATV og helikopter ved innfanging av fjellrev til avlsstasjon - Norsk institutt for naturforskning NINA		2023/7666
RS 32/23	Dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen - UIT COAT - Norges Arktiske Universitet - taksering av li- og fjellryper 2023		2023/6439
RS 33/23	Dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - landing og lavtflyging med helikopter - kadaversøk av sau drept av bjørn - Klubvik beitelag		2023/7658
RS 34/23	Dispensasjon for to landinger - Varangerhalvøya nasjonalpark - landing med helikopter i Komagdalen - Naturtjenester i Nord		2023/6889
RS 35/23	Dispensasjon til innsamling av plantedeler av Kalkarve i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernonmråde / Permit for collection of plantparts from Arenaria pseudofrigidia in landscape protection area		2023/5093
RS 36/23	Innvilget - Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen - barmarkskjøring ved sauedrift 2023 - Arnt Støme m.fl.		2023/6890
RS 37/23	Vedtak - dispensasjon til motorferdsel - Varangerhalvøya nasjonalpark - kjøring med ATV for utfrakt av elg - elgjakt 2023 - John Arne Kristiansen		2023/7104
RS 38/23	Informasjon til jaktlag som skal jakte elg i Varangerhalvøya nasjonalpark og tilliggende verneområder i 2023 - motorferdsel		2021/7692
RS 39/23	Kjørelagg og høyder på påler - Varangerhalvøya nasjonalpark - Persfjorden / Syltefjorden		2023/2838

landskapsvernområde - Vardø kommune - Vestereiv
- oppføring av fritidsbolig

35/23 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
36/23 Godkjenning av innkalling og sakliste, valg av elektronisk underskrivere
37/23 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
RS 31/23 Delegasjonssaker
38/23 Orienteringssaker
39/23 Eventuelt

Arkivsaksnr: 2021/10664-8

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 01.09.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	40/23	06.09.2023

Vedlegg:

- 1 Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023 - sendes ut på offentlig ettersyn.pdf
- 2 Til uttalelse - offentlig ettersyn - nye snøskuterløyper - Vardø kommune - kommunal forskrift om snøskuterløyper - § 4a i nasjonal forskrift til motorferdselloven - Varangerhalvøya nasjonalpark
- 3 Søknad om utsatt frist til høringssak - snøskuterløype Komagvær til Oksevatnet
- 4 Plan+for+utredning+av+nye+snøscooterløyper+i+Vardø+kommune (3)
- 5 Vedtak+-+Forslag+til+nye+snøscooterløyper+i+Vardø+kommune (3)

Høringsuttalelse til snøskuterløyper – Vardø kommune – forslag til to nye traseer

Forvalters innstilling til uttalelse

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir tilbakemelding om at flytting av skuterløype som i dag går nærme E75, vil gå svært nært nasjonalparkgrensen, og vil kunne ha negativ påvirkning på trua arters funksjonsområder, og medføre økt støy inn i nasjonalparken, som vil være negativt for friluftslivet og dyreliv. Effekten på økt ferdsel i område trua arters hjemmeområder, er lite kjent relatert til deres områdebruk. Både vurdering av eventuell effekt på de mest trua pattedyr og fugl som fins i området ved løypa er utelatt i kommunens vurdering.

Områdets snøforhold i foreslått trasé slik vi kjenner de vil trolig være mer variable med mer kupert terreng og opplegg av snøfonner som vil være en fare for de som ferdes, og særlig ved flatt lys og dårlig sikt. Snøforholdene ved E75 er mer jevnt stabile og tryggere med flatere trasé og flere referansepunkter omkring løypa.

Løsningen vil nok også gi en rekke dispensasjonsøknader til kommunen om å kjøre snøskuter fra hyttene ved E75 mellom Komagvær til Kramvik – for atkomstløyper fra hver hytte, til skuterløypa som da vil gå høyt til fjells langt fra hyttene. I dag går løypa like ved hyttene langs vei. Nytt forslag vil øke forstyrrelser i naturen i området, og funksjonsområdene til de trua artene ytterligere med flere «dispensasjons løyper» fra hyttene til den åpne snøskuterløypa.

En eventuell justering av snøskuterløypa med litt større avstand fra E75 på de punkter Statens vegvesen viser til for å bedre sikkerheten, vil være en bedre løsning for naturmangfoldet, og for øvrig brukere med hytte langs E75. Støy og forstyrrelsessone vil gå parallellt mht. E75 og snøskuterløypa.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er negativ til forslaget om snøskuterløype mellom Falkefloget og over Oksevatnet. Nært nasjonalparkgrensen virker hensyn til ivaretagelsen av naturmangfoldet utelatt fra vurderingene ved valg av trasé, og vil ikke ivareta de nødvendige hensyn til trua arter, som har funksjonsområder her både innen og utafor nasjonalparken.

Oksevatnet er et vatn med atkomst med skiløype og således viktig for friluftslivet, mht. vinterlig fysisk aktivitet i naturen som omfatter stillhet og lite forstyrrelser. Dette er lite belyst i «Plan for utredning av nye snøskuterløyper i Vardø kommune». Oksevatnet er i dag et område som kan anbefales for de som vil gå på ski, isfiske, lite forstyrrelser eller oppleve stillhet i randsonen til nasjonalparken. Noe dyrelivet i området med forekomst av trua arter også drar fordeler av. Dette er ikke belyst i utredningen. Løypeplassering strider mot forpliktelsene til å ivareta naturmangfoldet i området.

Saksopplysninger

Det vises til forslag til nye snøscooterløyper – 2023 - sendt på høring 30.06.2023 fra Vardø kommune.

Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023 - sendes ut på offentlig ettersyn

Saken gjelder revisjon av lokal forskrift om snøskuterløyper som legges frem til vedtak om høring og offentlig ettersyn til Vardø formannskap som planutvalg. Forskriften gir bestemmelser om bruk av snøskuterløyper til rekreasjonskjøring for 11 fast angitte traseer i kommunen. Gjeldende forskrift ble vedtatt av Formannskap den 30.12.2021 i vedtak 63/21. Under politisk sluttbehandling i Vardø bystyre fremkom det ønske om å utrede to tilføyinger til løypenettet i Vardø kommune.

1. Flytting av løype 6 fra E75 og forbi Olskarsvatnet 2. Komagvær til Persfjord forbi Oksevatnet I sammenheng med planlegging av disse to snøscooterløyper skal kommunen utrede løypenes virkninger for kartlagte og verdsetting av friluftslivsområder ihht. Miljødirektoratets veileder M98-2013. Gjeldende kartlegging er fra 2021.

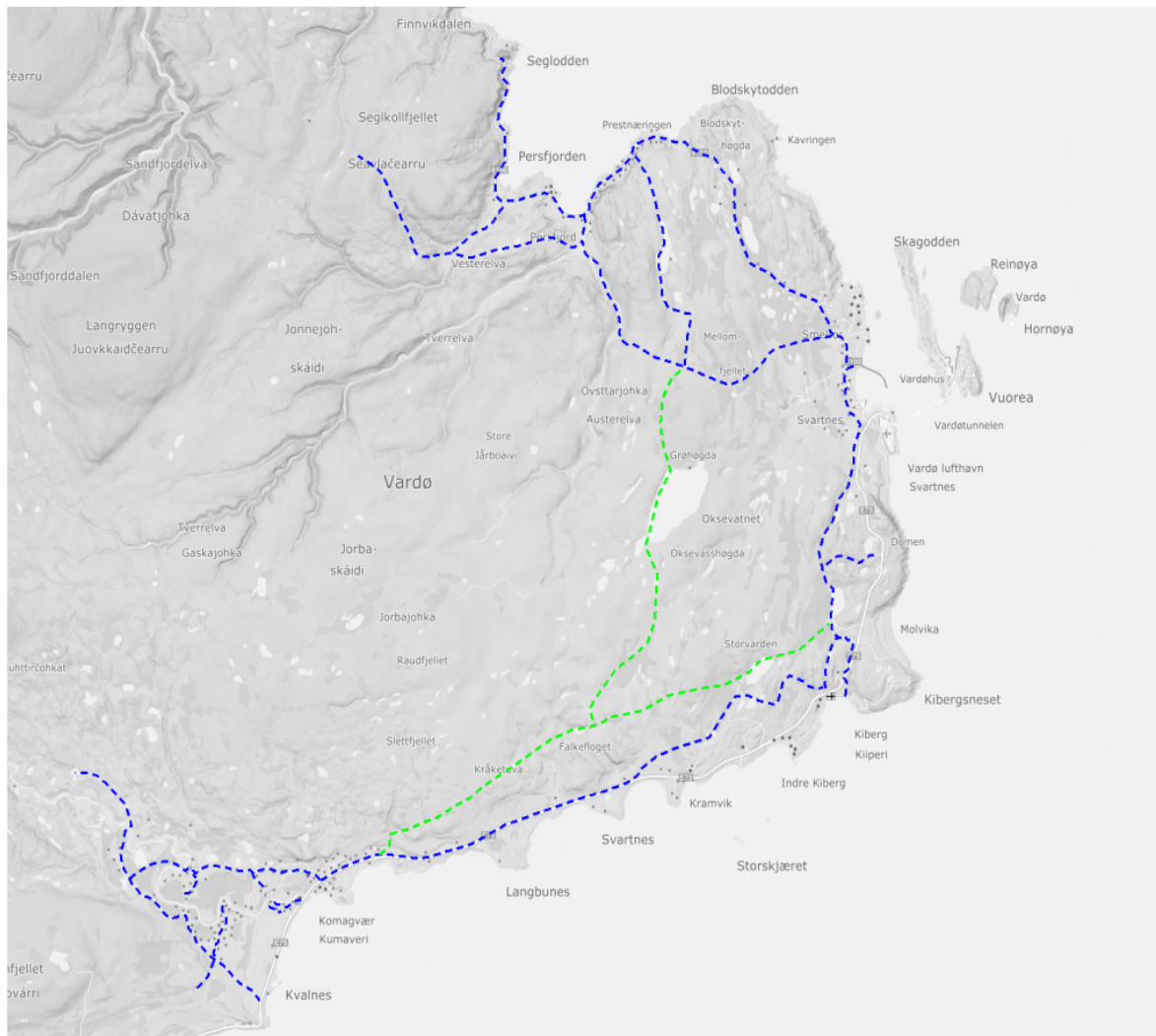
Gjennom tidligere prosess har administrasjonen vurdert innspill til løypetraseer og mulighetsrommet for etablering av forslag til 2 nye løyper ihht. reglene i motorferdselforskrift §4a. Administrasjon har selv utredet forslag til nye tilføyinger ihht. reglene i motorferdselforskriften og har innhentet samtykke fra berørte grunneiere.

Videreføring av eksisterende løyper med beskrevne tilføyinger gir tilsvar på registrert etterspørsel og grunnlag for trivsel blant brukere. Det er gjort vurderinger for å ivareta hensynene kommunen plikter å ta jf. reglene i motorferdselforskriften §4a. Det er innledet dialog med reindriften, vurdert løypenes virkninger for naturmangfold og friluftslivet samt gjort avbøtende tiltak der særlig viktig friluftsområder kan bli utsatt for støy/forurensning.

Forslaget til nye løyper som legges frem vil ha betydning for videreføring og utvikling av scootermiljøet i kommunen, samt fremtidige lokale reiselivsaktører som vil ha muligheten til å

tilby spennende scooterturer som del av sitt kundetilbud. Det bes at Vardø formannskap legges plan for utredning av nye snøscooterløyper ut til høring og offentlig ettersyn i minst 6 uker jf. reglene i plan- og bygningsloven §1114. Kommunedirektøren innstiller positivt.

2. Forsalg til nye snøscooterløyper

Grønn linje viser forslag til nye trasê for Komagvær.

Vurdering

Forslag angår

1. Flytting av løype 6 som i dag går parallelt med E75, og legge den høyere opp i fjellet nærmere nasjonalparkgrensen mellom Trollelva bak Falkefloget og ned over Olskarsvatnet.
2. Ny løype fra nord for Falkefloget, over Oksevatnet til eksisterende løype nord for Gråhøgda

Kart 2. viser aktuelt område – grønn linje viser nasjonalparkgrensen

Generelt

Bakgrunn for nasjonalparken

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dvergås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift

Vurdering av løype 6

Forslag om å flytte løype 6 som i dag går parallelt med E75, og å legge den høyere opp i fjellet nærmere nasjonalparkgrensen mellom Trollelva bak Falkefloget og ned over Olskarsvatnet.

Innen nasjonalparken er det leve og yngleområder for sensitive arter, også vinterstid.

Vi kan ikke se at dette er tatt med i vurderingen av traseen som ligger utafor nasjonalparken, men like ved. Område mellom Komagvær fra Trollelva, Kråketuva via Falkefloget er såpass nært nasjonalparkgrensen og funksjonsområder og yngleområder for sensitive arter av både pattedyr og fugl. Selv om yngling skjer innen nasjonalparken er avstanden såpass kort at man kan anta at i trasè for foreslått flyttet løype nært nasjonalparkgrensen, er det funksjonsområde for arten. Flytting av løypa hit vil medføre støy og forstyrrelse lenger inn i fjellet. Ved å flytte løypa nærmere nasjonalparken vil «støyfrie» områder fra omkringliggende snøskuterløyper i og ved nasjonalparken begrenses. Dette kan ha negativ betydning også for friluftslivet i området, mht. å kunne oppleve stillhet, som blir mer og mer ettertraktet i mangelen av dette for øvrig, også i forbindelse med naturturisme. Naturturismebedrifter på Varangerhalvøya sier at naturkvaliteter som urørt natur, stillhet og mangel på lys (dvs. mørke) for å kunne oppleve stjernehimmel og nordlys etterspørres mer og mer i forbindelse med guida opplevelsesturer vinterstid. I dag har ikke Olskarvatn og Oksevatnet snøskuterløyper, og det er lagt skiløyper i området. For øvrig er det få vatn i kommunen som ikke har atkomst eller påvirkes av støy via snøskuterløyper, også innen nasjonalparken. Det vil si at kvaliteter etterspurt i naturturisme og i grupper blant befolkningen i liten grad ivaretas ved snøskuterløyper til alle vatn.

I dag går snøskuterløype 6 parallelt med E75 mellom Komagvær og Kiberg. Støymessig og mht. forstyrrelse av dyrelivet er dagens trase best. Da støysone og forstyrrelsessone fra biler på veien og snøskutere som kjører parallelt mht. negativ påvirkning på dyrelivet. Flytting av løypa nært nasjonalparkgrensen ansees således som en dårlig ide om naturmangfoldet skal ivaretas også i randsonen av nasjonalparken.

Angående trasè via Olskardsvatnet har vi ikke noen innspill foruten at vi har fått opplyst av lokale at det er yngleområder for sensitive arter, og trase mellom Kramvik og Olskardsvatnet bør velges med omhu mht. å sikre stor nok avstand til disse. Fjellreven er i en positiv utvikling takket en rekke tiltak igangsatt av myndighetene, for å berge arten. Fjellreven har etablert seg med hi og ynglinger flere steder utenfor verneområdene, og en god kommunal arealplanlegging, med valg av de beste miljøforsvarlige teknikker jamfør Naturmangfoldlovens § 12, er her nødvendig om disse områdene skal kunne ivaretas. Da kan ikke snøskuterløyper planlegges inn i disse områdene. Om den positive utviklingen fortsetter kan man forvente at en del kystnære senile hi tas i bruk.

Vi viser for øvrig til Naturmangfoldlovens § 49.

§ 49. (utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde)

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter [§ 6](#).

I lys av dette innstiller forvalter på at trase for løype 6 mellom Komagvær og Kramvik bør beholdes med kun små justeringer, da flytting kan ha negative effekter på forekommende trua arters funksjonsområde i og like utafor nasjonalparken. Om hensyn til senile fjellrevhi ved Olskarvatn tas for trasèvalg fra Kramvik mot Domen, virker det OK. At det tas hensyn til disse vil også styrke muligheten for å ivareta fjellrevbestanden, både innen og utenfor nasjonalparken. Bestanden vil dra fordeler av

at totalbestanden er størst mulig mht. å motstå trusler som menneskelig forstyrrelser, nedbygging, rødrev og klimaendringer.

Vurdering av

1. Ny løype fra nord for Falkefloget, over Oksevatnet til eksisterende løype nord for Gråhøgda

Vi ser at denne kommer i konflikt med yngleområde for trua arter samt, funksjonsområde for disse like utenfor nasjonalparken. Eventuell fri rasting på Oksevatn vil være svært uheldig. Vi vil anbefale at Vardø kommune at man eventuelt ser på andre tilkomstområder om bakgrunnen for tilgang til vatnet fra Svartnes eller Kiberg er tilgang for isfiske. Det eksisterer allerede atkomstløyper mellom Svartnes, Kiberg og Komagvær nærmere E75.

Forvalter innstiller på at nasjonalparkstyret er negativ til etablering av snøskuterløype via Oksevatnet sørlige del som foreslått pga. stor fare for uheldig påvirkning på lokalt dyreliv – trua arter. Støy vil også forplante seg lenger inn i nasjonalparken.

§ 49.(utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde)

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.

Se mottakertabell

Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023 - sendes ut på offentlig ettersyn

Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune sendes ut til offentlig ettersyn i 6 uker. Fastsetting av nye løyper gjøres av Vardø bystyre innen utgangen av 2023.

Saken gjelder revisjon av lokal forskrift om snøskuterløyper som legges frem til vedtak om høring og offentlig ettersyn til Vardø formannskap som planutvalg. Forskriften gir bestemmelser om bruk av snøskuterløyper til rekreasjonskjøring for 11 fast angitte traseer i kommunen.

Gjeldende forskrift ble vedtatt av Formannskap den 30.12.2021 i vedtak 63/21.

Under politisk sluttbehandling i Vardø bystyre fremkom det ønske om å utrede to tilføyinger til løypenettet i Vardø kommune.

1. Flytting av løype 6 fra E75 og forbi Olskarsvatnet
2. Komagvær til Persfjord forbi Oksevatnet

I sammenheng med planlegging av disse to snøscooterløyper skal kommunen utrede løypenes virkninger for kartlagte og verdsetting av friluftslivsområder ihht. Miljødirektoratets veileder M98-2013. Gjeldende kartlegging er fra 2021.

Gjennom tidligere prosess har administrasjonen vurdert innspill til løypetraseer og mulighetsrommet for etablering av forslag til 2 nye løyper ihht. reglene i motorferdselforskrift §4a. Administrasjon har selv utredet forslag til nye tilføyinger ihht. reglene i motorferdselforskriften og har innhentet samtykke fra berørte grunneiere.

Videreføring av eksisterende løyper med beskrevne tilføyinger gir tilsvar på registrert etterspørsel og grunnlag for trivsel blant brukere. Det er gjort vurderinger for å ivareta hensynene kommunen plikter å ta jf. reglene i motorferdselforskriften §4a. Det er innledet dialog med reindriften, vurdert løypenes virkninger for naturmangfold og friluftslivet samt gjort avbøtende tiltak der særlig viktig friluftsområder kan bli utsatt for støy/forurensning.

Forslaget til nye løyper som legges frem vil ha betydning for videreføring og utvikling av scootermiljøet i kommunen, samt fremtidige lokale reiselivsaktører som vil ha muligheten til å tilby spennende scooterturer som del av sitt kundetilbud. Det bes at Vardø formannskap legges plan for utredning av nye snøscooterløyper ut til høring og offentlig ettersyn i minst 6 uker jf. reglene i plan- og bygningsloven §1114. Kommunedirektøren innstiller positivt.

Vil du uttale deg?

Uttalelser kan sendes som e-post eller brev.

Eventuelle merknad eller innspill kan sendes til postmottak@vardo.kommune.no eller via post til Vardø kommune, Kirkegata 4, 9950 Vardø

Postadresse
TNP (Teknisk Næring og Plan)

Besøksadresse
Kirkegata 4

Telefon
+47 78943300

Foretaksregisteret

E-post
postmottak@vardo.kommune.no

Hovedkontoradresse
Kirkegata 4
9950 Vardø

Vår dato
30.06.2023

Vår referanse
22/01335-18

Vennligst markere uttalelse med følgende "22/01335 - Forslag til nye snøcooterløyper"

Frist for uttalelse: 01.09.2023

Her kan du se flere dokumenter i saken

<https://www.vardo.kommune.no/forslag-til-nye-snoescooterloeyper-i-vardoe-kommune-2023-sendes-ut-paa-offentlig-ettersyn.6611415-511630.html>

Med hilsen
TNP (Teknisk Næring og Plan)

Alonza Garbett
Kommunalsjef TNP

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vennligst merk all videre korrespondanse som omhandler denne saken med: 22/01335

Likelydende brev sendt til			
Vardø brann- og redningskorps		Kirkegata 4	9950 VARDØ
FEFO		Postboks 133	9811 VADSØ
Vardø friluftsförening		Kaigata 17 A	9950 Vardø
Finnmark Friluftsråd			
Varangerhalvøya nasjonalparksenter		v/Arnt Støme	9960 KIBERG
Norges Jeger- og Fiskerforbund			
Vardø turlag		Postboks 257	9951 VARDØ
FINNMARK POLITIDISTRIKT		Postboks 501	9917 KIRKENES
UiT Norges arktiske universitet		Postboks 6050 Langnes	9037 TROMSØ
Hamningberg Bygdelag		Kristian 4 gate 52	9950 VARDØ
Vardø røde kors		Postboks 252	9951 VARDØ
Persfjord Bygdelag			
Nye Vardø næringsforening		Postboks 26	9951 VARDØ
SAMEDIGGI / SAMETINGET		Ávjovárgeaidnu 50	9730 KARASJOK
Statens Vegvesen		Brynsengfaret 6A	0667 OSLO
REINBEITEDISTRIKT 6		Rasengveien 2	9840 VARANGERBOTN
Statsforvalteren i Troms og Finnmark		Damsveien 1	9815 VADSØ
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)		Postboks 5091 Majorstua	0301 OSLO
Komagvær Jeger og		Postboks 78	9951 VARDØ

Vår dato
30.06.2023

Vår referanse
22/01335-18

Fiskerforening			
TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE		Postboks 701	9815 VADSØ
Vardø Snøscooterforening			
VARANGER VIEW AS		Kongens gate 6	9950 VARDØ
BARENTS NETT AS		Nyborgveien 70	9800 VADSØ
NORGES HYTTEFORBUND		Billingsstadsletta 25	1396 BILLINGSTAD

Fra: noreply@vardo.kommune.no[noreply@mail.tietoevry.com]
Sendt: 30.06.2023 14:52:55
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dokument 22/01335-18 Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023 - sendes ut på offentlig ettersyn sendt fra Vardø kommune

Hei Statsforvalteren i Troms og Finnmark,

Dokumentet **22/01335-18 Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023 - sendes ut på offentlig ettersyn** for sak **Fastsetting av nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023** er blitt sendt fra **Vardø kommune**. Se vedlagte fil.

Dette er en systemgenerert e-postmelding som ikke kan besvares.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Vardø kommune
Postboks 292
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/10664-7 432.3

Deres ref.

Dato 17.08.2023

Søknad om utsatt frist til hørings sak - snøskuterløype Komagvær til Oksevatnet

Det vises til Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune – 2023 – offentlig ettersyn datert 30.06.2023. Deres ref. 22/01335-18

Saken gjelder

1. Flytting av løype 6 fra E75 og forbi Olskarvatnet
2. Komagvær til Persfjord forbi Oksevatnet

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre søker om utsatt frist til uttalelse til i løpet av 12 september. Dette da styret ønsker å uttale seg, men har ikke styremøte før da.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statens Hus

9800

VADSØ

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Plan for utredning av nye snøscooterløyper i Vardø kommune

Vurdering av ulike hensyn

**VARDØ
KOMMUNE**

Kirkegata 4, 9950 VARDØ

Innholdsfortegnelse

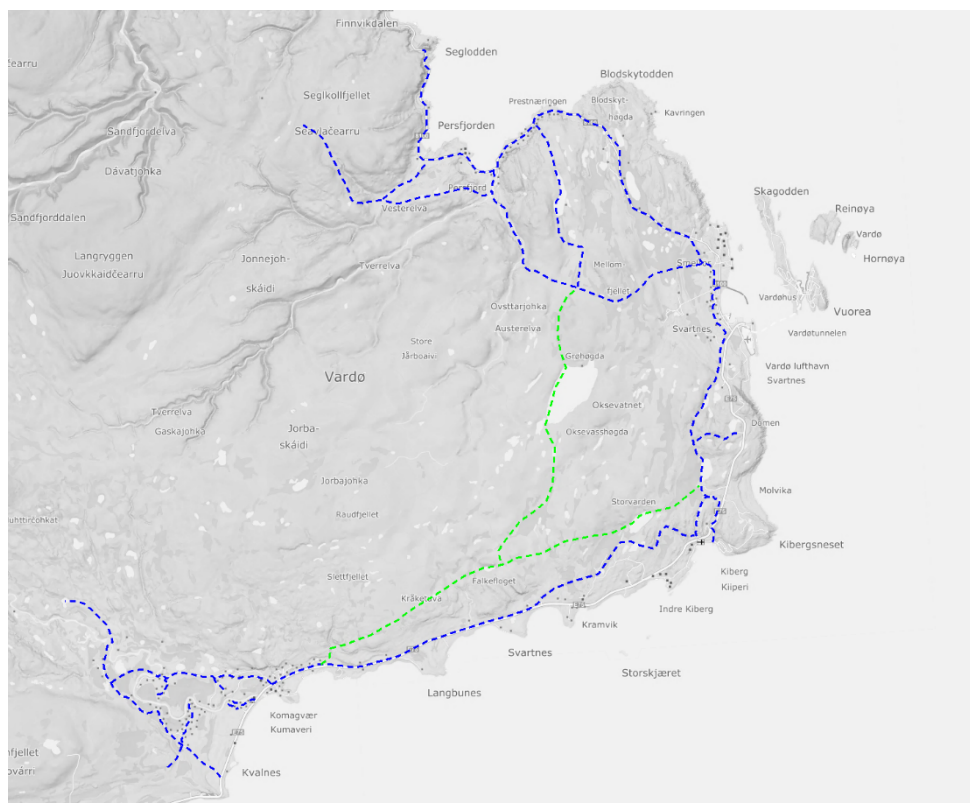
1 Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Hjemmelsgrunnlag og formalkrav	3
1.2.1 Bystyres myndighet	3
1.2.2 Begrensninger i adgangen til å fastsette snøscooterløyper og bestemmelser om rasting på islagte vann.....	4
1.2.3 Grunneier	4
1.2.4 Prosesskrav.....	4
1.2.5 Medvirkning.....	5
1.2.6 Høring	5
1.2.7 Vedtak	5
1.2.8 Kunngjøring	5
1.2.9 Klage	6
1.3 Overordnet om utredningstema	7
1.3.1 Støy.....	7
1.3.2 Friluftsliv	8
1.3.3 Naturmangfold	10
1.3.4 Reindrift.....	10
1.3.5 Kulturminner og Kulturmiljø.....	11
1.3.6 Sikkerhet.....	13
2. Forsalg til nye snøscooterløyper.....	14
2.1 Løype 6	15
2.1.1 Beskrivelse av løype.....	15
2.1.2 Naturmangfold	16
2.1.3 Kulturminner og Kulturmiljø.....	17
2.1.4 Reindrift.....	19
2.1.5 Støy.....	19
2.1.6 Sikkerhet.....	19
2.1.7 Friluftsliv	20
2.2 Løype 12	21
2.2.1 Beskrivelse av løype.....	21
2.2.2 Naturmangfold	22
2.2.3 Kulturminner og Kulturmiljø.....	22
2.2.4 Reindrift.....	22

2.2.5 Støy.....	23
2.2.6 Sikkerhet.....	24
2.2.7 Friluftsliv.....	24

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Under fastsetting av snøscooterløyper, kom det inn noen forslag til endring eller nye snøscooterløyper. Disse ble valgt og ikke tatt med i fastsettingen, men heller i en egen utredning av nye løyper.

1.2 Hjemmelsgrunnlag og formalkrav

1.2.1 Bystyres myndighet

Bystyret fastsetter bestemmelser om bruk av skuterløyper ved å vedta en lokal forskrift med hjemmel i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a og Motorferdsellovens §4a. innholds-, Prosess- og utredningskrav gitt i Motorferdsselforskriften §4a gjelder både for vedtak av løypenett, eksisterende og nye.

1.2.2 Begrensninger i adgangen til å fastsette snøscooterløyper og bestemmelser om rasting på islagte vann

Lovens §4a og forskriftens §4a blir det nevnt en rekke begrensninger i adgangen til å fastsette snøscooterløyper. Kommunen skal under fastsettingen av snøscooterløypene ta hensyn til støy, friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerhet for de som kjører og andre. Løypene skal ikke kreve terrenginngrep eller være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift. Snøscooterløypene skal heller ikke legges i nasjonale villreinsområder, verneområder eller foreslåtte verneområder.

1.2.3 Grunneier

Kommunen kan ikke treffe vedtak om nye snøscooterløyper over en eiendom før grunneieren har samtykket det. Dette er presisert i forskriften § 4 a, sjuende ledd. Kravet om samtykke gjelder ovenfor både private og offentlige grunneiere.

Svar fra finnmarkseiendommen viser at de ikke ville svare før at merknadsbehandling og eventuelle endringer i løypeforslaget er utført.

2/1 5/1, 6/1, 7/1, 8/1, 11/1, Finnmarkseiendommen

5/14, Støme, Kristin Keltner. Støme, Siri Keltner. Støme, Tord Keltner. Ikke noe svar ennå

5/12 Hansen, Rolf Otto. Ramstad, Jorun Bræck. Støme, Kristin Keltner. Støme, Siri Keltner. Støme, Tord Keltner. Ikke noe svar ennå

5/3 Hagelstrøm, Henrik A Ikke noe svar ennå

4/2 Steffensen, Laila M. Steffensen, Sonja E Ikke noe svar ennå

1.2.4 Prosesskrav

Krav til prosess for å fastsette nye snøscooterløyper følger forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag §4a tredje ledd. Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Av kommunens vedtak skal det fremgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering. Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.

1.2.5 Medvirkning

Etablering av snøscooterløyper krever medvirkning, samarbeid, offentlighet og informasjon. Kommunene bør tidlig i prosessen ta kontakt med fylkeskommunen og andre offentlige etater som vegvesenet og statsforvalteren. Kommunen bør også kontakte diverse interessegrupper som næringsinteresser, herunder reindriftsnæringa, beboerforening, grunneiere, turlag og andre friluftsansjoner, miljøorganisasjoner, velforeninger, hytteforeninger og lignende. Kommunen bør vurdere om det er behov for å ta andre grep for å sikre en god og åpen prosess, ut over prosesskravene som finnes i forskriften §4a. Dette kan for eksempel være oppstartsmøte med de berørte, eller møte med parter for å drøfte bestemte tema.

1.2.6 Høring

Forslag til snøscooterløyper skal sendes på høring etter reglene for høring i plan- og bygningsloven § 11-14. Det innebærer at forslaget skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, kunngjøres i minst en lokalavis og gjøres tilgjengelig i digitale medier. Fristen for å gi uttalelse er minst 6 uker. Høringsforslaget må inneholde kart som på en forståelig og entydig måte viser hvor de alternative snøscooterløypene er foreslått. Utkast til de kommunale bestemmelsene om bruken av løypene. Redegjørelse for hvordan de særskilte hensynene skal ivaretas. Utredning og kartlegging av hvordan snøscooterløypene kan påvirke naturmangfold og friluftsliv. Utsnitt av kommuneplankart og annen dokumentasjon som er nødvendig for å ta stilling til traseen. Redegjørelse av forslagene til snøscooterløypene på bakgrunn av hvordan arealbrun er avklart i for eksempel arealplaner og konsesjoner.

1.2.7 Vedtak

Vedtaket om å fastsette snøscooterløypene må inneholde et kart over løypene og bestemmelser for bruken av dem. Det skal framgå av vedtaket hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvenser av løypene har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt.....

1.2.8 Kunngjøring

Kommunen skal kunngjøre vedtaket etter reglene i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.

Kommunen skal også kunngjøre vedtaket i minst en avis som er tilgjengelig på stedet, og gjøre vedtaket tilgjengelig på elektroniske medier.

Kommunen skal underrette særskilt de som er direkte berørt av løypene ved brev med informasjon om klageadgang og frist for klage. Dette gjelder grunneiere, fastere, rettighetshavere og naboer.

Det stiller særskilt krav til kunngjøringen fordi kommunens vedtak kan påklages. I tillegg forvaltningslovens krav til kunngjøring i §§ 38 og 39. Her er det et krav at forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend.

1.2.9 Klage

Vedtak om snøscooterløyper kan påvirkes av en angitt gruppe privatpersoner, organisasjoner og offentlige myndigheter. Grunneiere og rettighetshavere, som tomtfestere, til løypenes influensområde. Sametinget. Reinbeitedistrikt der løypen går i eller påvirker områder som brukes av rein. Organisasjoner der interessene de skal ivareta blir berørt, for eksempel friluftsliv-, naturvern- og snøscooterorganisasjoner, grunneier-, bruker- og velforeninger. Nabokommuner, statlige og regionale organer dersom deres interesser blir berørt. Fylkeskommunen og statlige organer som statsforvalteren, Vegvesenet, med flere kan klage når interesser som de er satt til å ivareta blir berørt. Som utgangspunkt kan slike organer klage over tilsvarende forhold som vil kunne gitt grunnlag for innsigelse, det vil si når det gjelder spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organsaksområde. Støy og andre negative virkninger for lokalt friluftsliv kan være grunnlag for klage.

Forvaltningsloven regler om klage og omgjøring i kapittel VII gjelder. Statsforvalteren, som er klageorgan, kan prøve alle sider av dagen. Det følger av forvaltningsloven § 34.

1.3 Overordnet om utredningstema

De utredningstema som her er beskrevet er vurdert i utredning av hver enkelt løype. I noen tilfeller og underkategorier som virker inn på hverandre blir noen av disse vurdert samlet, men med noe supplerende info. Videre følger en detaljert oversikt over hvilke kriterier og hensyn som ligger til grunn for vurderingen. Særlige hensyn som må utvises knyttes opp mot friluftsliv, reindrift, støy, naturmangfold, sikkerhet, kulturminner og kulturmiljø.

1.3.1 Støy

Kommunen skal bruke den oppdaterte støyveilederen av 10.01.2018 fra Miljødirektoratet jf. Merknadene til § 4a fra KLD.

Tabell 2: Minsteavstander fra senterlinjen av snøskuterløype til ulike område typer.

Område-type	Beskrivelse	Anbefalt grenseverdi	Minsteavstand (m) for buffersone
1	Svært viktige eller viktige friluftslivsområder, jf. verdsetting i forbindelse med kommunenes kartlegging etter veileder M98-2013.	L _{SAF} 40 dB	450
2	Boliger, hytter og annen støyfølsom bebyggelse	L _{SAF} 60 dB	60
3	Områder langs eksisterende støykilder som vei, bane mv. der det allerede er trafikk av et betydelig omfang	Ingen grenseverdi	Avstand fra eksisterende støykilde bør ikke overskride 30 – 50 meter

Generelle prinsipper:

- Kjøring over islagte vann kan generere støy som bærer langt.
- Lyd bærer legere i åpent terreng enn i tett skog.
- Lyd bærer langt dersom snøscooterløypen ligger på en eksponert rygg, i en dal med lite støyskjerming oppover, eller hvis det er et dalsøkk mellom løypen og mottaker.
- Bratte bakker med behov for kraftig gasspådrag kan føre til høye støynivåer – som igjen kan føre til økt rekkevidde av støy.
- Variabel kjøring med svingende hastighet kan gi mye lyd.

Der friluftsområder/bebyggelse ligger utenfor minsteavstand buffersonene trengs ikke nærmere vurderinger. Der friluftsområder/bebyggelse ligger innenfor minsteavstandene, må det gjøres nærmere vurdering av støy jf. Støyveilederen. I viktige- og svært viktige friluftsområder er det i utgangspunktet en forventning om fravær av menneskelig støy. Grenseverdi for støyfølsom bebyggelse følger av Retningslinje T-1442/2016 (støy i arealplanlegging). Ved beregning av

influensoområde for støy må det tas hensyn til rastegrense i forskriftens bestemmelser (inntil 300m i Finnmark) samt der det åpnes for rasting på vann. Influensområde mot friluftsområder med en rastegrense på 300m: $450m + 300m = 750m$

Når det kommer til det generelle regelverket for rasting langs løypenettet, vil man i hytteområdene i Komagvær og Persfjord legge en innskrenkelse i denne. Dette medfører at man ikke trenger å ta høyde for en rastegrense på 300m og derav trenger man heller ikke beregne en støysone som strekker seg til det fulle 750m men heller 450m.

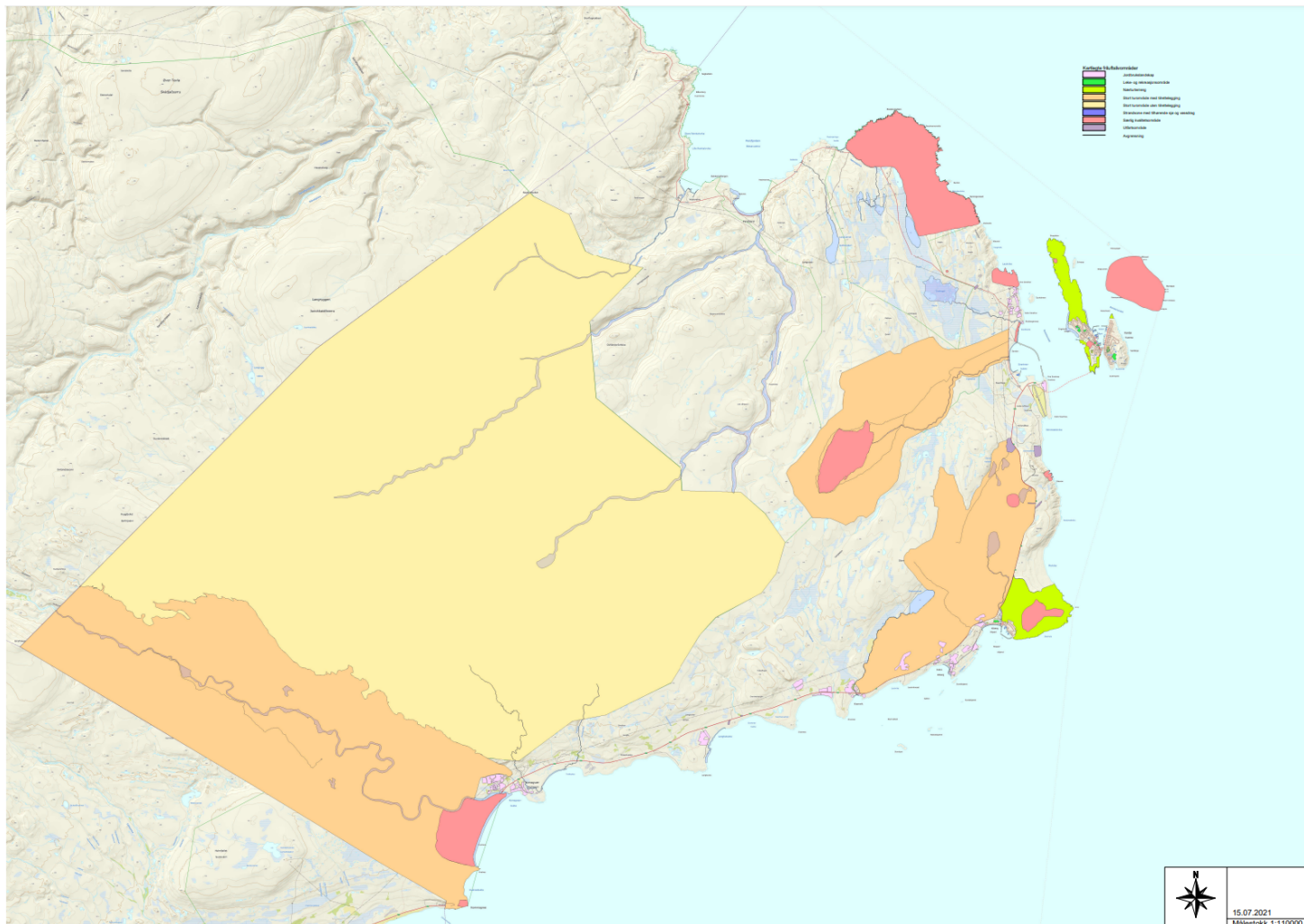
1.3.2 Friluftsliv

1. Kartlegg og verdsett friluftsområdene etter M98-2013 i løypas influensområde.
2. Det skal lages en støy-buffer (450) i GIS rundt foreslåtte løyper eller rundt viktige/svært viktige friluftsområder.
3. Ligger «viktige eller svært viktige friluftsområder» / «store sammenhengende vinterfriluftsområder» innen influenssonen?
4. Brukerkonflikt: Bør løypen opprettes/videreføres? Hva finnes av øvrige friluftsområder i kommunen? Finnes avbøtende tiltak?

Når Vardø kommune skal vurdere friluftsområdene etter miljødirektoratets veileder M98 vil det være seg meget hensiktsmessig å bringe inn spisskompetanse på de forskjellige områdene som er aktuelle. KJF er blitt kontaktet og presentert veilederen og skal komme med en tilbakemelding etter sitt styremøte på hvordan de forholder seg til dette. De samme premisser for Persfjord hytteforening foreligger, og vi venter på svar. Fylkesmannen og Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er kontaktet for å kartlegge statistikk for fredete områder i kommunen. Konklusjonen fra denne henvendelse var at der ikke finnes noen kartlegging av menneskelig trafikk i disse områdene fra Fylkesmannen eller nasjonaleparkstyret.

Når man skal vurdere disse områdene med tanke på løypenett for snøskuter vil man kunne hevde at premisene ikke er de samme for vinter og sommersesong. Dette fremheves også i veilederen fra miljødirektoratet under punkt 7.2 Verdsetting av friluftsområder – forklaring til verdikriteriene, «Om området blir mye eller lite brukt er viktig for verdien av et område. Det er også viktig om området kan utvikles til å bli mye brukt. Videre må man ta med i betraktning om det f.eks. er årstidsvariasjoner eller døgnvariasjoner.» Dette legger føringer for at man kan gjøre denne vurderingen gjennom separate elementer, en vinter- og en sommervurdering. Dermed vil Vardø kommune i første omgang gjøre en vurdering av friluftsområder knyttet til vinterbruk og da særlig i løypens influensområde.

Selve nasjonalparken er hjemlet i lov som et viktig friluftslivsområde. Dermed blir denne vurdert som nettopp dette. Store turområder uten tilrettelegning.

1.3.3 Naturmangfold

Kommunen skal utrede virkninger på naturmangfoldet i løypas influensområde – det må her tas hensyn til rastegrense (< 300m). snøscooterferdsel medfører forstyrrelser på viltet i en svær sårbar periode, om vinteren og ifm hekking- og yngling. Noen av effekten snøscooterkjøring kan ha på vilt og må dermed vises ekstra oppmerksomhet:

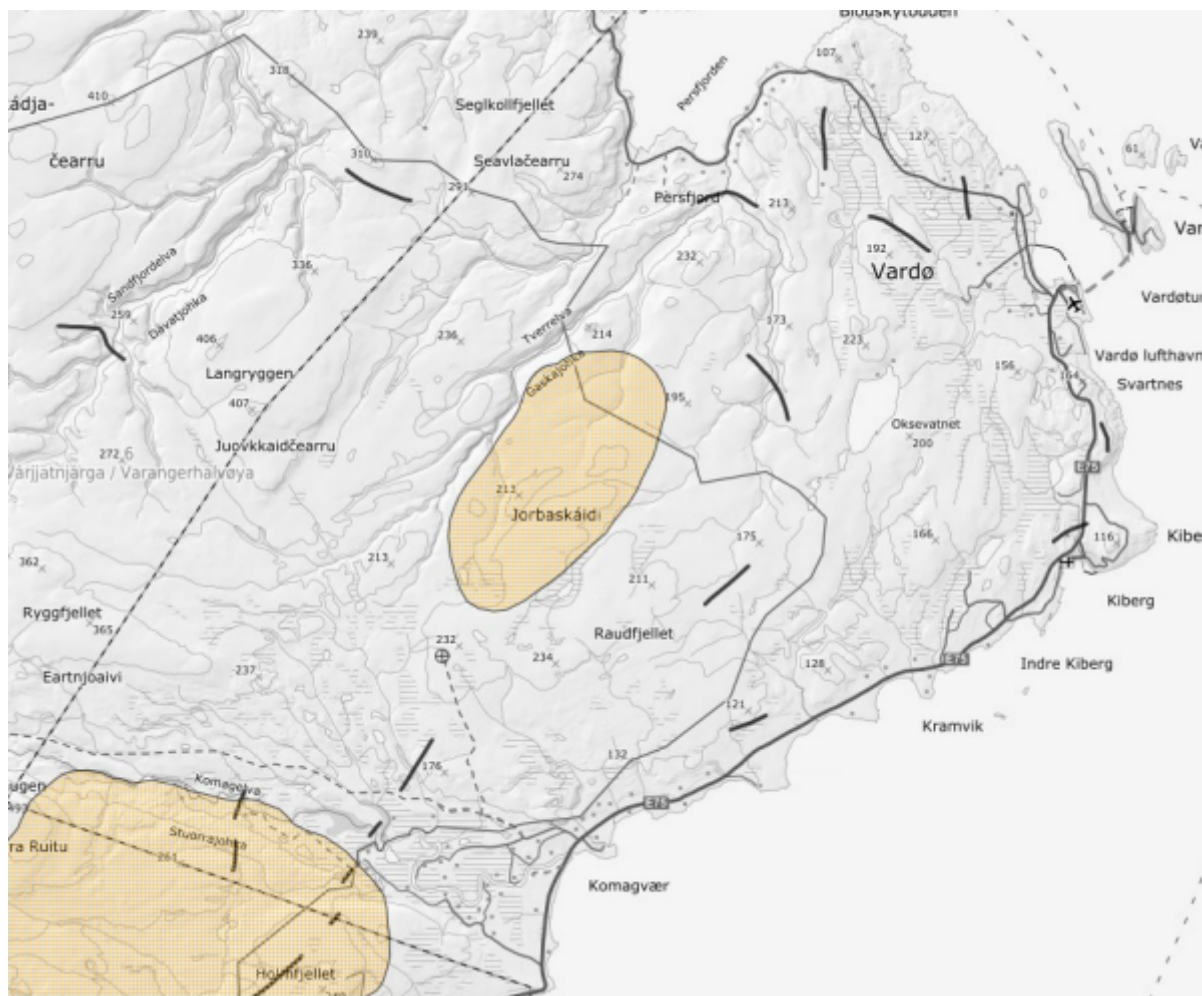
- Flukt, årvåkenhet, unnvikelse, økt hjerterytme – økt energiforbruk + unnvikelse av beiter. Redusert kondisjon -> kan medføre økt dødelighet, spontanabort, redusert evne til å ta seg av avkom. Viltet lever på et strengt energibudsjett gjennom vinteren. Gjentatte forstyrrelser kan være loddet på vektskåla.
- Påvirker hekke- og yngelsuksess: eks. Rovfugl kan unnlate å hekke, eller avbryte hekking. Mange av disse er svært stedeegne – eks. jaktfalkreir i Finnmark beskrevet på 1850-tallet er fortsatt i bruk, og Grønland er samme hekkeplass brukt av jaktfalk i 2700år!

Kommunene skal i tillegg til å kartlegge arter samt observasjoner av disse gjør vurdering av naturmangfoldloven §§ 8-12. løypene skal vurderes individuelt og smalet for bedre å forstå den totale belastningen disse har.

Noe av der naturmangfoldet som befinner seg innenfor kommunens grenser vil falle under kategorien sensitive artsdata. Dette kan naturlig nok ikke markeres i kart eller framkomme på noen dokumenter som skal deles med publikum. Når det skal utvises hensyn til disse skal man benytte seg av store areal slik at man ikke står i fare for å spre informasjon om disse unødig.

1.3.4 Reindrift

Absolutt krav i § 4a at løypene ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Dette medfører at «Løyper som virker inn på reindriftenes særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes flyttelei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årsbeitet som begrenser distriktenes reintall. Kommunen skal ta hensyn til viktige vinterbeiteområder» (KLDs merknad til nf. § 4a fjerde ledd).

Oversikt over reinbeitedistrikt 6 i Vardø kommune

1.3.5 Kulturminner og Kulturmiljø

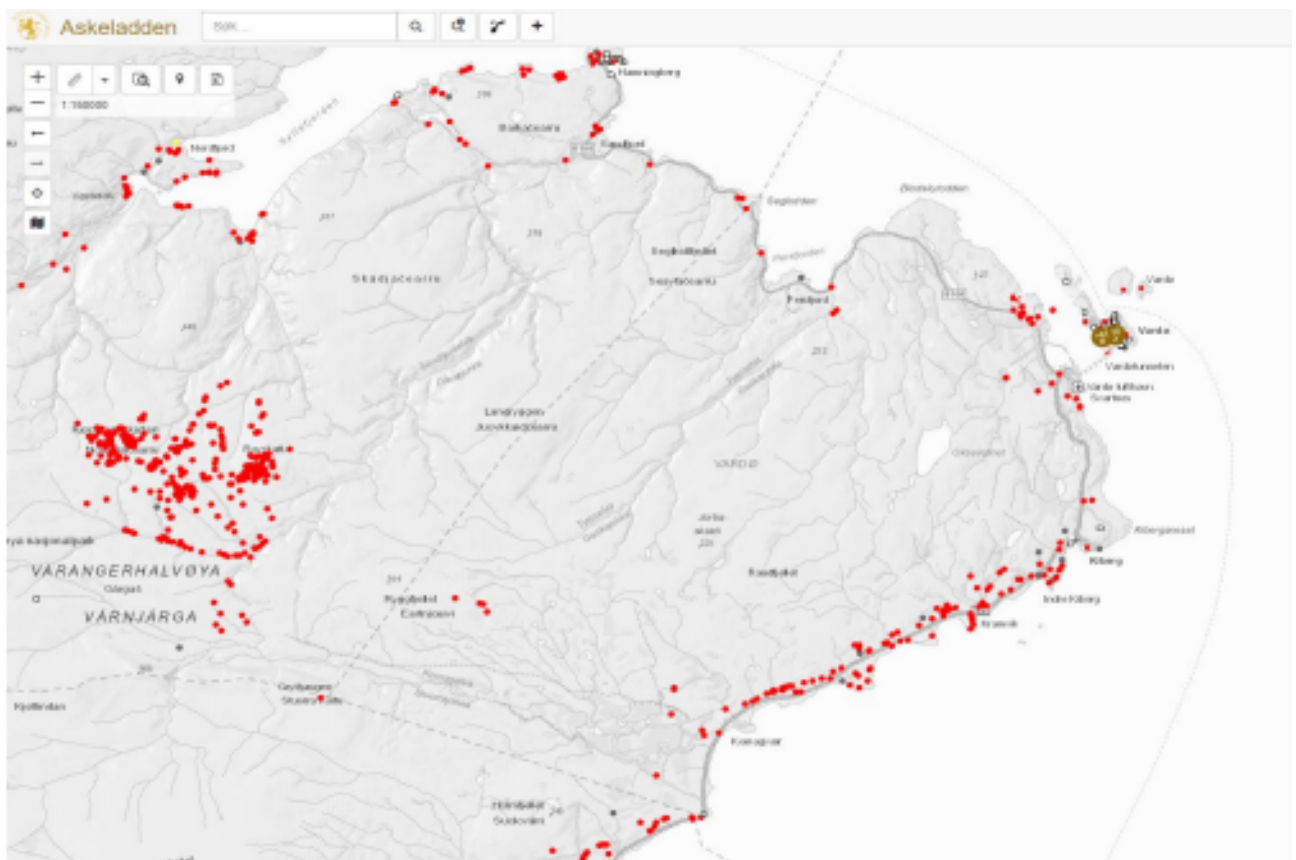
Kommunen plikter å ta hensyn til kulturminner og kulturmiljø. I Finnmark ligger kulturminner ofte i dagen grunnet lav mikrobiologisk aktivitet (lite jordsmonnsdannelse). Det forventes ikke at kommunen skal kartlegge disse på ny, men benytte seg av databaser og involvere Sametinget og Finnmark fylkeskommune. Hensynet skal springe ut fra den forståelsen som ligger til grunn i kulturminneloven § 1. og § 2.

§ 1.Lovens formål.

«Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Det er et nasjonalt ansvar å ivareta disse ressurser som vitenskapelig kildemateriale og som varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet. Når det etter annen lov treffes vedtak som påvirker kulturminnerressursene, skal det legges vekt på denne lovs formål.»

§ 2. Kulturminner og kulturmiljøer – definisjoner.

«Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Reglene om kulturminner og kulturmiljøer gjelder så langt de passer også for botaniske, zoologiske eller geologiske forekomster som det knytter seg kulturhistoriske verdier til. Etter denne lov er det kulturhistorisk eller arkitektonisk verdifulle kulturminner og kulturmiljøer som kan vernes. Ved vurdering av verneverdier kan det i tillegg legges vekt på viktige naturverdier knyttet til kulturminnene.»

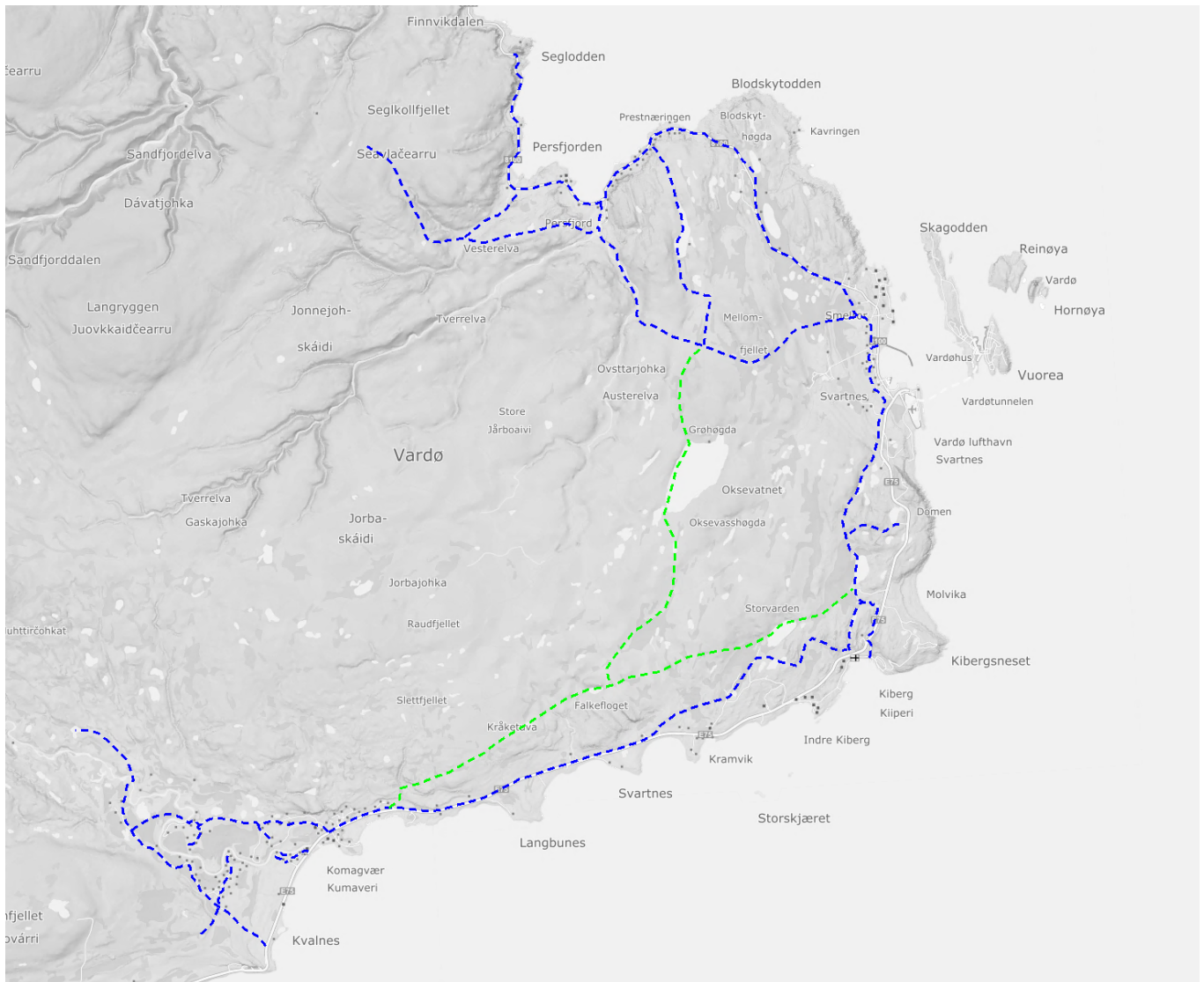
Kartutsnitt fra Askeladden

1.3.6 Sikkerhet

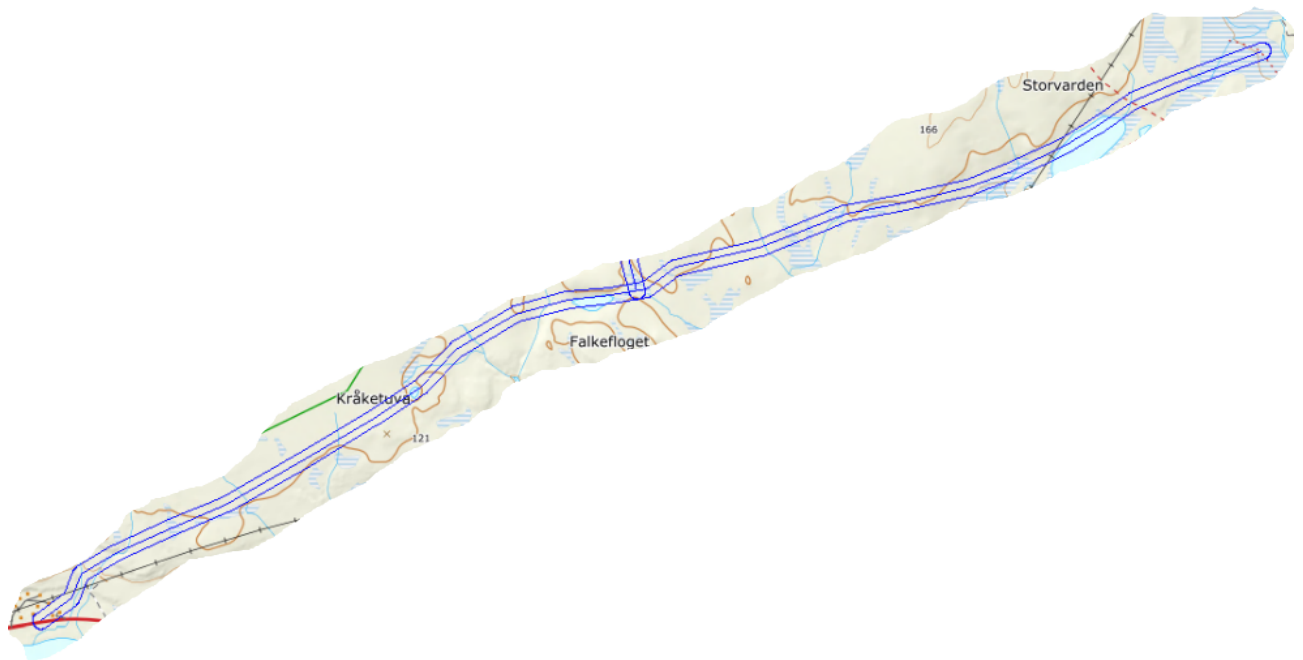
Hovedmomenter som gjør seg gjeldende under kategorien om sikkerhet er:

- Skredfare, løypene bør ikke legges i skredutsatte områder eller bratt terreng (>30 grader helning) -> se kart fra NGI / [NVE Atlas](#)
- Ved faregrad 4 og 5 kan det gå snøskred der det vanligvis ikke går skred, og skred kan gå helt ned i dalbunnen.
- Is, usikker is kan forekomme på deler av vann og vassdrag, eks. ved inn- og utos, eller ved regulering av vassdrag/magasiner
- Kryssing av vinteråpen vei (Europavei 75 og Riksvei 145).
- Andre forhold som bratt heng, kløfter, vind og vær.

2. Forsalg til nye snøscooterløyper

2.1 Løype 6

Forslag på ny Løype 6

2.1.1 Beskrivelse av løype

Løype 6 som tidligere gikk fra løype 4 i Komagvær langs E75 til den møtte på løype 7 i Kiberg. På grunn av at Statens vegvesen ønsket at løypen gikk for nære og parallelt med E75 noen punkter langs løypa. For å unngå konflikt har vi tenkt at løypen skal trekke seg opp i fjellet etter den har forlatt hytte området i Komagvær ved Smellrorbergan. Deretter trekke seg over Kråketuva før den går over Flogvatnet bak Falkefloget før den går til Olskarvatnet før den møter løype 7 like før Kibergsvatnet.

Løype 6 sånn den er i dag langs E75

2.1.2 Naturmangfold

Kjent naturmangfold som finnes langs dette strekket hentet fra Artsdatabanken:

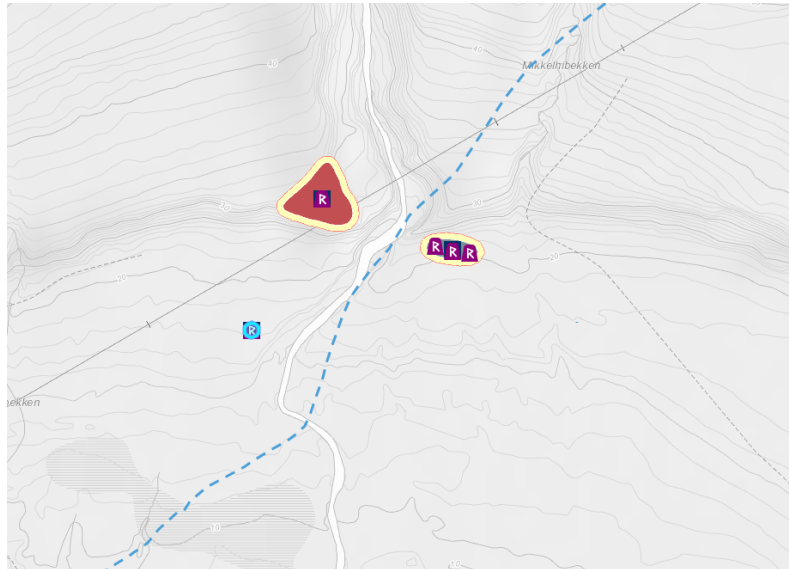
Fjelljo	Grågåås	Havørn	Heilo	Blåstrupe	Brushane	Havelle
Jordugle	Lappspurv	Lirype	Rødrev	Smålom	Stellerand	Svømmesnipe
Tundragås	Tyvjo	Rødnebbterne	Lappiplerke	Heiplierke	Fjellerke	Fjellstjerneblom
Fjellkvein	Kildemarikåpe					

Om vinteren er det en vanlig oppfattelse at når snøen har lagt seg vil plantelivet ligge under denne og være skjermet. Heller trengs det ikke utvises et større hensyn mot fugler da disse ikke overvintrer i området og de som gjør dette trekker helt ut mot kysten.

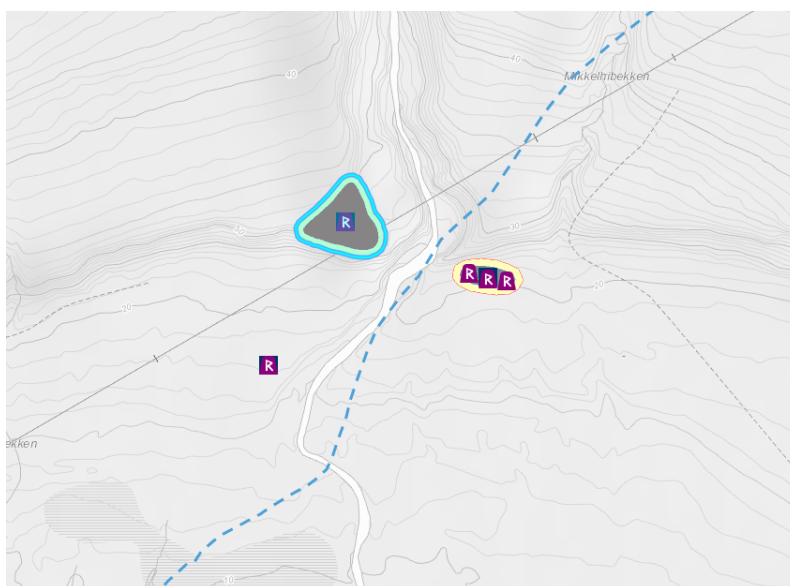
2.1.3 Kulturminner og Kulturmiljø

Det er naturlig at flere kulturminner vil falle langs en så lang løype langs kysten.

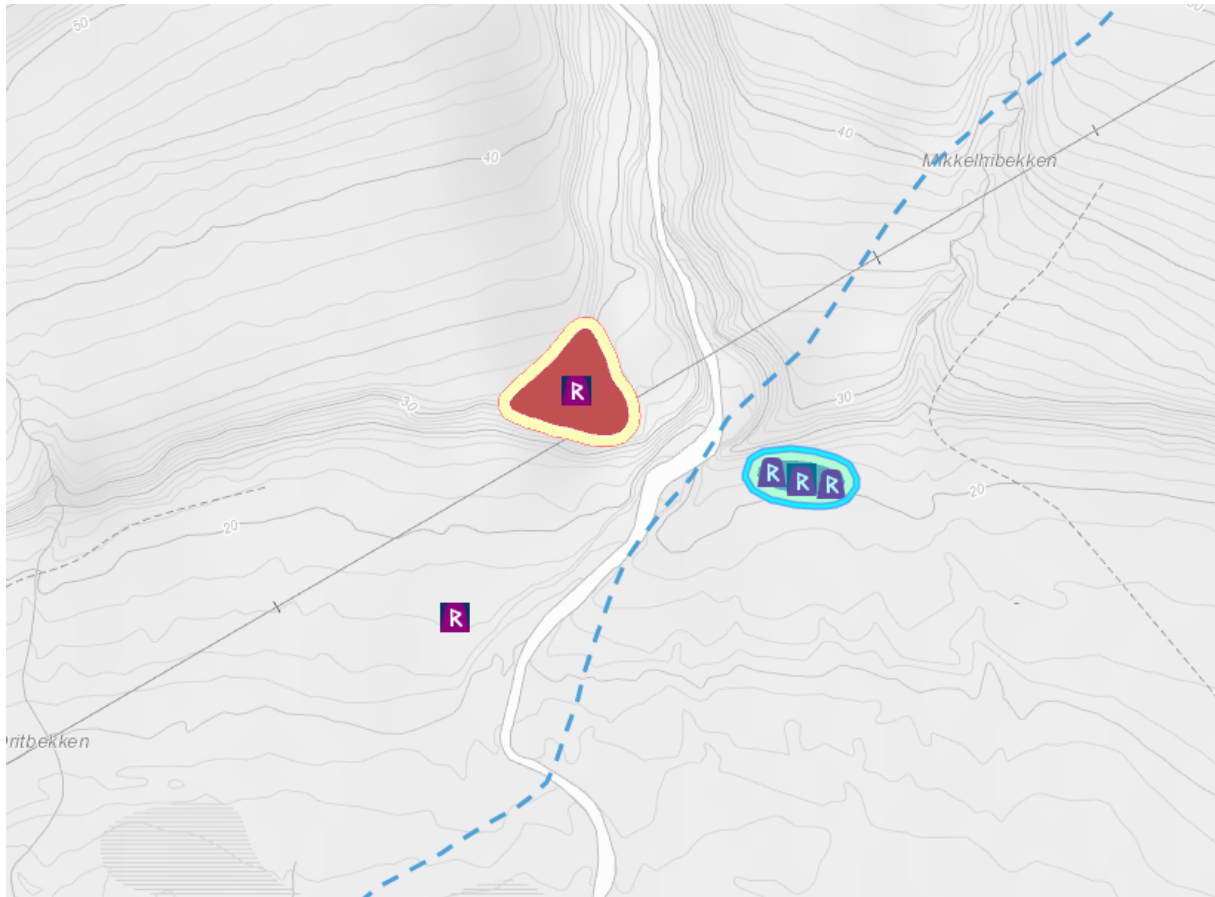
- Trollelva, «Kulturlandskapstype. Utmark. Fornminne: Mulig gammetuft, grasvokst, rund tuft, diameter 4 m. Kraftige voller, høyde opp til 0,8 m. Gulvet er 0,1 m forsenket i forhold til terrenget rundt. I vestenden av tufta kan det være et "anneks".»

- Bosetning-aktivitetsområder, «Fornminne: Steinsetting/åpen boplass, dårlig markert. Samling av flate heller i en tilnærmet sirkel. Flat helle og en del små stein i midten. Rundt steinsettinga er det et lyngbevokst område med noe dvergbjørk. Lengde 1,10 m, bredde 0,90 m. Steinsettinga ligger ca 9 m NV for traseen (den gamle). Prøvestikk gav resultat: 1 flekker (fin kvarts), 1 avslag (kvarts), 2 usikre avslag (kvarts).»

- Trollelva/Mikkelhibekken, «Kulturlandskapstype: Utmark. Sjøsamisk bruksområde.
Fornminne 1: Tuft, noe ustrukturert forsenkning med tverrmål 2 m, lyngvokst. 5 m ØSØ for
fornminne 1: Fornminne 2: Tuft, oval 4 x 3 m, dybde 0,6 m, antydning til voll i S, lyngvokst. 5
m ØSØ for fornminne 2: Fornminne 3: Tuft, rund, diameter 3 m, dybde 0,5 m, lyngvokst.
Kontrollbefaring 15.06.2016: Tuftene er vurdert som 3 hustufter fra Yngre steinalder.
Enkeltminnenes geometri lagt til og lokalitetsavgrønsninga er korrigert.».

2.1.4 Reindrift

Etter samtale med styremedlem i Reinbeitedistrikt 6, Asllat N Smuk framkommer det at de er imot at løyper legges lenger opp mot fjellet. Reinbeitedistrikt 6 foreslår at løypene ikke åpnes før 15.01 og at de stenges umiddelbart når reinen kommer til området hvor snøscooterløypertraseen er, og i tillegg at løypene må stenges 20.04.

Vardø kommune vurderer at et slikt forslag vil bli for restriktivt, men at det likevel vil være naturlig å legge til særskilte restriksjoner som kan sammenlignes til det eksisterende løypenettet og da spesielt med hensikt til reindrift. Restriksjoner innebærer at snøscooterløyper stenges når rein har kommet til området i tillegg til at løyper stenges som en konsekvens av dårlige beiteforhold dersom klimaet skulle tilsi at dette er aktuelt.

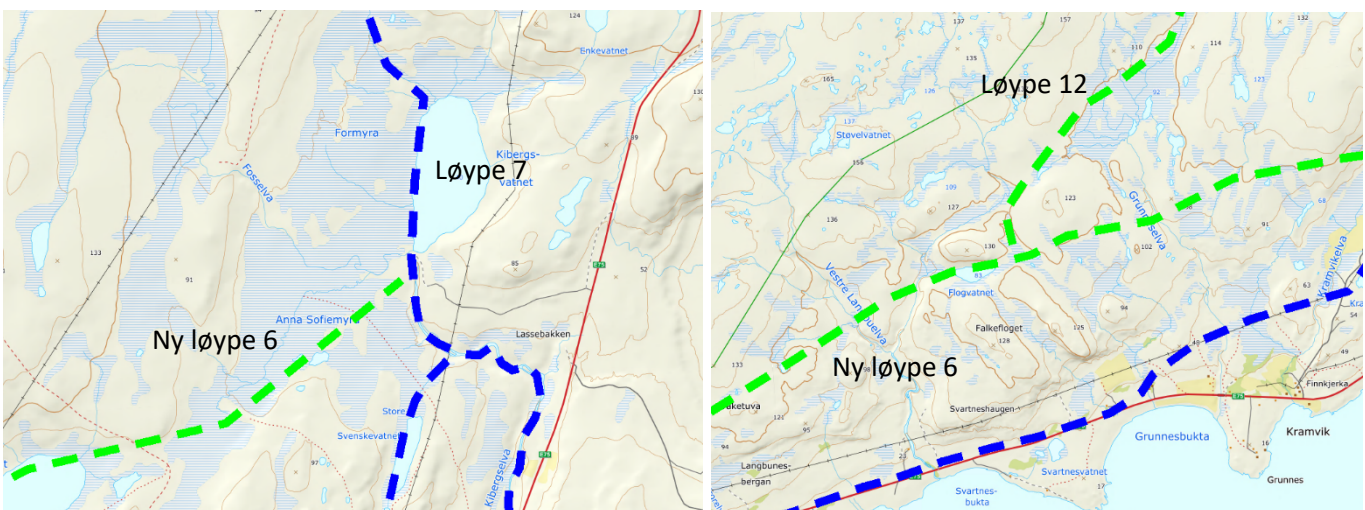
2.1.5 Støy

Vardø kommune mener at den nye løype 6 vil være populær og vil være en av hoved scooterløypene i kommunen. Løype 6 vil være den enkleste veien til hytteområdene i Komagvær fra Svartnes og Kiberg. Den nye traseen vil ligge i terrenget med god avstand fra Europavei (E75). De kartlagte friluftsområdene denne går inn i er klassifisert som C-områder, noe som gir støyveilederens kategori 2 «60DB som grenseverdi». Dette gir en minsteavstand på 60m fra bebyggelse.

Innenfor en minsteavstand på 60m fra løypen ligger det ingen hytter. Vardø kommune har sendt brev til alle hytteeiere som har sin bebyggelse innenfor 360meter fra løypen, så langt har Vardø kommune ikke mottatt noen innsigelser.

2.1.6 Sikkerhet

- Det er ikke registrert noen farer på denne traséen.
- I løypekryss mellom løype 6 og 12 og hvor løype 6 kommer inn på løype 7 vil det merkes med skilt.

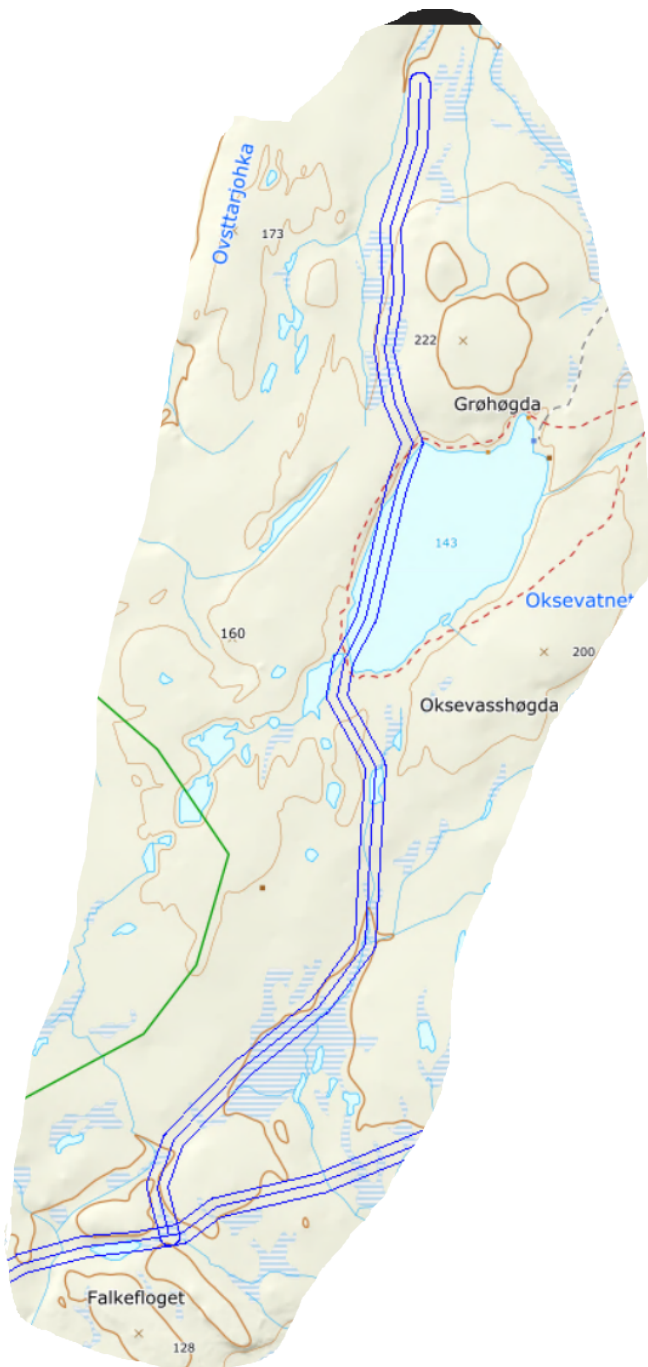
2.1.7 Friluftsliv

Ny løype 6 har et influensområde som strekke seg over flere kartlagte friluftsområder, men hovedsakelig i store turområdet med tilrettelegging.

- Olskarvatnet, Kramvikelva (A)
- Kramvik, Storvarden, Svartnes (B)

A-områdene som her er nevnt benyttes primært til sommeraktiviteter som fiske, observasjoner av dyreliv og turgåing. B-områdene benyttes av beboere i Kiberg, Vardø og turister, hovedsakelig i sommerstid. Andre områder scootertraseen går igjennom er friområder uten tilrettelegging. Med bakgrunn i denne forståelsen kommer ikke løypen i konflikt med andre interesser som finnes i de kartlagte områdene.

2.2 Løype 12

2.2.1 Beskrivelse av løype

Løype 12 er et nytt forslag til løypenettet i Vardø Kommune. Den er planlagt å gå fra Flogvatnet opp mot oksevasshøgda videre ned til Lille-Oksevatnet deretter følge vest-siden av Oksevatnet for så å gå på vest siden av Grøhøgda før den treffer på Løype 10 ved Langvasshøgda.

2.2.2 Naturmangfold

Steinskvett	Lappskurv	Fiskemåke	Tyvjo	Fjæreplytt	Heilo	Gråsisik
Temmincksnipe	Sangsvane	Svømmesnipe	Fjelljo	Steinvender	Myrsnipe	Havelle
Fjelljo	Klarvannskreps	Saghalehops	Mosenebbkreps	Stripedvergkreps	Spasmehops	Kulevergkreps
Gelekreps	Snabelkreps	Nordhops	Calanoida	Cyclopoida	Vingehops	

Som nevnt tidligere i løype 6 er det en vanlig oppfattelse at når snøen har lagt seg vil plantelivet ligge under denne og være skjermet. Heller trengs det ikke utvises et større hensyn mot fugler da disse ikke overvintrer i området og de som gjør dette trekker helt ut mot kysten.

2.2.3 Kulturminner og Kulturmiljø

Ingen kulturminner eller kulturmiljø som blir berørt av denne løypen.

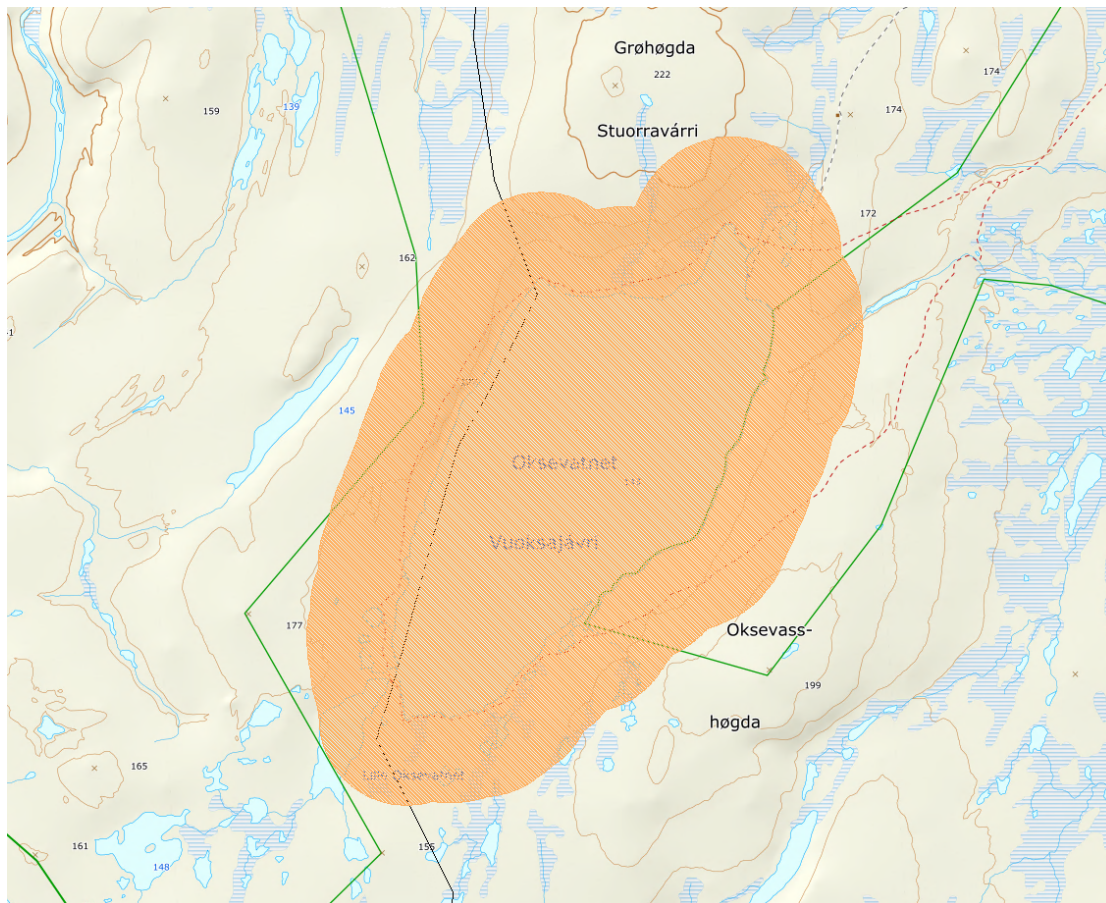
2.2.4 Reindrift

Etter samtale med styremedlem i Reinbeitedistrikt 6, Asllat N Smuk framkommer det at de er imot at løyper legges lenger opp mot fjellet. Reinbeitedistrikt 6 foreslår at løypene ikke åpnes før 15.01 og at de stenges umiddelbart når reinen kommer til området hvor snøscooterløypertraseen er, og i tillegg at løypene må stenges 20.04.

Vardø kommune vurderer at et slikt forslag vil bli for restriktivt, men at det likevel vil være naturlig å legge til særskilte restriksjoner som kan sammenlignes til det eksisterende løypenettet og da spesielt med hensikt til reindrift. Restriksjoner innebærer at snøscooterløyper stenges når rein har kommet til området i tillegg til at løyper stenges som en konsekvens av dårlige beiteforhold dersom klimaet skulle tilsi at dette er aktuelt.

2.2.5 Støy

Løype 12 vil fungere som en turløype som koble Persfjord og Komagvær i vintertid. De kartlagte friluftsområder inkluderer stort turområde og særligkvalitetsområde som traseen går igjennom. Disse områder er klassifisert som A-områder og i henhold til støyveileder vil utgjøre områdetype 1. Støysonene er illustrert basert på anbefalte minsteavstander fra Miljødirektoratet (jfr veileder datert 10.01 2018 s. 6). Der foreslått ny løype går inn i svært viktige- eller viktige friluftsområder er det tegnet inn støysoner på ca 450 m til hver side for løypene.

Som det fremgår av kartutsnittet vil det ikke være mulig å legge den nye løypa utenfor minsteavstandene, uten å komme i konflikt med grensen til nasjonalparken eller Oksevatnet landskapsvernområdet. Det vil derfor være behov for nærmere vurderinger av støy og konsekvensene av støy.

Foreslåtte løyper vil være lokalisert innenfor de anbefalte minsteavstander. Det krever at konsekvensene av støy vurderes nærmere (jfr veileder 10.01 2018 s 8) på følgende nivå;

- a) *Konkrete vurderinger av støy opp mot viktige og svært viktige friluftsområder og bolig- og hytteområder*

Miljødirektoratet anbefaler å gjøre supplerende støyberegninger dersom løypene ligger innenfor minsteavstandene og om kommunen ønsker mer eksakt kunnskap om rekkevidden av støy inn i de svært viktige- og viktige friluftsområdene. Samtlige av løypene foreslås lagt i åpent terreng, i all hovedsak på islagte vann, hvor det er usannsynlig at grenseverdiene for støy oppleves på lavere minsteavstander enn hva som anbefales av Miljødirektoratet.

Det er mer sannsynlig at de åpne forholdene isolert sett skulle tale for at grenseverdiene for støy vil kunne oppleves på lengre avstander enn de anbefalte minsteavstandene. Som følge av at de beregnede støysoner/influensområder i all hovedsak sammenfaller med de viktige friluftsområdenes yttergrense anses det ikke som formålstjenlig å gjøre slike utfyllende og eksakte beregninger av støy. Kommunen ser i denne sammenhengen ikke behov for- eller nytte av mer eksakte støyberegninger som skulle vise at grenseverdiene for støy vil kunne oppleves også utenfor de viktige friluftsområdene.

- b) Konkrete vurderinger av støy for friluftslivet, herunder innvirkningen på svært viktige og viktige friluftsområder, samt opp mot bolig- og hytteområder

Forhold	Vurdering
Omfang berørt	Beregnet støysoner vil berøre 100% av det viktige friluftsområdet.
Områdets bruk, potensielle brukerkonflikter	Området til fiske og turgåing med middels brukerfrekvens (verdi 3) og middels tilrettelagt (verdi 3). Det er derfor et potensiale for opplevde konflikter mellom motorisert ferdsel/rasting på vannene og de som vinterstid benytter området til turgåing, fiske basert på mer fysisk aktivitet samt hytteliv.
Omfang av tilsvarende områder	Kommunen har flere lignende områder markert som svært viktig- eller viktige friluftsområder underlagt samme bruk også i umiddelbar nærhet av det aktuelle området. Dette er svært viktige friluftsområder med samme bruksformål underlagt større brukerfrekvens og opplevelseskvalitet
Hva betyr det å forringe kvaliteten ved dette området for friluftsområdene som en helhet?	I aktuell sak vurderes ytterligere 1 tilsvarende områder åpnet for motorisert ferdsel og da vil ev tilgangen på tilsvarende områder med samme bruksformål og kvalitet i kommunen reduseres betydelig. Forringelse av dette området isolert sett oppfattes ikke å ha stor betydning for mulighetene for friluftsliv generelt som følge av verdsettingen og det faktum at det finnes tilsvarende område med større verdsetting i umiddelbar nærhet.
Har området et særlig godt støymiljø eller berøres området også av andre støykilder?	Området ligger på det nærmeste 3 km fra etablert snøskuterløype som med bakgrunn i de topografiske forholdene vil det utelukke støy fra eksisterende løype i området. Støymiljøet kan derfor oppfattes å være godt.
Muligheter for avbøtende tiltak?	En reduksjon av ferdselsområdet i form av å ikke tillate ferdsel/rasting på hele vannet, men kun til trase vil føre til at ca 50% av det viktige friluftsområdet vil kunne berøres av støy utover anbefalt grenseverdi. Redusert hastighet 30 km/h kunne redusere støyutbredelsen ytterligere samt at løypenes åpningstid vil kunne redusere konflikter.

2.2.6 Sikkerhet

- Det er ikke registrert noen farer på denne snøscooterløypen
- Ved løypekryss mellom løype 6 og 12 å hvor løype 12 kommer inn på løype 10 vil det merkes med skilt eller ekstra stikker.

2.2.7 Friluftsliv

Kommune har i tråd med gjeldende veileder M98-2013 gjennomført kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Foreslått løype vil være lokalisert i svært viktige- eller viktige friluftsområder. Det er gitt føringer som tilsier at snøskuterløyper ikke bør legges i slike områder samt at store, sammenhengende vinterfriluftsområder bør holdes frie for snøskuterløyper.

- Oksevannet, Grøhøgda, svartnes (A)
- Svartnesbukta, Storelva, Fjellelva, Oksevannet (A)

A-områdene som her er nevnt benyttes primært til sommeraktiviteter som fiske, observasjoner av dyreliv og turgåing. Andre områder scootertraseen går igjennom er friområder uten tilrettelegging. Med bakgrunn i denne forståelsen kommer løypen til å være i mindre konflikt med andre interesser som finnes i de kartlagte områdene.

Kommunen kan legge løyper i slike områder dersom den etter en konkret vurdering finner at det foreligger andre hensyn som etter kommunens skjønn er så tungtveiende at hensynet til friluftsliv må vike. Dette forutsetter at kommunen har gjort en saklig og forsvarlig vurdering og avveining av de ulike hensynene mot hverandre, herunder vurdert muligheten for avbøtende tiltak og mindre konfliktfylte løsninger.

Langs de fleste svært viktige- og viktige friluftsområdene i Vardø kommune finnes det allerede støymessig influert gjennom de etablerte snøskuterløypene i kombinasjon med ulovfestet rett til ferdsel 300 m ut fra disse for å raste. Å etablere denne snøskuterløype for ferdsel og rasting til Oksevatnet kan påstås å være av positiv betydning også for friluftslivet under forutsetning at det vil øke friluftaktiviteter blant annet mulighet til å isfiske.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 22/01335
Arkivkode
Saksbehandler Hallgeir Sørnes

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Vardø formannskap	13.06.2023	31/23
2 Vardø bystyre	15.06.2023	7/23

Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune - 2023, sendes ut på offentlig ettersyn.

Vardø formannskap har behandlet saken i møte 13.06.2023 sak 31/23

Møtebehandling

Kommunalsjef TNP Alonza Garbett orienterte om saken.
Kommunedirektør Hallgeir Sørnes orienterte om saken.

Følgende tok ordet til saken:
Nicklas Kofoed Malin (AP)
Morten Wilhelmsen (SV)

Votering

Innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak

Forslag til nye snøscooterløyper i Vardø kommune sendes ut til offentlig ettersyn i 6 uker. Fastsetting av nye løyper gjøres av Vardø bystyre innen utgangen av 2023.

Arkivsaksnr: 2023/6890-5

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 01.09.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	41/23	06.09.2023

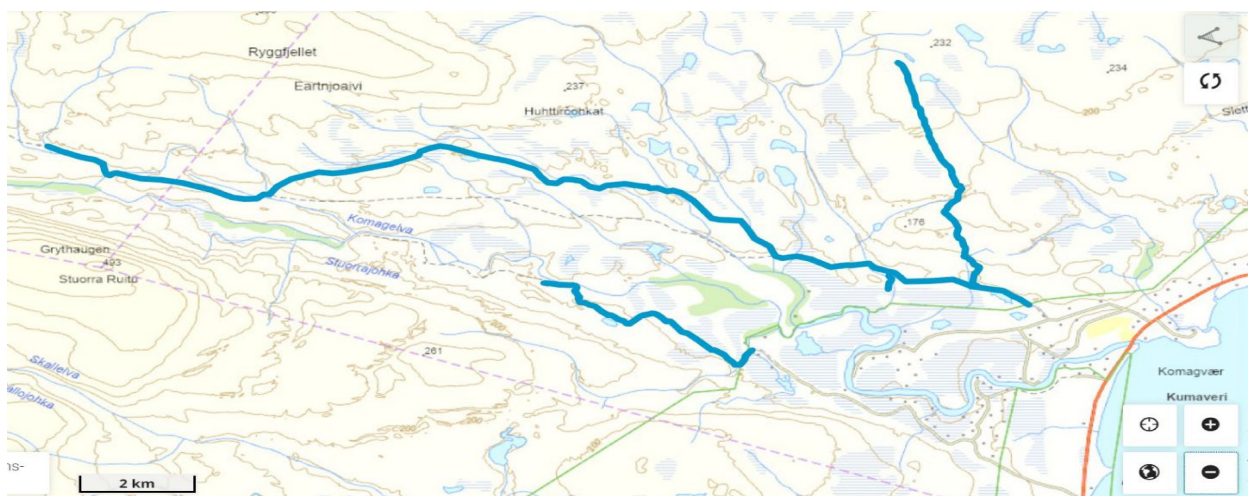
Behandling av klage på avslått søknad om bruk av ATV til Hybia - KO magdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme

Forvalters innstilling

Ettersendes etter befaring

Saksopplysninger

Den 03.07.2023 søkte Arnt Støme om å kjøre ATV i forbindelse med sauedrift på eksisterende kjørespor.

Kart 1. Omsøkte traseer.

Den 14.07.2023 behandlet nasjonalparkforvalter saken på delegert myndighet fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. Søknad ble innvilget jamfør tidligere praksis for 4 traseer. Det ble da ikke gitt dispensasjon til å kjøre videre fra Dalajohka inn til Hybia.

Arnt Støme og Dag Andreas Støme påklaget vedtaket 16 juli 2023.

--

Hei. Viser til avslått søknad om motorferdsel på barmark med ATV på rute mellom Dalajohka (Larsadalen) og Hybia, og anker vedtaket.

Traseen saksbehandler definerer som partivis helt eller delvis gjengrodd er den gamle kjøretraseen til Hybia. Denne traseen har ikke vært i bruk på flere tiår, og det stemmer at denne er delvis gjengrodd. Traseen det derimot søkes om å få kjøre er en annen trase, en «ny» trase, se kartskisse vedlagt i søknad om dispensasjon, legger også dette med i anken. Disse traseene følger samme kjørespør helt frem til Dalajohka, også kalt Larsadalen. Herfra skilles kjøresporene, den traseen det søkes om dreier nordover inn Larsadalen, mens den «gamle» traseen fortsetter vestover (punktet der kjøresporene skilles er markert med rød ring i skissen). Den «nye» traseen er i bruk hele barmarksesongen av reindrifta og SNO, denne vil ikke kunne gro igjen med det første, og kan derfor ikke brukes som argument for avslag. Her feilinformerer saksbehandler, dette må det rettes opp i. Det er avgjørende i denne saken at faktaopplysninger er korrekte.

Jeg ser ingen grunn til at det skal gis avslag på min søknad om å bruke denne traseen. Dersom saksbehandler sliter med å finne rett trase på kartet, anbefaler jeg å bruke nordatlas.no, her er begge traseene tydelig oppmerket.

Det begrunnes også i avslaget at det sjeldent observeres sau så langt oppe i dalen. Dette stemmer ikke. Det observeres sau i området mellom Larsadalen, veis ende og Bjørneskardet flere ganger i løpet av sesongen, spesielt om høsten etter at mengden insekter har avtatt, da trekker sauen til fjells, beitet er ferskere oppi dalen da. Dette er å regne som normalsituasjon. Å måtte gå til fots fra veis ende via hengebrua til Bjørneskardet, lokalisere dyr i området, for så å drive de ned igjen på en og samme dag, gjerne med begrenset dagslys om høsten, lar seg ikke etterkomme i praksis. Distansen jeg må tilbakelegge til fots for å sanke videre fra Hybia til Bjørneskardet og omegn er lang nok i seg selv. Det er derfor meget nødvendig å kunne benytte ATV helt frem til Hybia, da Hybia er et sentralt utgangspunkt for videre lokalisering og sanking til fots. Selv om det er få dyr som havner øverst i Komagdalen må disse også sankes. Når vi vet at det er dyr som mangler om høsten får vi ikke fred før det er gjort en maksimal innsats for å finne de.

Saksbehandler begrunner også avslaget på denne omsøkte traseen med hensyn til naturmiljøet, men opplyser ikke at dette er hovedkjøresporet på nordsida av Komagdalen. Reindrifta bruker som sagt dette kjøresporet hele barmarkssesongen, denne kjøringa er langt mer omfattende, og med et større antall ATVer. Hvorfor noen få turer i sauenæring skal forårsake mer skade enn annen barmarkskjøring er vanskelig å forstå. Denne problemstillingen unnlater saksbehandler å diskutere, den vektlegges ikke, og svekker dermed grunnlaget for avslaget på søknaden.

Som nevnt i søknaden har jeg aldri sett fjellrev i dette området, og uansett vil vår kjøring foregå på høstparten når eventuelle valper er ute av hiet.

Det er innvilget bruk av el.sykkel langs det gamle kjøresporet til Hybiahytta. Dette er et greit, men begrenset fremkomstmiddel både mht. rekkevidde og frakt av utstyr. På ATV kan gjeterhundene sitte på og være uthvilte når sauen skal sankes, mens ved el.sykkel må de springe løse ved siden av hele turen. Også reindrifta lar hundene sitte på kjøretøyet ved transport opp dalen.

Kart 2. kjørespor med spordeling fra gammel kjerrespor til Hybia

Vurdering

Vi mottok klagen 16 juli. 2023. Dog var klagen i vedlegg uleselig pga. formatet. Vi fikk tilsendt ny versjon i leselig format 18 august. Dette hadde ikke betydning for behandlingen. Klagen vurderes for å ha kommet inn innen 3 uker fra sakspart mottok vedtaket. Klage tas til behandling. Saken legges frem for Nasjonalparkstyret til behandling.

Regelverk

Saken er behandlet etter forvaltningslovens bestemmelser for klagebehandling, verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML).

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

"Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørte naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner"

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Verneforskriftens § 3 sier:

- 6. Motorferdsel
- 6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter.

6.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan gi tillatelse til:

- c. Bruk av traktor eller annet lett motorkjøretøy på barmark i forbindelse med husdyrhold etter eksisterende kjørespor avmerket i forvaltningsplanen etter § 5.

Forvaltningsplanen er ikke ferdig. Men nasjonalparkstyret har avklart praksis for søknader om kjøring knyttet til saueneæringen: Det gis ikke dispensasjon til å kjøre opp til Hybia på gammel gjengrodd kjerrevei.

I denne saken presiseres av søker at man ønsker å kjøre på en alternativ trasè som er «ny» og tydeligere og brukes ofte av reindriften og SNO.

Forvalter vil befare traseen før behandling.

I Kongelig resolusjon for opprettelsen av vernet, er økt motorisert ferdsel, og bygging av forskjellige anlegg/ installasjoner eksempler på aktiviteter som på sikt kan bli en trussel mot verneverdiene i området. For søknader om utvidelser av eksisterende bygg kan det gis tillatelse til «mindre tilbygg»

Naturmangfoldloven

§ 48 - dispensasjon fra vernevedtak

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009. Alle eksisterende verneforskrifter som ble opprettet med hjemmel i den gamle naturvernloven skal fortsatt gjelde, jamfør NML § 77. Likevel gjelder NML § 48 i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen i gjeldende verneforskrifter, og i første ledd av § 48 står det:

”Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.”

Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningsmyndigheten skal nøye vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.

Vurdering av klagers ankepunkter

Legges frem i møte etter befaring av traseen.

From: arnt støme[arnt-sto@online.no]

Sent: 03.07.2023 17:50:45

To: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]

Subject: Søknad om dispensasjon

Hei

Det søkes med dette dispensasjon for bruk av ATV/elsykkel i forbindelse med sauedrift, på eksisterende kjørespor, som vist på vedlagte kartskisse.

Dispensasjonen må gjelde for undertegnede inkludert ansatte på gården.

Arnt Støme

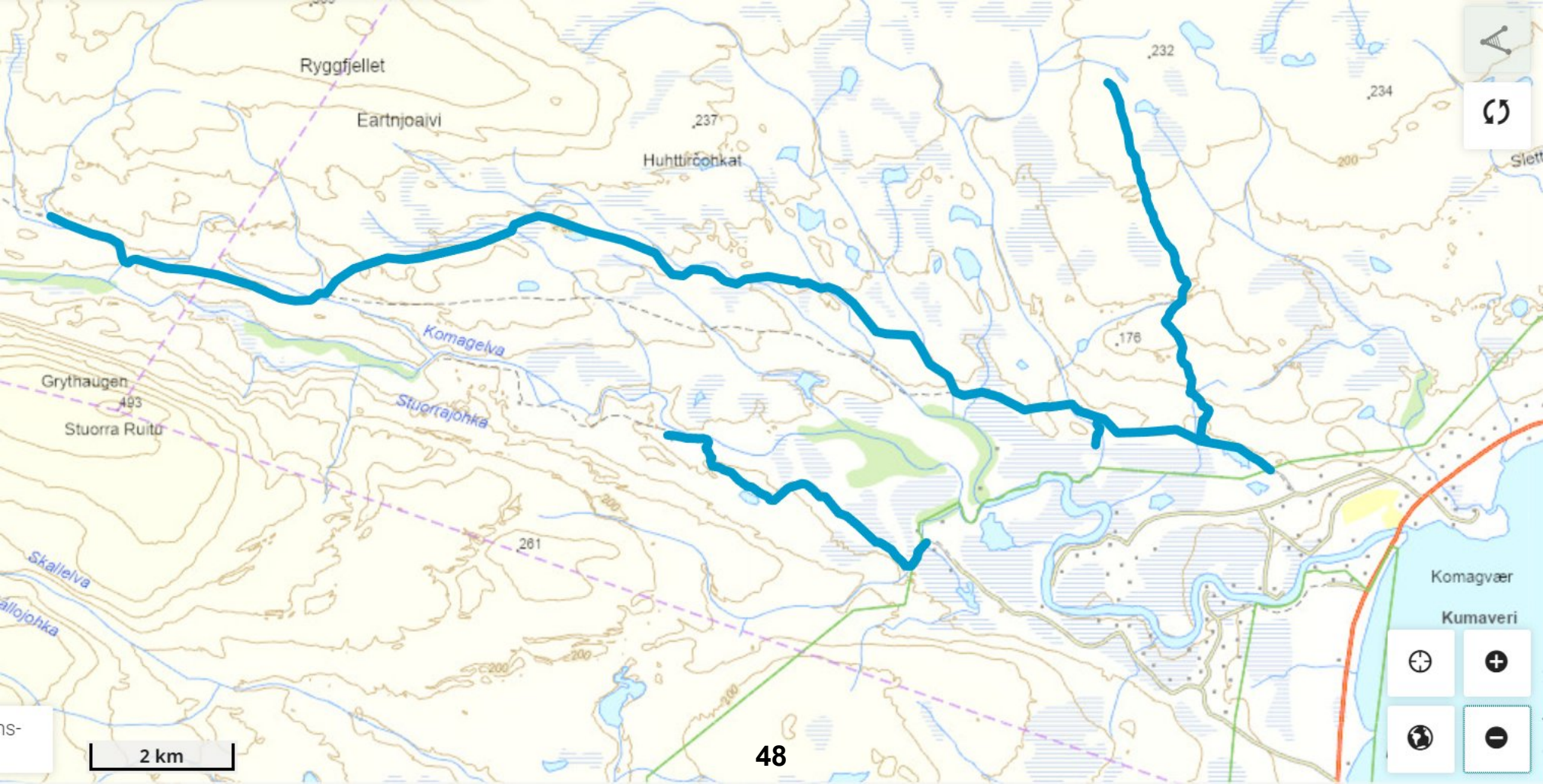
Dag Støme

Iris Støme

Torhild Gjølme

Simon Eliseussen

Mvh Arnt Støme

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/6890-2

Deres ref. «REF»

Dato 14.07.2023

Dispensasjon til barmarkskjøring i sauedriften 2023 - Komagdalen i Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme og Torhild Gjølme m.fl.

Vi viser til deres søknad av 3 juli 2023 angående kjøring med ATV og el-sykkel på definerte kjørespor i sauedriften.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 c, gis personer nevnt i liste under tillatelse til motorferdsel på barmark **med ATV / el-sykkel** langs følgende fire eksisterende kjørespor i barmarkssesongen **2023**:

1. Langs eksisterende kjørespor fra **Finnelva vest for Komagelva til "Veis ende"** (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 397183 7798966).
2. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Dalajohka** (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 401081 7798431).
3. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til "Politihytta" / Stømes hytte** (avstikker fra spor nr. 2, UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 402754 7797176).
4. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Slaktefjell**. (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 404180 7798521).

Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

Denne tillatelsen gjelder Arnt Støme, Dag Støme, Iris Støme, Torhild Gjølme, Simon Eliseussen for ATV og el-sykkel Reg. nr LE 8729, EY 1867.

- Tillatelse må medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll. Tillatelse gjelder inntil to kjøretøy – ved bruk av kjøretøy med annet **registreringsnummer må dette sendes inn før dispensasjonen tas i bruk.**
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og rein i området ikke forstyrres.
- *Tillatelsen gjelder nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring, jamfør beskrivelse i denne saken.*

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

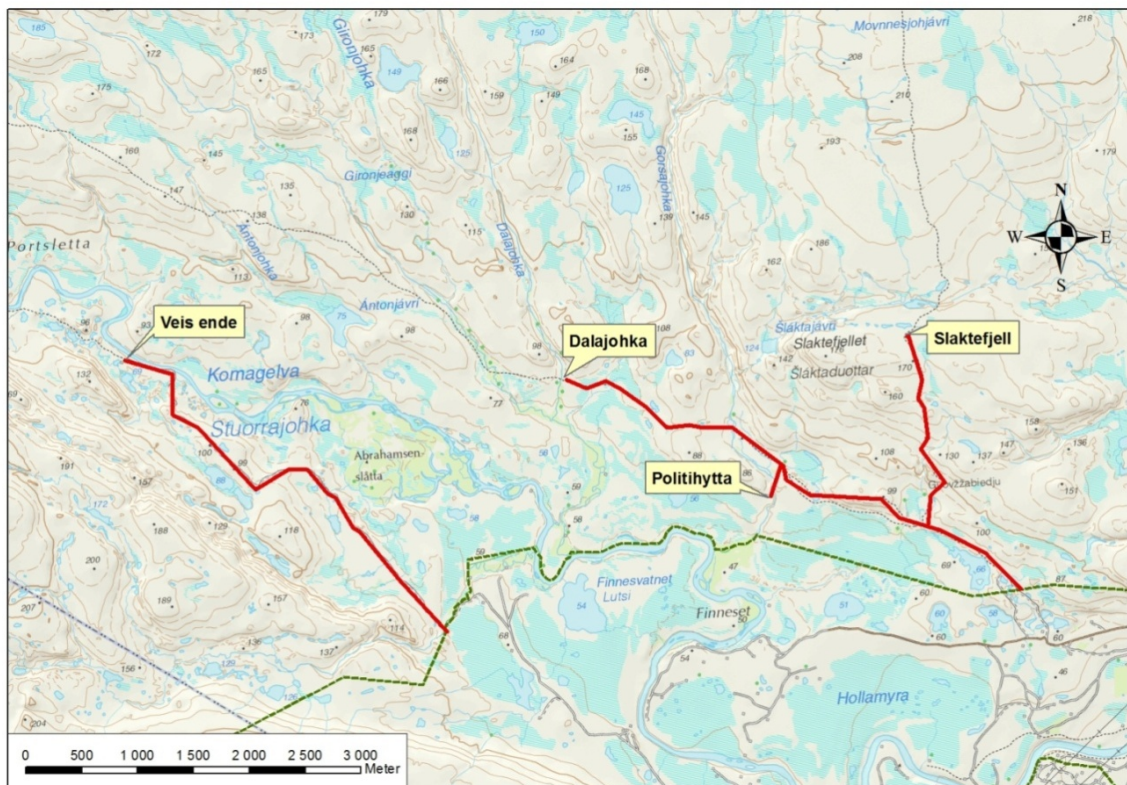
Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og reinflokker i området ikke forstyrres.
- Nasjonalparkstyret kan kreve rapport for å få oversikt over omfanget av kjøringen det enkelte året. Søker må føre rapport på når og hvor det kjøres.

Kart over traseer det gis tillatelse.

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.1 og Naturmangfoldlovens §§ 9 og 12 om føre-var hensyn og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder avslås Arnt Stømes søknad om motorferdsel på barmark med ATV på rute mellom Dalajohka, Larsadalen og Hybia.

Traseen er partvis helt eller delvis gjengrodd og kjøring vil skje i et sårbart område for vegetasjon og dyreliv.

Sanking og tilsyn til fots vurderes som den beste miljøforsvarlige teknikk ved normal situasjon. Basert på søknad i juni er det innvilget tillatelse til å benytte el-sykkel som hjelpemiddel og det er gitt tillatelse til å benytte lett motorkjøretøy opp til Veis ende på vestsiden av Komagelva – for å lettere ta seg inn i utkanten av beiteområdet.

Kart over tillatt trase for Ei-sykkel mellom Hybia og Dalajohka.

Klagerett

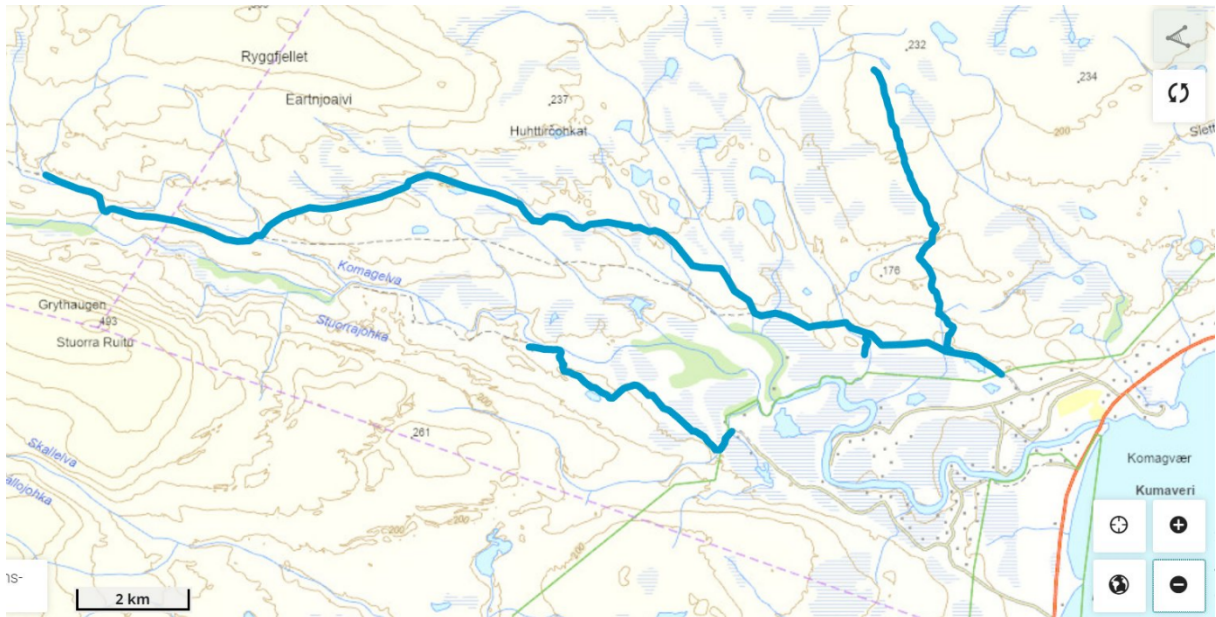
Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Behandling av saken

Søknaden

Det søkes med dette dispensasjon for bruk av ATV/elsykkel i forbindelse med sauedrift, på eksisterende kjørespor, som vist på vedlagte kartskisse.

Dispensasjonen må gjelde for undertegnede inkludert ansatte på gården.
Arnt Støme, Dag Støme, Iris Støme, Torhild Gjølme, Simon Eliseussen

Kart i søknad

Behandlingsmåte

Det vises til sak 13/2013 og sak 13/2016 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre hvor forvalter er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel, samt saker av Kurant karakter.

Saker av kurant karakter omfatter saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel, saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og saker etter Naturmangfoldloven § 48 der:

- Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget (AU) og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt i 2022, og i tillegg er en trase fra Dalajohka til Hyba omsøkt.

Angående søknad om kjøring til Hybia ble dette behandlet i fjor og avslått. Vedtaket ble påklaget og nasjonalparkstyret samt miljødirektoratet opprettholdt vedtaket. Saken kan behandles av forvalter på delegert myndighet.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Bruk av el-sykkel behandles også da det har blitt avklart at el-sykkel vurderes som motorisert kjøretøy i verneområder og må vurderes etter vernebestemmelsenes bestemmelser for motorferdsel.

Verneforskriften

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Kjøringen som søkes om, kommer inn under § 3 punkt 6.3 bokstav c, som sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

"Bruk av traktor eller annet lett motorkjøretøy på barmark i forbindelse med husdyrhold etter eksisterende kjørespor avmerket i forvaltningsplanen etter § 5."

Dette er en såkalt «spesifisert tillatelsesbestemmelse», som nasjonalparkstyret *kan* gi tillatelse til. I Miljødirektoratet sin veileder «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014» presiseres det at selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert tillatelsesbestemmelse, må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Videre presiseres det at når forskriftene bruker formuleringen "*kan gi tillatelse til*" betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi tillatelse.

Forvaltningsplanen for Varangerhalvøya nasjonalpark er under utarbeidelse, og det er praksis for å innvilge tillatelse til å kjøre på de nevnte traseene, med unntak av til Hybia med ATV. Inntil en forvaltningsplan er vedtatt, legger imidlertid nasjonalparkforvalter tidligere praksis i styret i de omsøkte områdene til grunn for sine innstillinger i denne type saker.

Av praksis søkte Arnt Støme om å kjøre fra Komagvær til Hybiahytta i 2013, og fikk innvilget til Dalajohka, som det er etablert forvaltningspraksis for å innvilge siden. Andre sauebønder har søkt om dispensasjon til Hybiahytta men har jfr. praksis i nasjonalparkstyret fått innvilget til Dalajohka. Dette begrunnes med at man kommer langt inn i verneområdet på delvis gjengrodd kjørespor og økt ferdsel kan gi økt forstyrrelse på fjellrev, som kan ha uønskede effekter på en kritisk truet art.

I styremøtesak august 2018 tok man stilling til hvilke traseer hvor man kan gi dispensasjon til å benytte ATV på barmark i forbindelse med sauedrift, hvor de innvilgede traseer var omfattet, men ikke til Hybia ved normalsituasjon.

Med datidens beitebruk anså man Hybia for å være helt i utkanten av beiteområdet hvor det kun enkeltår oppholder seg enkelte streifdyr av sau sent på høsten.

Det kan utenom normalsituasjonen i enkeltår søkes om dispensasjon til å kjøre et begrenset antall turer på kjørespor via Dalajohka til Hybia. Dette i unntakstilfeller ved behov for tidlig nedsanking pga. påviste rovdyrskader i august eller ved behov for å transportere opp folk til restsanking i Komagdalen ved observasjoner av sau i oktober, eller i tilfelle behov for å gå fra Hybia gjennom Bjørneskardet og for å drive ned sau ned Skallelvskardet. Dispensasjon forutsetter samarbeide blant de ulike saueeierne i dalen.

I 2019 uttalte Reinbeitedistrikt 6 seg til tilsvarende gitt tillatelse i 2019, hvor Reinbeitedistriktet oppgir at man ikke ønkser at det gis dispensasjon fra politi hytta til Dalajohka da distriktet i barmarksperioden har rein hele denne tiden i dette området. Uttalelsen ble referert i sak RS 49/19 i nasjonalparkstyremøte 2.9.2019, som tok uttalelsen til orientering.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkning på naturmiljøet

Det er kjent at kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Kjøring med firehjuling på barmark kan gi skader på planteliv og terreng, som det kan ta lang tid før forsvinner. Dette gjelder spesielt i fuktige områder, og særlig på myrer, langs bekker og langs elver. Begrenset kjøring langs allerede eksisterende kjørespor har imidlertid mindre konsekvenser enn kjøring utenfor eksisterende spor, og vil ikke øke den samlede belastningen nevneverdig. Kjørespor til Hybia er i ferd med å gro igjen og fast dispensasjon til å kjøre til utkanten av beiteområdet vil bidra til å forringe vegetasjon og gi økte forstyrrelser i området. El-sykkel har mindre marktrykk og setter lite spor og egnert seg for denne type bruk.

På bakgrunn av dette mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet gitt at det kjøres på oppgitt kjørespor, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 («føre-var-prinsippet») til anvendelse slik tillatelsen gis. Omfanget av kjøringen vil komme frem av innlevert rapport for kjøring.

Vurdering av om tillatelse skal gis

Nasjonalparkforvalter vurderer at Støme har et behov for den omsøkte kjøringen med ATV eller el-sykkel i forbindelse med sitt sauehold til traseene man har praksis for å innvilge tillatelse på. Ut i fra vurderingene om at man antar kjøringen er såpass begrenset i omfang at den ikke vil påvirke naturmiljø eller samlet belastning nevneverdig jfr. Naturmangfoldlovens § 10, mener nasjonalparkforvalter at nødvendig kjøring langs deler av eksisterende kjørespor i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring kan tillates.

Søker har rapportert at det ble kjørt 20 - 30 turer på østsiden av dalen og 15 - 20 på vestsiden i 2020. Omfanget av kjøring vurderes basert på rapporten som relativt omfattende og tilstanden på kjøresporene er relevant å følge med på mht. om dispensasjonen medfølgende omfang av kjøring nå bidrar til å forringe verneområdets tilstand og om dispensasjon skal avgrenses til begrenset antall turer per år.

Bruk av el-sykkel i næringssammenheng a inntil 25 km/t vurderes for å ha begrenset betydning relatert til forsterkning eller forverring av kjørespor og kommer i en annen kategori enn ATV uten støy og kjørespor.

Det er ikke praksis for å gi tillatelse til å kjøre ATV til Hybia. Det er sjelden at det observeres sau så langt oppe i dalen. Det er mulig å gå via veis ende på østsiden av dalen, krysse hengebrua og drive dyra ned til fots ved normalsituasjon. El-sykkel er et nyttig hjelpemiddel i så måte.

Forvalter vurderer at det ikke er aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Så lenge motorferdselen på barmark i dette tilfellet begrenses til nødvendig kjøring med lett kjøretøy i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring langs deler av eksisterende kjørespor, og det ikke benyttes flere kjøretøy enn strengt tatt nødvendig, som er oppgitt til to ATV, vurderer nasjonalparkforvalter dette som en [miljøforsvarlig driftsmetode i henhold til naturmangfoldloven § 12](#). Dette gjelder også el-sykkel.

Nasjonalparkstyret og Statens naturoppsyn følger imidlertid med på tilstanden på eksisterende kjørespor i nasjonalparken. Dersom det oppstår nye kjøreskader, eller gamle kjøreskader forverres, vil det få betydning for behandlingen av fremtidige søknader om barmarkskjøring på kjøresporene.

Presisering av tillatelsens omfang

Tillatelsen gjelder kun for *nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring*. Landbruks- og matdepartementet og Direktoratet for naturforvaltning har tolket denne ordlyden (i motorferdselloven § 4 c) til å omfatte:

- ren *uttransport* av materiell inklusive saltsteiner mv.
(dette bør imidlertid gjøres på vinterføre)
- kjøring av materiell og mannskap i forbindelse med *sanking*
(dvs. nedsanking om høsten)
- *gjeting* (i den begrensede betydningen "aktiv flytting av dyrene fra et sted til et annet")

I forbindelse med denne fortolkningen blir det presisert at for *sanking* og *gjeting* kan motorkjøretøy kun nyttes for transport av materiell og mannskap fram til et utgangspunkt for slik aktivitet.

Ordinært *tilsyn* (definert som visuell kontroll av at dyrene er til stede der de skal være og er friske) skal skje hyppig, minst en gang per uke, og defineres av fagmyndighetene ikke som nødvendig kjøring. Dersom dette skulle være tillatt, ville det medført store mengder motorferdsel på barmark.

Siden verneforskriften er strengere enn motorferdselloven, er det følgelig ikke aktuelt å tillate motorferdsel til flere formål innenfor en nasjonalpark enn utenfor. Nasjonalpark-styret tillater derfor ikke kjøring i forbindelse med ordinært *tilsyn*. Det er kun kjøring for *uttransport* av materiell, *sanking* og *gjeting*, etter definisjonene ovenfor, som er tillatt på de angitte traseene i tillatelsen.

Søknad vurderes for å være innenfor rammen for dispensasjonsgjemmelen, dispensasjon vurderes som nødvendig og jamfør tidligere praksis, og med de begrensinger for teknikk og avgrensede traseer som er definert strider ikke vedtaket mot vernebestemmelsenes formål eller vil påmirke verneformålet vesentlig.

Kjøring på trase opp til Hybia med ATV vil kunne påvirke verneformålet vesentlig negativt da kjøresporet her er i ferd med å gro igjen og kjøringen kan bidra til økte forstyrrelser i området relatert til trua arter i området. Traseen går gjennom flere våte myrpartier som tåler ATV-kjøring dårlig. El-sykkel vil være tilstrekkelig. Om andre traseer for el-sykkel vurderes som bedre fra Hybia til Dalajohka, kan det meldes inn og sees på særskilt. Aktuell trase kan i såfall befares før sauesanking tar til.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Reinbeitedistrikt 6	v/Åsllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Finnmarkseiendommen Statens Naturoppsyn Vadsø	Postboks 133	9811	VADSØ

From: Dag Andreas Støme[dagstoeme@gmail.com]
Sent: 18.08.2023 09:11:29
To: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Cc: Arnt Støme[arnt-sto@online.no]
Subject: Melding fra Statsforvalteren/ Anke på avslag dispensasjon Hybia
Hei. Her er anken i Word-format.

Dag Støme

fre. 18. aug. 2023 kl. 08:57 skrev Østereng, Geir
<geir.ostereng@statsforvalteren.no>:

Hei,

Viser til oversendt dokument 16 juli. Klage angående motorferdselsdispensasjon.

Fila med anken har ukjent format.

Vi har ikke lyktes i å lese den.

For at nasjonalparkstyret skal kunne vurdere klagers momentet, og anken skal kunne behandles,

må den sendes på nytt i word eller pdf.

Med vennlig hilsen / Dearvuodaiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng

Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahccehálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja

Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437

www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

Fra: Arnt Støme <arnt-sto@online.no>

Sendt: søndag 16. juli 2023 11:36

Til: Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>

Kopi: Dag Andreas Støme <dagstoeme@gmail.com>

Emne: Re: Melding fra Statsforvalteren/ Anke på avslag dispensasjon Hybia

Hei. Vedlagt anke.

Mvh Arnt Støme

14. jul. 2023 kl. 00:07 skrev Geir Østereng
<fmfigos@statsforvalteren.no>:

Vår ref 2023/6890

Vennlig hilsen

Geir Østereng | nasjonalparkforvalter

e-post: fmfigos@statsforvalteren.no

<Dispensasjon til barmarkskjøring i sauedriften 2023 -Komagdalen i
Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme og Torhild Gjølme
m.fl..pdf>

Hei. Viser til avslått søknad om motorferdsel på barmark med ATV på rute mellom Dalajohka (Larsadalen) og Hybia, og anker vedtaket.

Traseen saksbehandler definerer som partivis helt eller delvis gjengrodd er den gamle kjøretraseen til Hybia. Denne traseen har ikke vært i bruk på flere tiår, og det stemmer at denne er delvis gjengrodd. Traseen det derimot søkes om å få kjøre er en annen trase, en «ny» trase, se kartskisse vedlagt i søknad om dispensasjon, legger også dette med i anken. Disse traseene følger samme kjørespor helt frem til Dalajohka, også kalt Larsadalen. Herfra skilles kjøresporene, den traseen det søkes om dreier nordover inn Larsadalen, mens den «gamle» traseen fortsetter vestover (punktet der kjøresporene skilles er markert med rød ring i skissen). Den «nye» traseen er i bruk hele barmarksesongen av reindrifta og SNO, denne vil ikke kunne gro igjen med det første, og kan derfor ikke brukes som argument for avslag. Her feilinformerer saksbehandler, dette må det rettes opp i. Det er avgjørende i denne saken at faktaopplysninger er korrekte.

Jeg ser ingen grunn til at det skal gis avslag på min søknad om å bruke denne traseen. Dersom saksbehandler sliter med å finne rett trase på kartet, anbefaler jeg å bruke nordatlas.no, her er begge traseene tydelig oppmerket.

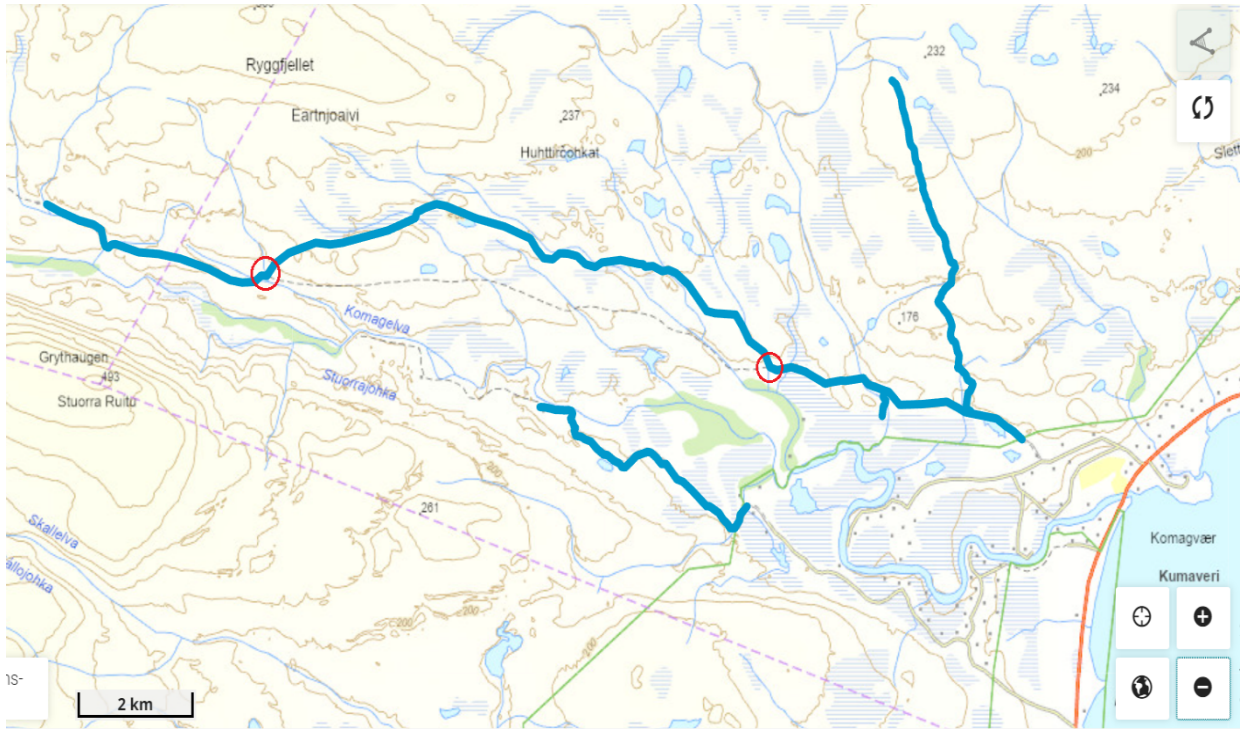
Det begrunnes også i avslaget at det sjeldent observeres sau så langt oppe i dalen. Dette stemmer ikke. Det observeres sau i området mellom Larsadalen, veis ende og Bjørneskardet flere ganger i løpet av sesongen, spesielt om høsten etter at mengden insekter har avtatt, da trekker sauen til fjells, beitet er ferskere oppi dalen da. Dette er å regne som normalsituasjon. Å måtte gå til fots fra veis ende via hengebrua til Bjørneskardet, lokalisere dyr i området, for så å drive de ned igjen på en og samme dag, gjerne med begrenset dagslys om høsten, lar seg ikke etterkomme i praksis. Distansen jeg må tilbakelegge til fots for å sanke videre fra Hybia til Bjørneskardet og omegn er lang nok i seg selv. Det er derfor meget nødvendig å kunne benytte ATV helt frem til Hybia, da Hybia er et sentralt utgangspunkt for videre lokalisering og sinking til fots. Selv om det er få dyr som havner øverst i Komagdalen må disse også sankes. Når vi vet at det er dyr som mangler om høsten får vi ikke fred før det er gjort en maksimal innsats for å finne de.

Saksbehandler begrunner også avslaget på denne omsøkte traseen med hensyn til naturmiljøet, men opplyser ikke at dette er hovedkjøresporet på nordsida av Komagdalen. Reindrifta bruker som sagt dette kjøresporet hele barmarkssesongen, denne kjøringa er langt mer omfattende, og med et større antall ATVer. Hvorfor noen få turer i sauenæring skal forårsake mer skade enn annen barmarkskjøring er vanskelig å forstå. Denne problemstillingen unnlater saksbehandler å diskutere, den vektlegges ikke, og svekker dermed grunnlaget for avslaget på søknaden.

Som nevnt i søknaden har jeg aldri sett fjellrev i dette området, og uansett vil vår kjøring foregå på høstparten når eventuelle valper er ute av hiet.

Det er innvilget bruk av el.sykkel langs det gamle kjøresporet til Hybiahytta. Dette er et greit, men begrenset fremkomstmiddel både mht. rekkevidde og frakt av utstyr. På ATV kan gjeterhundene sitte på og være uthvilte når sauen skal sankes, mens ved el.sykkel må de springe løse ved siden av hele turen. Også reindrifta lar hundene sitte på kjøretøyet ved transport opp dalen.

Mvh Arnt Støme, Dag Andreas Støme

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/7666-2

Deres ref. «REF»

Dato 24.08.2023

Dispensasjon til motorferdsel - arbeid med fjellrev - NINA - Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til samtale med Kristine Roaldsnes Ulvund i Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) 21 og 22 august 2023, samt søknad av 22 august 2023 om motorferdsel i forbindelse med ivaretagelse av fjellreven ved avlsprosjektet.

Vedtak

Dispensasjon til bruk av drone

NINA v/ Kristine Roaldsnes Ulvund gis dispensasjon fra Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3, punkt 6.1 (forbud mot motorferdsel) og 3.1 (Vern av dyrelivet) jamfør Naturmangfoldlovens § 48, til å benytte helikopter til hilokalitet for å fange to fjellrevvalper til avlsstasjonen i september 2023. Det kan alternativt til helikopter benyttes en ATV til de to aktuelle lokalitetene.

- Dispensasjonen gjelder til de hiene Miljødirektoratet har gitt tillatelse til å hente fjellrevvalper fra, med føringer for antall per hi, jamfør direktoratets *Revidert tillatelse til innfangning, flytting og utsetting av fjellrevvalper i avlsstasjonen for fjellrev av 18.08.2023*.
- Nasjonalparkforvalter (41470437) og Statens naturoppsyn lokalt ved Hans Ivar Hortman og Christer Mikalsen (95038207) skal informeres på forhånd per sms, om når flyvingen skal skje.
- Vi viser til «Instruks for overvåking av fjellrev». Dersom hikontroller gjennomføres med motorisert kjøretøy, bør det vises forsiktighet ved ankomst til hilokaliteten.
- Vi vurderer ankomst med ATV til et hi med valper på, som en bedre miljøforsvarlig teknikk, enn med ankomst med helikopter, gitt at man unngår varige kjørespor. Alternativt må det landes i lang avstand fra hiet 300-500 m jamfør anbefalinger ril denne type arbeid i «Håndbok for fjellrev». Naturoppsynet skal involveres i planlegging av hibesøket mht. valg av beste miljøforsvarlige teknikk, valg av kjøretrase/ landingssted.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Tillatelse til nødvendig landing, eller motorferdsel på bakken skal være innhentet fra aktuell kommune, om ikke Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn er med i helikopteret, da Avlsprosjektet er et skjøtselstiltak igangsatt for å ivareta fjellrevbestanden i Norge.
- Om skyss skjer i regi av Statens naturoppsyn med ATV, er det motorisert ferdsel knyttet til skjøtselstiltak og krever ikke egen tillatelse av kommune.
- Flygingen til og fra de ulike lokalitetene i nasjonalparken skal skje over 300 m høyde over bakken.
- Om helikopter benyttes som alternativ til ATV, tillates – 2 – landinger ved hvert fjellrevhi
- Ferdsel til og fra hi skal skje uten at tamreinen forstyrres unødig.
- Reinbeitedistrikt 6 skal kontaktes på forhånd v/ for å tilse at ikke samling av rein skjer i samme område i samme periode som eventuell flyging i regi av NINA.

Asllat Niilas smuk (leder) nås på tlf. 403 90 736, John Arne Neshavn (nestleder) nås på tlf. 99105008.

- Nasjonalparkforvalter (41470437) skal informeres på forhånd per sms, om når flyvingen skal skje. Ved bruk av ATV skal ruta avklares på forhånd med forvalter.
- Dette brevet skal medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- Søker er ansvarlig for å informere helikopterpiloten om vilkårene i landingstillatelsen.
- Etter gjennomført oppdrag skal det rapporteres kort tilbake til nasjonalparkforvalter på e-post på resultat av tiltaket, fangst, og type motorferdsel og omfang.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32

Søknaden Behandlingsmåte

Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Avlsprogrammet for fjellrev har på oppdrag fra Miljødirektoratet fått innvilget tillatelse for fangst av fjellrevvalper som skal settes inn i avl på Sæterfjellet Avlsstasjon i Oppdal kommune.

Inntil to valper ønskes innfanget innenfor Varangerhalvøya Nasjonalpark i Vadsø og Vardø kommune. Området er valgt basert på en vurdering av genetikk i avlsstasjonen og i del populasjonene i ulike fjellområder. Per i dag er det bekreftet yngling på 13 hi på Varangerhalvøya. Det er kun to av hiene (F-NFI-021 i Vadsø kommune og F-NFI- 004 i Vardø kommune) som er aktuelle ut ifra genetiske hensyn. De to hiene ligger langt fra infrastruktur, og med tanke på dyrevelferd og effektivitet i forbindelse med fangst, anser vi at bruk av ATV eller helikopter vil være det beste alternativet for å gjennomføre transport av valper, utstyr og personell for dette fangstforsøket.

NINA søker om tillatelse til å kjøre med ATV inn til, eller lande med helikopter ved, to fjellrevhi i Varangerhalvøya nasjonalpark i forbindelse med fjellrevfangst. Ved bruk av ATV er det behov for en tur per hi. Ved bruk av helikopter vil det være behov for en- to landinger per hi, det søkes derfor om inntil fire landinger. Dersom det er praktisk mulig vil fangstforsøkene bli gjennomført sammen med lokalt SNO-personell som skal gjennomføre annet arbeid i samme tidsrom. Kjøreruter og landingsområder vil bli planlagt i samråd med SNO. Innfangning er planlagt 04.09.23 – 10.09.23, men for å øke sjansene for å få gjennomført fangsten med tanke på værforhold med mer søkes det tillatelse frem til 19.09.23.

Behandlingsmåte

Saken er behandlet av Nasjonalparkforvalter på delegert myndighet gitt av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre i styresak ST13/2016. Forvalter delegeres forvaltningsansvar til å treffe vedtak i saker av kurant karakter Med dette menes; - Saker etter verneforskriftenes spesifiserte motorferdsel bestemmelser om ferdsel og motorferdsel samt etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser; etter Naturmangfoldlovens § 48 der: a) det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. B) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak. C) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

På gitte vilkår vurderes dispensasjon til motorferdsel jamfør Naturmangfoldlovens § 48 kurant til tiltaket da forstyrrelsene vil være kortvarige og forbigående. Antall kjøreturer til hvert hi med ATV (1) og landinger antas til å bli få (2 per hi). Saken er

behandlet administrativt på delegert myndighet av forvalter da motorferdsel på barmark og innfangning tilsvarer styrets dispensasjon til tilsvarende 05.07.2019 «Dispensasjon til bruk av ATV til frakt av utstyr ved merking av fjellrevvalper i Varangerhalvøya nasjonalpark».

I 2017 i sak 2017/268 18.01.2018 avklarte vi: Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre kommer til at Norsk institutt for naturforskning, som oppdragstaker fra Miljødirektoratet om sette ut fjellrev, har hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.2 a) til nødvendig motorisert ferdsel i skjøtsels og forvaltningsoppgaver. Dette i forbindelse med befaring og utsetting av valper, merking av valper, etablering av installasjoner, foring og oppfølging i perioden 2017 - 2021.

Vi vurderer at motorferdsel ved innfangning av valper omfatter liknende formål, dog på barmark da utsetting skjer på vinteren.

Forvalter har drøftet saken med styreleder for nasjonalparkstyret.

Vurdering

Naturmangfoldloven og verneforskrifter

Vurderingen er gjort etter verneforskriftene for Varangerhalvøya nasjonalpark, samt Naturmangfoldloven 8-12, samt § 48 (NML). Tidligere dispensasjonsvurderinger er også relevante.

Varangerhalvøya Nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneverdiene er nærmere beskrevet i kongelig resolusjon på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Vurdering etter verneforskriftene.

Innfangning av fjellrev – 2 valper

I Varangerhalvøya Nasjonalpark er dyrelivet fredet. Fangning av fjellrev krever dispensasjon.

Prosjektet er en viktig komponent i avlsprogrammet for fjellrev, og er gjort med godt resultat på de samme lokaliteter tidligere. Forvaltningsmyndigheten betrakter dette prosjektet som en del av forvaltningsoppgavene, som går på ivaretagelse av det biologiske mangfold.

Nasjonalparkstyret er positivt til skjøtselstiltakene for å ivareta fjellrevbestanden. I 2014/2015 anmodet styret om at tiltak med utsetting og foring måtte settes i gang pga. fare for utrydding, hvor lokale gener gikk tapt. Siden er over 60 valper satt ut fra avlsstasjonen for å styrke og reetablere bestanden. Noe man har lyktes godt med. I lys av dette vil det å avgi to valper med aktuell genetikk, av årets produksjon på minst 13 ynglende par med minimum 60 valper, være et godt tiltak som kan bidra til bevaring av arten. Det er naturlig å støtte opp om målet om å opprettholde en viktig nasjonal fjellrevbestand innen nasjonalparken hvor avl og utsetting inngår.

Forskrift om verneplan for varangerhalvøya Nasjonalpark, vedlegg 1 sier bl.a
Bruk av helikopter

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter.

Da unntaksbestemmelsene for motorferdselsforbudet på bakken og i lufta ikke gjelder forskning må saken behandles jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Påvirkning ved støy Ved bruk av helikopter vil det være noe støy oppi lufta som kan høres på bakken. Støy og påvirkning på området for øvrig vurderes som størst ved bruk av helikopter, fremfor ATV. Landing ved fjellrevhi for nært kan være uheldig og fjellreven kan unngå hiet om forstyrrelse blir for stor eller gjentagende. ATV støyer også, men lavere og med mindre støysone.

Helikopter kan være forstyrrende dyreliv, og særlig fugl som hekker i området. Det er nå utenfor hekketiden og en rekke rovfugler er allerede på trekk sørover. Det kan forventes at det i september enda er rovfugl i området som er på trekk, eller har området som helårlig tilholdssted og aktøren må ta hensyn for å unngå unødige forstyrrelser. Hønsefugl som ryper, gjess og spurvefugler kan bli berørt.

Med hensyn til friluftslivet er første uka fra 10 september en utfartsperiode med mye folk i fjellet, hvor stillhet og ro forventes i småviltjakten. For øvrig er ordinære

turgåere vanlig, men ikke i disse aktuelle områdene hiene er. Fiskesesongen er så godt som over i september i vatn og elver.

Påvirkning på reindriften

Reinen kan bli forstyrret av helikopter og ATV. Man legger til grunn at man tar hensyn til reinen og reindriften. Vilkår til at man skal unngå å forstyrre rein unødvendig, og må kontakte reindriften for å avklare at man ikke forstyrrer reindriften aktiviteter ved for eksempel driving og samling, som skjer i september ansees som tilstrekkelig. Størst påvirkning har helikopter.

Påvirkning på friluftslivet

I de aktuelle områdene er det lite motorisert ferdsel i luften eller søknader på modell/droneflyging. Reindriften benytter helikopter til driving forut for slaktning på høsten, og det innvilges enkeltdispensasjoner til bruk av helikopter i forskningssammenheng når det er nødvendig, og utenfor kalvingsområder for rein i kalvingsperioden. Ellers benytter SNO og forvaltningsmyndigheten helikopter i oppsyn og skjøtselssammenheng om oppdrag eller utstyr tilsier at dette er beste miljøforsvarlige hjelpemiddel. Statens naturoppsyn har oversikt på tilsynsfrekvens på de aktuelle hi med helikopter/ ATV/til fots. Jmfør naturmangfoldlovens § 10 samlet belastning, er det vektlagt at det er liten annen aktivitet eller gitte dispensasjoner med betydning for verneformålene av denne type.

Kunnskapen om verneverdiene i områdene vurderes som gode jfr.

Naturmangfoldlovens § 9, og føre – var prinsippet er lite aktuelt foruten at vi har lite kunnskap om fjellrevens toleranse for bruk av helikopter ved aktive hi og påvirkning av besøk på hi.

Ved å stille vilkår til å ta hensyn til fugl, unngås større påvirkninger lokalt av helikopterbruk. Gjentakende forstyrrelser vil være uheldig.

Naturmangfoldlovens § 11 vurderes som lite aktuell, og § 12 om de beste miljøforsvarlige teknikker vurderes som ivaretatt, gitt at man tar de nødvendige hensyn gitt i vilkår. Om bruk av ATV til lokaliteten omfatter kjøring på eksisterende kjørespor uten at spor settes varig ansees dette som bedre teknikk enn helikopter. Alternativt benyttes helikopter med landing i god avstand fra lokalitet og foringsstasjoner.

Vurdering om tillatelse kan gis

Forvalter kommer til at innfangning av to fjellrevvalper, slik det er beskrevet ikke vil påvirke verneformålet eller true verneverdiene nevneverdig og – er et skjøtselstiltak til gunst for verneformålet på sikt. Omfang av helikopter flyging og eventuell bruk av ATV til lokalitet vurderes som lite omfattende og ved avklaring med SNO om beste rute kan gis dispensasjon jmfør Naturmangfoldloven § 48.

Krav til rapportering etter innfangning og motorferdsel vil gi vernemyndigheten kunnskap om hvem og hvor det flys i området, og i hvilket omfang. Vilkår om å varsle på forhånd om flyging av helikopter gjør at naturoppsyn og forvalter er orientert om aktiviteten i nasjonalparken til enhver tid, ved spørsmål fra eksterne eller mht. å fange opp flyging uten dispensasjoner i verneområdene.

Flyging til hilokalitetene eller alternativt kjøring med ATV til dette formålet, vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller vil stride mot verneformålet, forutsatt at vilkår for dispensasjonen følges.

Arbeidet gagnar arbeidet for å ivareta fjellrevbestanden i Norge på sikt, hvor avlsprosjektet er en sentral strategi ved utsetting av valper for styrking av bestander eller reetablering av bestander.

At arbeidet lykkes kan ha betydning for opprettholdelsen av verneformålet for nasjonalparken – ivareta en nasjonalt viktig fjellrevbestand.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Finnmarkseiendommen Reinbeitedistrikt 6	Postboks 133 v/Åsllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9811 9840	VADSØ VARANGERBOTN
Finnmark politidistrikt v/ Reinpolitiet i Tana	Postboks 501	9917	KIRKENES
Statens naturoppsyn Vadsø			
Statens naturoppsyn Tana			

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

UIT COAT

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/6439-2 432.3

Deres ref.

Dato 16.08.2023

Dispensasjon til taksering av li- og fjellryper i Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - UIT COAT 2023

Det vises til søknad av 28 juni 2023 om taksering av ryper i Komagdalen v/ Eivind Flittie Kleven, forespurt informasjon til søknaden 8 juli, deres svar 14 juli og endret søknad 28 juli.

Vedtak

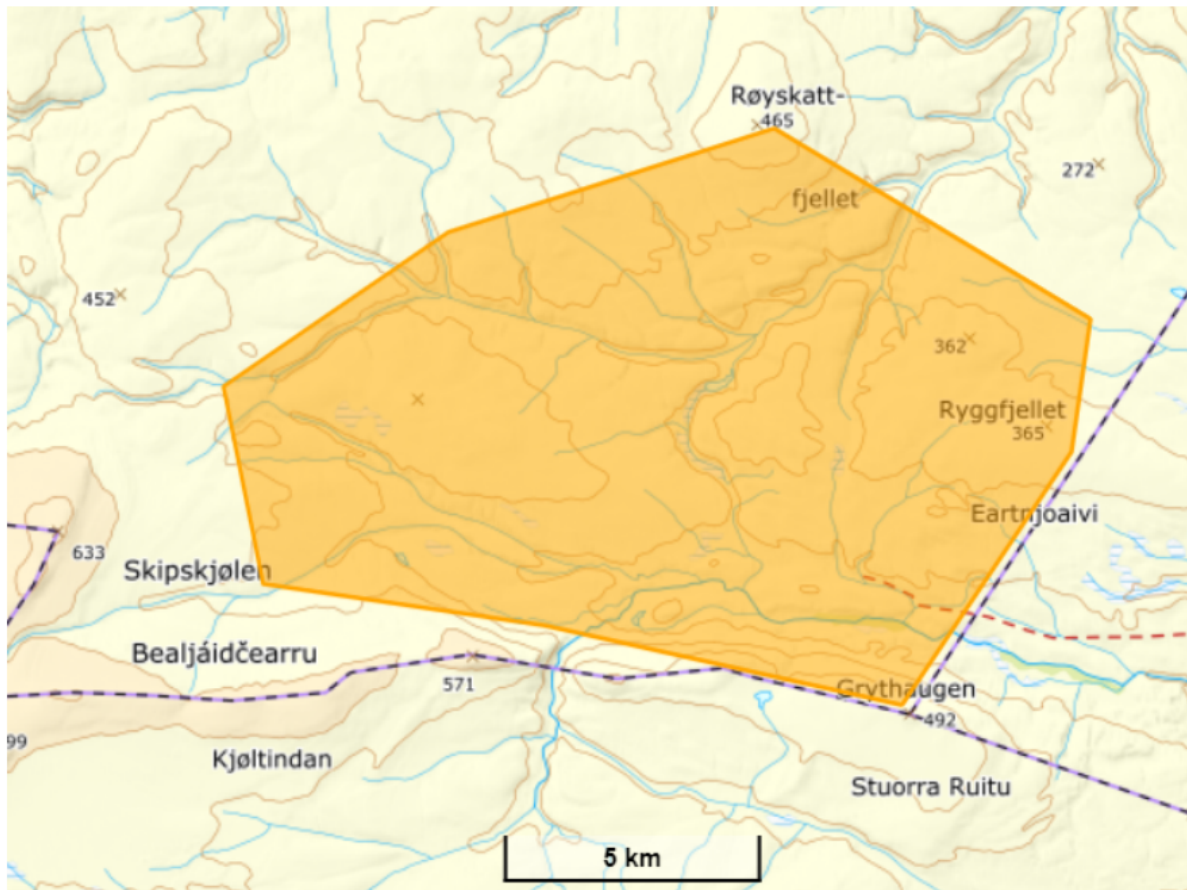
UIT v/ COAT prosjektet – Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra gis dispensasjon fra verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark jamfør Naturmangfoldlovens § 48 til å gjennomføre organisert taksering av li- og fjellryper uten hund, i Komagdalen i august jamfør søknad for 2023.

Vilkår

- Deltakerne skal i forkant ha lest gjennom verneforskriften for *Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras* og bestemmelsene skal tas med i planleggingen, for å unngå at vernereglene brytes uforvarende.
- Ved taksering skal eventuelle fjellrevhi i området unngås med god avstand 1km
- Taksørene skal være kjent med bestemmelsene i forskrift om fjellrev som prioritert art, og ved forstyrrelse trekke seg unna og for øvrig holde minimum 300 m avstand.
- For øvrig dyreliv må ikke forstyrres unødige og vegetasjon skal ikke forringes
- Man skal unngå å forstyrre tamreinen i området.
- Prinsipper for sporløs ferdsel skal følges, slik at forskningsaktiviteten ikke medfører flerårige spor

Nasjonalpark Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci / Varenkinniemen kansalistaras
Naturresevat Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde PERSJORDEN-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Ved eventuell båling ved teltplass skal etablerte bålplasser benyttes. Sjøppel skal tas med hjem og ikke brennes. All håndtering av avfall skal planlegges på forhånd mht. å sikre sporløs ferdsel av aktiviteten.
- Tillatelsen gjelder for 2023
- Tillatelsen gjelder i område i kart under, som omsøkt
- Observasjoner av sårbare og trua arter skal meldes inn til nasjonalparkforvalter (fjellrev, snøugle, jaktfalk, kongeørn etc.)
- Området inneholder kulturminner som er fredet, og flytting av stein skal unngås

Figur 1 Markert område (i oransje) viser hvor takseringen vil foregå i Komagdalen.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Saksopplysninger

Søknaden

Universitetet i Tromsø V/ COAT prosjektet søker om å takserer fjell- og liryper i et utvalgt område i Komagdalen. Området er valgt ut da det er intensivområde for universitetet for overvåkning av arktisk tundra med klima og tilhørende dyreliv og vegetasjon.

Da det er et spennende og lovende rypeår ønsker man å supplere kunnskapen man har fått fra lyttebokser i området, som registrerer spillende rypestegger og okkuperte territorier på våren. Omsøkt taksering vil gi data på produksjon påfølgende sommer, før høstjakta tar til. Man vil takserer ved å gå gjennom terrenget og registrere kullstørrelser for fjellryper. Man er i en fase med utprøving av ulike metoder. Utenfor nasjonalparken vil man også forsøke å kartlegge med bruk av hund, inkludert for fjellryper.

Man har allerede gjennomført en modellbasert prognose for lirypebestanden som er veldig positiv. For fjellryper vet man imidlertid mye mindre. Søker mener data på kyllingproduksjonen hos fjellryper i år vil ha stor verdi og bidra til økt forståelse av denne arten slik at den kan forvaltes bedre i framtiden.

Takseringene vil foregå ved at personer går gjennom terrenget og registrerer ryper ved observasjon. All ferdsel vil være til fots.

Vurdering

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Naturmangfoldloven, verneforskrift og retningslinjer

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter utgitt av Miljødirektoratet 2014 er også lagt til grunn.

I samråd med styreleder for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er saken behandlet på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret av nasjonalparkforvalter. Da aktiviteten vurderes for å være lite inngripende på verneverdiene og ansees som kurant å gi dispensasjon til jmfør Naturmangfoldlovens § 48.

Verneforskriften for Varangerhalvøya Nasjonalpark sier Verneformål

Formålet med Varangerhalvøya Nasjonalpark er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

• Verneforskriftens § 3, punkt 1.1 **Vern mot inngrep i landskapet**

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling, henleggelse av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

3. *Dyrelivet*

3.1 Vern av dyrelivet

Dyrelivet, også hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt.

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes

5. *Ferdsel*

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt slik at det ikke skjer skade på vegetasjon og kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#). Det vises til forvaltningsplanen etter [§ 5](#).

I og med at aktiviteten er organisert og en del av UIT COAT prosjektet hvor prosjektets helhetlige ramme for aktivitet tidligere har vært behandlet og tatt stilling til, og denne aktiviteten kommer i tillegg til for øvrig aktivitet i prosjektet, krever den tillatelse fra vernebestemmelsene. Hensikten er også å telle ryper og den kan være noe forstyrrende i et område hvor store deler ellers har lite ferdsel. I området er det åpnet for slipp av hund fra 21 august, og jakt fra 10 september.

Ferdsele kan utgjøre noe forstyrrelser i området i en sårbar tid for arter som har små unger, men forstyrrelsen er kortvarig og forbigående.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, det er i slike tilfelle opp til forvaltningens skjønn om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket og det bør vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag.

Denne saken er ikke da av en slik karakter at den angår § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Naturfaglig beskrivelse av området

Omsøkt forskningsområde ligger i Komagdalen og Sandfjorddalen i Båtsfjord kommune, i den kaldeste delen av nasjonalparken.

Området er i lavarktisk klimasone og preges av elva i dalen som har vierkratt stedvis på breddene som er viktig for fugleliv, småpattedyr og elg (vinterstid). I nærhet av området forekommer årviss sjeldne arter som snøugle med fast forekomst fjellrev. I omkringliggende områder forekommer sangsvane, kongeørn, havørn og karakterarter som ravn, lirype, fjellrype, heilo, fjelljo, fjellerke, blåstrupe, lappipilerke, lappspurv, smålom m.fl.

De aktuelle områdene overlapper delvis med de som er mest sårbare for forstyrrelser i forbindelse med yngleplasser for fjellrev i nasjonalparken, men søker oppgir man kjenner eventuelle hi og vil unngå dem med 1 km avstand.

Det er vanskelig å gjøre vurderinger på hvordan ferdsel og forstyrrelser i elvedalene påvirker dyrelivet i mer høytliggende områder. Det er vanskelig å vurdere hvilket omfang av ferdsel i området i sum som er ønskelig mht. å unngå at fast forekommende arter endrer atferd og unnviker deler av funksjonsområdene sine. Det har vært økende aktivitet ved fiske langs elva (flere solgte fiskekort) og Komagdalen er funksjonsområde for en rekke rovfuglarter og for fjellrev. I år er laksefisket stengt allerede på grunn av tellingene tilsier at man vil ha utfordringer med å nå gytefiskmålene for Komagelva. Perletur til hengebrua har gitt økt ferdsel dit, i tillegg til andre turgåere relatert til nasjonalparken og besøksstrategien knyttet til denne, ved at det er tilrettelagt for at noen flere kan gå langs linjehyttene på tvers av nasjonalparken gjennom Komagdalen.

Vurdering jamfør naturmangfoldlovens § 8-12

Kunnskapen i saken vurderes som god relatert til omsøkt metode for innsamling og påvirkning ved forstyrrelse i elva, jamfør Naturmangfoldlovens § 8. Noen av områdene som omsøkes undersøkt har vært befart av forvalter, og kun delvis, flere år tilbake i tid.

Det knyttes noe usikkerhet til hvilket omfang av ferdsel relatert til forskning som på sikt kan gi negative effekter på forekommende arter. UIT COAT har oversendt en oversikt som viser at 4 personer vil oppholde seg ved Hubehytta de neste par ukene dvs. snekkere som skal utbedre hytta og de aktuelle rypefaksørene. Ferdsel i sum er friluftslivsutøvere, forskning, reindrift og aktivitet ved forvaltning og skjøtselstiltak. Ferdsel i august er for området preget av eventuelle laksefiskere og innlandsfiskere, forskere fra UIT og fotturister som går mellom linjehyttene eller går fra Sandfjorddalen til Komagdalen.

Registreringen vil bidra til økt kunnskap om rypebestanden på høsten før jakt og kan relateres og øke verdien av kunnskapen man også får fra lyttestasjonene som er utplassert fra april til starten av juli.

Både li- og fjellrype kan forekomme i høye tettheter i ellers marginale områder og står på matseddelen for en rekke arter og er således en nøkkelart i høyfjellsøkosystemet og på den lavarktiske tundraen. Prosjektet vil således gi nyttig kunnskap med økt kunnskap med betydning for verneverdiene.

Naturmangfoldlovens § 9 føre – var vurderes som lite aktuell da saken og konsekvensene er godt opplyst og tiltaket er ettårig, forstyrrelsene er små og forbigående.

Naturmangfoldlovens § 10 – samlet belastning

Det er allerede etablert forskning i området. Det er nøye vurdert i COAT prosjektet, hva man ønsker å tillate og hva man kan tillate jamfør formålsparagrafen for Varangerhalvøya nasjonalpark – som bl.a. er å ivareta et vesentlig urørt område.

Oversikt over mannskap i området ved UIT COAT prosjektet viser at det de to ukene vil være 2 snekker i området fra før, og i sum vil det være 4 personer i området ved prosjektets base ved Hubehytta.

Naturmangfoldlovens § 11

Kostnadene ved miljøforringelse belastes tiltakshaver. Bestemmelsen er lite aktuelt.

Naturmangfoldlovens § 12 – beste miljøforsvarlige teknikker

Man vil taksere uten hund i første omgang innen nasjonalparken, og metodikken vil bli evaluert og sammenliknet med bruk av hund. Slik at metodikk som gir de beste resultater identifiseres. At noen personer går på linje gjennom landskapet ansees som en miljøforsvarlig teknikk.

Ved fokus ved vilkårsetting for sporløs ferdsel unngås at forskningen øker omfanget av ferdselsspor i området. Spor av bålplasser i Komagdalen er økende, primært knyttet til økt omfang av laksefiskere langs elva primært i juli.

Påvirkning på reindriften

Forstyrrelse vurderes til å være forbigående og kortvarig.

Reinbeitedistrikt 6 er gitt mulighet for å uttale seg til søkanden inkl. bruk av hund, men har ikke uttalt seg.

Presedens vurderinger

Når vedtak etter naturmangfoldlovens § 48 skal fattes, er det særlig viktig å tenke på eventuelle presedensvirkninger av vedtaket. I og med at tiltaket er ettårig har det lite presedens. Det er vanlig å innvilge dispensasjon for innhenting av basiskunnskap som registrering av arter. I nasjonalparken er det ekstra viktig å ha oversikt over forekommende arter. Med gitte spådommer for endring i klima i lavarktiske klimasoner er det ekstra viktig å ha kunnskap om artene som fins i nasjonalparken, og hvordan biologisk mangfold utvikler seg med klimaets endringer. Forsøket kan gjentas senere etter at klimaet er endret og man kan se om det er skjedd endringer i artssammensetning og antallsfordeling av de ulike arter knyttet til forekommende vegetasjon og klima.

Forvalter kommer til at registreringen vil øke kunnskapen om rypebestanden som basiskartlegging, og at fordelene vurderes som større enn ulempene. Undersøkelsene må gjøres i den perioden det er mest gunstig sommerstid for å registrere rypene, før jakten.

Tiltaket vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig og vil ikke stride mot vernevedtakets formål og det er hjemmel til å gi tillatelse.

Det legges til grunn at det tas hensyn til naturmangfoldet og aktiviteter planlegges jmfør prinsipper for sporløs ferdsel i friluftslivet.

Forvalter vurderer at det kan gis dispensasjon på vilkår. Kartleggingen vurderes ikke til å stride mot verneformålet, da den vil øke kunnskapen om lirype og fjellryper i området, og er ett-årig. Kunnskapen om fjellrypa og årsakene for bestandssvingningene er mangelfull og kartleggingen vil øke kunnskapen om dette.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og
Finnmark

Finnmarkseiendommen
Reinbeitedistrikt 6

Båtsfjord kommune
Vardø kommune
Finnmark politidistrikt
Statens naturoppsyn

Postboks 133
v/Åsllat Niillas Sara Smuk,
Rasengveien 2

Hildberggt. 18
Postboks 292
Postboks 501

9811	VADSØ
9840	VARANGERBOTN
9990	BÅTSFJORD
9951	WARDØ
9917	KIRKENES

Klubvik beitelag

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/7658-2 432.3

Deres ref.

Dato 23.08.2023

Dispensasjon til landing og lavtflyging med helikopter, bruk av drone ved kadaversøk av sau drept av bjørn - Klubvik beitelag - Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til samtale med Jo Dikkanen og beitelagets søknader om lavtflygingstillatelse og landingstillatelse for helikopter, samt bruk av drone ved kadaversøk av sau den 22 august 2023, innen Nesseby kommune i Varangerhalvøya Nasjonalpark.

Vedtak

Dispensasjon til bruk av drone

Klubvik beitelag gis dispensasjon fra Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3, punkt 7.2 jamfør Naturmangfoldlovens § 48, til å benytte drone til kadaversøk i perioden 23 – 30 august 2023. Tillatelsen gjelder i rød sone i Kart 1 under. Tillatelsen gjelder JO og Olav Dikkanen, Sindre Johansen.

Vilkår til tillatelsen

- Området er svært viktig for andefugl og sædgjess og områder hvor disse observeres skal unngås.
- Områder hvor rovfugl og andre fuglearter observeres skal unngås. Dersom rovfugl som falk, ørn og våk viser tegn til aggressiv atferd overfor drone skal flygingen avsluttes.
- Flygingen skal gjøres slik at man unngår å forstyrre tamrein, eller kommer i veien for arbeidet med rein.
 - Flyger skal ha godkjennelse fra luftfartsmyndighet til å fly aktuell dronetype og følge de regler som regulerer virksomheten.
 - Brudd på vilkårene kan medføre at beitelaget/ operatør ikke gis tillatelse senere.
- For oppsummering av erfaring med bruk av drone, skal rapport sendes inn på e-post om når og hvor det ble flydd, med oppsummering av erfaringer av bruken.

Dispensasjon til lavtflyging med helikopter og landing

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48 gis Klubvik beitelag dispensasjon fra motorferdselsbestemmelsene i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark til å fly under 300 m høyde, i avmerket rød sone i Kart 1 under.

Om kadaver av rein eller sau observeres fra lufta kan det landes.

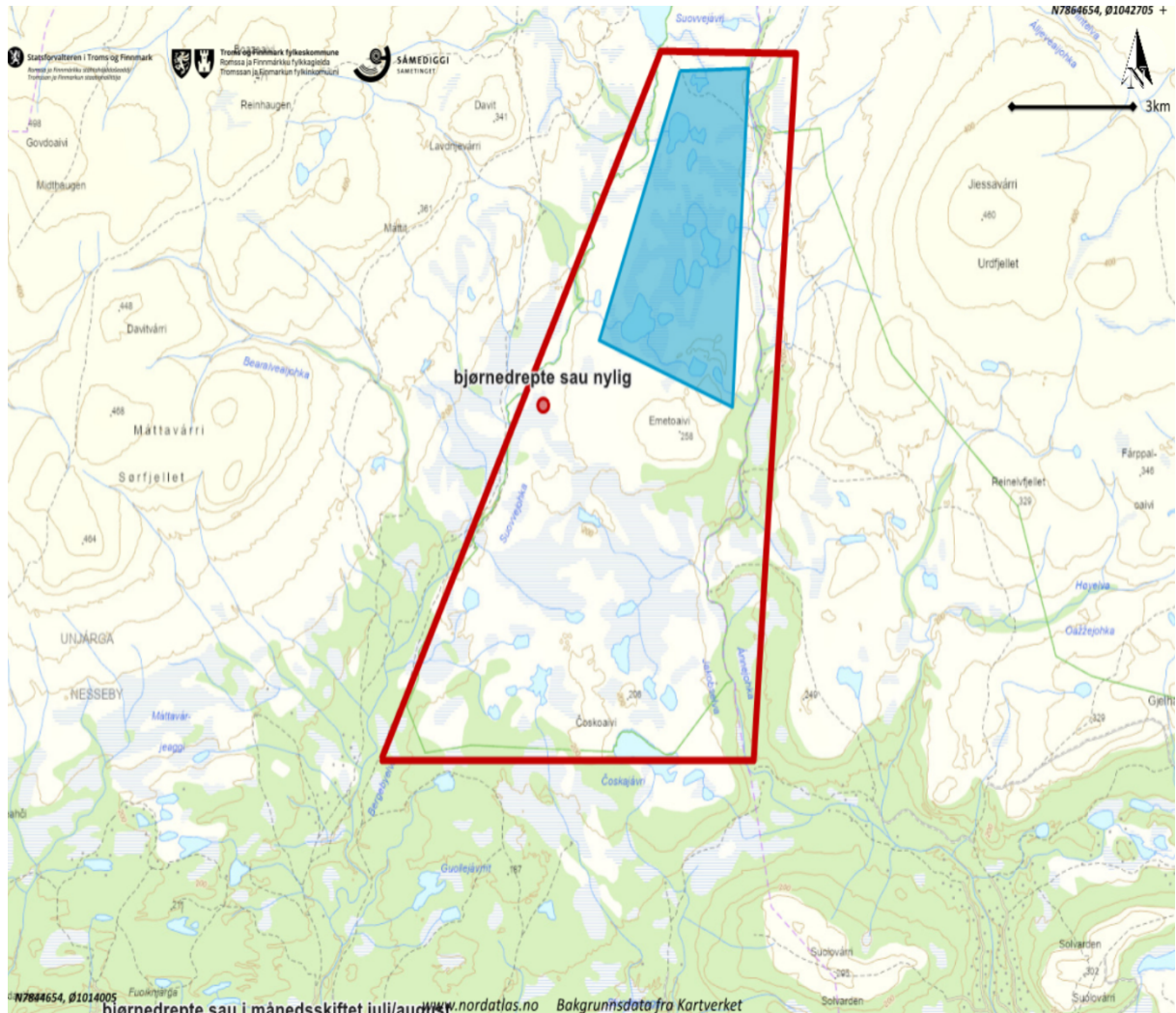
Tillatelsen gjelder i perioden 23. august til og med 30 august 2023.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Området er svært viktig for andefugl og sædgjess og områder hvor disse observeres skal unngås. Spesielt oppmerksom må man være ved vatn. Unødig forstyrrelse av annet dyreliv skal unngås.
 - Det tillates én – 1 – landing hver ved hvert kadaver.
 - Flygning og landing over og i umiddelbar nærhet av reinflokker skal unngås.
 - Nasjonalparkforvalter (41470437) og Statens naturoppsyn lokalt ved Hans Ivar Hortman (og Christer Mikalsen (95038207) skal informeres på forhånd per sms, om når flyvingen skal skje.
 - Tillatelse til nødvendig landing skal være innhentet fra aktuell kommune.
 - Når søk er avsluttet skal flygning foregå i en høyde på minimum 300 meter over bakken.
 - Søker er ansvarlig for å informere helikopterpiloten om vilkårene i landingstillatelsen om flyvehøyde, landingssteder og kopi skal sendes piloten.
 - Dette brevet skal medbringes i felt i tilfelle kontroll.
 - Etter endt flygeperiode skal det rapporteres tilbake hvor og tidspunkt for landing.

Områdeavgrensning

Kart 1.

I område med små vatn ved Bergebyvatnområdet (område merket blått), skal det ikke flys med helikopter lavt, eller landes om det er ansamlinger av gjess eller svaner i området. Tilsvarende gjelder for bruk av drone. Det kan også være ansamlinger syd for blå sone, hvor det må tas hensyn.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32

Søknaden

Klubvik Beitelag søker om tillatelse til lavtflygning med helikopter i nasjonalparken i Nesseby kommune. I tidsrommet 23.08-30.08.2023. I området avgrenset mellom Bergebyelva og Jakobselva, fra Bergebyvann og Nerslåtta. Ned til nasjonalparkgrensa i sør.

De søker også om nødvendig landingstillatelse ved eventuelle kadaverfunn av sau slik at de kan sjekkes.

Den 21.08.23 fant de 4 sau og 3 lam drept av bjørn i området ved Fanasoavi. Sauene ble undersøkt og bekreftet tatt av bjørn av SNO. Sauene ble tatt øverst i beiteområdet. Beitelaget har hatt bjørneskader tidligere i sommer og frykter skadeomfanget vil eskalere med overkant av 3000 sauer på beite i området.

Skadepotensialet er veldig stort. Beitelaget har behov for å få undersøkt et større område med helikopter. Bruk av drone vil også være et nyttig hjelpemiddel, og det søkes også om det. Flyger vil være 3 personer.

Behandlingsmåte

Saken er behandlet av Nasjonalparkforvalter på delegert myndighet gitt av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre i styresak ST13/2016. Forvalter delegeres forvaltningsansvar til å treffe vedtak i saker av kurant karakter Med dette menes; - Saker etter verneforskriftenes spesifiserte motorferdsel bestemmelser om ferdsel og motorferdsel samt etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser; etter Naturmangfoldlovens § 48 der: a) det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. B) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak. C) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Nasjonalparkstyret har gitt signaler til beitenæringen om at man vil være positiv til å innvilge begrensede tillatelser i næringssammenheng på høsten hvor sanking pågår, noe som også gjelder reindriften.

I dette tilfellet er det etablert forvaltningspraksis fra 2019 i sak 2019/11790 for å gi dispensasjon for bruk av drone til Klubvik beitelag ved restsanking – lokalisering av enkelt dyr som savnes per 15.10.2019.

Kadaversøk ved en pågående og sannsynlig eskalerende skadesituasjon til bjørn vurderes for å være et særskilt behov. Funnet av ferske skader kan medføre at skadefellingsforsøk kan igangsettes slik at skadesituasjon eventuelt opphører.

På gitte vilkår vurderes dispensasjon jamfør Naturmangfoldlovens § 48 kurant til tiltaket da forstyrrelsene vil være kortvarige og forbigående. Antall landinger antas til å bli få, gjerne flere innen et begrenset område. Saken er vurdert som akutt. Forvalter har drøftet saken med styreleder for nasjonalparkstyret.

Vurdering

Dikkanen oppgir at det er søkt om skadefellingstillatelse hos Statsforvalteren, men da de ferskeste er to dager til en uke gamle, er det henvist til at fellingstillatelse blir vurdert ved ferskere skader. Beitelaget har sau over et stort område og en tørr sommer har gjort at sauene går høyt oppe i fjellet.

De har hatt 8 drepte/skadde sau forårsaket av bjørn nærmere bygda 27.7 og 3.8 tidligere i sommer.

Naturmangfoldloven og verneforskrifter Vurderingen er gjort etter verneforskriftene for Varangerhalvøya nasjonalpark, samt Naturmangfoldloven 8-12, samt § 48 (NML).

Varangerhalvøya Nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Klubbvik Beitelag har beiteområder lengs sør-vest i nasjonalparken øst for Bergebyelva og vest for Jakobselva i Sone A. Området består delvis av bjørkeskog preget av gjentagende bjørkemålerangrep, dvs. noe levende skog og noe død. For øvrig preger myrer, dammer og små vatn området med et rikt fugleliv med vadere og våtmarksfugl sommerstid. Disse har nå trukket ut av området. For øvrig forekommer på denne tiden vanlige høyfjellsarter som fjellvåk, lirype, ravn, fjelljo. Sjeldne og trua arter som fjellrev og snøugler kan forekomme sporadisk i området. Fjellreven er en prioritert art med egen forskrift med egne bestemmelser som i seg selv skal hindre unødige forstyrrelser, og kommer i tillegg til vernebestemmelsene av dyrelivet i verneforskriften for nasjonalparken. På vatn syd for Bergebyvatn er mytende sædgjess vanlig. Her er Norges viktigste myteområde for Sædgjess, og dverggrås kan også forekomme. Det er ikke aktive fjellrevhi i det aktuelle området.

Verneverdiene er nærmere beskrevet i kongelig resolusjon på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Vurdering etter verneforskriftene.

Bruk av drone

I Varangerhalvøya Nasjonalpark, er modellflyging med motor forbudt og her kreves dispensasjon fra vernebestemmelsene. Verneforskriftenes generelle unntaksbestemmelse er opphevet, og de aktuelle verneforskriftene vurderes saken etter Naturmangfoldlovens § 48. Forskrift om verneplan for varangerhalvøya Nasjonalpark, vedlegg 1 sier bl.a Vernebestemmelsens § 3 om Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter. Bruk av modellfly er forbudt. Bruk av drone krever dispensasjon fra modellflyforbudet som tilsvarende fartøy. For øvrig

sier retningslinjer gitt av miljødirektoratet at drone ikke kommer inn under lavtflyginspåbudet for luftfartøy (300 m).

Forvaltningsplan er i prosess, men del som angår praksis for tillatelse til bruk av drone og helikopter er ikke ferdig. Det er da relevant å se til tidligere praksis i tilsvarende saker og signaler gitt av nasjonalparkstyret til saueneæringen, noe vi har i dette tilfellet.

Bruk av helikopter

Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark sier

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

f. Uttransport av syke eller skadde husdyr og tamrein. Dyret må være lokalisert før motorkjøret medbringes inn i nasjonalparken. Kjøretøy som brukes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til oppsynet før kjøring finner sted.

6.3 Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan gi tillatelse til:

h. Nødvendig landing og lavtflyging i forbindelse med reindrift.

Da unntak for motorferdselsforbudet ikke gjelder saueneæring mht. bruk av helikopter, må saken behandles jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Denne saken er ikke av en slik karakter at den er aktuell etter § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Påvirkning ved støy Ved bruk av drone vil det være noe støy oppi luften som kan høres på bakken. Dette kan være forstyrrende for friluftsliv eller dyreliv, og særlig fugl som hekker i området. Det er nå utenfor hekketiden og en rekke rovfugler er allerede på trekk sørover. Det kan forventes at det send i august enda er rovfugl i området som er på trekk sørover, eller har området som helårlig tilholdssted og aktøren må ta hensyn for å unngå unødige forstyrrelser.

Påvirkning på reindriften

Reinen kan bli forstyrret av både drone og helikopter. Man legger til grunn at man tar hensyn til reinen og reindriften. Erfaringsvis er reinen skeptisk til motoriserte farkoster som den ikke er kjent med fra før. Aktør er lokal og forvalter legger til grunn at det tas hensyn for å unngå unødige forstyrrelser av rein på beite. Forvalter legger til grunn at man ikke ser det som naturlig at sauene må innhente tillatelse fra reinbeitedistriktet om det skal flys i området med rein. Vilkår til at man skal unngå å forstyrre rein på beite og reindriften aktiviteter ved for eksempel driving ansees som tilstrekkelig. Vi har forsøkt å kontakte reinbeitedistrikt 6 på telefon, uten å lykkes.

Påvirkning på friluftslivet

Det er lite turgåere i området på denne tiden og forvalter ser det ikke som naturlig å stille vilkår om at flygingen skal skje utenom helg. Noe laksefiske eller innlandsfiske er enda aktuelt på vatn og i Bergebyelva. Vestre jakobselv er stengt for laksefiske. I de aktuelle områdene er det lite motorisert ferdsel i luften eller søknader på modell/droneflyging. Reindriften benytter helikopter til driving forut for slaktning på høsten, og det innvilges enkelt dispensasjoner til bruk av helikopter i forskningssammenheng når det er nødvendig, og utenfor kalvingsområder for rein i kalvingsperioden. Ellers benytter SNO og forvaltningsmyndigheten helikopter i oppsyn og skjøtselssammenheng om oppdrag eller utstyr tilsier at dette er beste miljøforsvarlige hjelpemiddel. Dette er sjelden i dette aktuelle området. Bruk av drone avgir mindre støy og er ikke direkte sammenliknbart. Jamfør naturmangfoldlovens § 10 samlet belastning, er det vektlagt at det er liten annen aktivitet eller gitte dispensasjoner med betydning for verneformålene av denne type. Drone vil sannsynligvis aktualisere seg ved tilgang til enklere teknologi og det er hensiktsmessig å knytte vilkår til omfang og når man kan benytte hjelpemiddelet. I dette tilfellet er det til leting av saukadaver med landing på noen ukjente lokaliteter, erfaringsvis noen få dager.

Kunnskapen om verneverdiene i områdene vurderes som gode jfr.

Naturmangfoldlovens § 9, og føre – var prinsippet er lite aktuelt foruten at vi har lite kunnskap om når Sædgjess trekker ut av området på høsttrekket. NOF har ikke eksakte beskrivelser for når Sædgjessene forventes å trekke ut av området. Sædgjessene holder til på Bergebyvatn og de nærmeste vatn syd for dette.

Ved å stille vilkår om å ta hensyn til andefugl og gjess ved flyging av drone og helikopter unngås større påvirkninger lokalt. Gjentakende forstyrrelser vil være uheldig. Området o sone A av nasjonalparken er vernet for ivareta bl.a.vadefugl og gjess. Området har utsatt småviltjaktstart og forlenget båndtvang til og med 9.9.

Naturmangfoldlovens § 11 vurderes som lite aktuell, og § 12 om de beste miljøforsvarlige teknikker vurderes som ivaretatt, gitt at man tar de nødvendige hensyn gitt i vilkår. Bruk av drone vurderes som en bedre teknikk til å søke etter sau

på slutten av høsten enn eksempelvis helikopter da de avgir mindre støy. Dog er også helikopter vurdert som aktuelt gitt situasjonen. Det er relevant å vurdere at forstyrrelsene vil være kortvarige, da nødvendig flygetid for å søke over et skogsområde eller krattområde vanligvis til ta relativt kort tid.

Vurdering om tillatelse kan gis

Forvalter kommer til at bruk av drone tillokalisering av sauekadaver, slik det er beskrevet ikke vil påvirke verneformålet eller true verneverdiene nevneverdig og at det kan gis dispensasjon jmfør Naturmangfoldloven § 48, til å benytte drone ved leting av kadaver i klubbvik beitelags områder.

Forvalter vurderer at bruk av helikopter for lokalisering av kadaver og evt. landing for undersøkelse av omtrentlig dødstidspunkt er viktig for beitelaget å kunne iverksette skadefellingsforsøk. En effektiv felling av bjørnen kan medføre at summen av forstyrrelser i området av ulike type ferdsel blir mindre enn ellers enn om skadeomfang eskalerer og trekker ut i tid.

Krav til rapportering etter flyging med drone vil gi vernemyndigheten kunnskap om hvem og hvor det flys i området og effekten av bruk av drone Det samme gjelder bruk av helikopter. Vilkår om å varsle på forhånd om flyging av helikopter gjør at naturoppsyn og forvalter er orientert om aktiviteten i nasjonalparken til enhver tid, om spørsmål fra eksterne.

Flyging og landing vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller vil stride mot verneformålet. Gitt at vilkårene for tillatelsen følges.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Reinbeitedistrikt 6	v/Åsllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Finnmark politidistrikt v/ Reinpolitiet i Tana	Postboks 501	9917	KIRKENES
Unjárgga gjelda / Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Finnmarkseiendommen Statens naturoppsyn Vadsø	Postboks 133	9811	VADSØ
Statens naturoppsyn Tana			

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Naturtjenester i Nord

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/6889-2 432.3

Deres ref.

Dato 15.08.2023

Dispensasjon for to landinger med helikopter i Komagdalen for fiskeundersøkelser - Naturtjenester i Nord - Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til deres søknad om landingstillatelse av 10.8.2021 innen Varangerhalvøya Nasjonalpark.

Behandlingsmåte

Saken er behandlet av Nasjonalparkforvalter på delegert myndighet gitt av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre i styresak ST13/2016. Forvalter delegeres forvaltningsansvar til å treffe vedtak i saker av kurant karakter etter Naturmangfoldlovens § 48 der: a) det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. B) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak. C) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

I dette tilfellet er det etablert forvaltningspraksis fra Nasjonalparkstyret fra 2012.

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gis Naturtjenester i Nord tillatelse til en landing med helikopter i august og en landing i september i Varangerhalvøya nasjonalpark langs Komagelva. Tillatelsen gjelder pil merket «Landing 1».

Tillatelsen gjelder i perioden 15. august til og med 30 september 2023.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelse til nødvendig bruk av helikopter skal være innhentet fra Båtsfjord kommune.
- Søker er ansvarlig for å informere helikopterpiloten om vilkårene i landingstillatelsen om flyvehøyde, landingssteder og kopi skal leveres pilot.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Ved flyging skal man ta hensyn til de større vierkjerrområdene og lande i god avstand fra disse, slik at elg ikke forstyrres unødige.
- Flygning til og fra landingsstedet skal foregå i en høyde på minimum 300 meter over bakken.
- Flygning og landing over og i umiddelbar nærhet av reinflokker skal unngås.
- Flygningen/landingen skal, før den finner sted, avklares med reinbeitedistrikt 6/5D. Kontaktperson for distriktet er distriktsleder Aslak Niilas Smuk tlf. 45 06 77 14.
- Nasjonalparkforvalter (41470437) og Statens naturoppsyn lokalt ved Hans Ivar Hortman (98041906) og Christer Mikalsen (95038207) skal informeres på forhånd per sms, om når flyvingen skal skje.
- Dette brevet skal medbringes i felt i tilfelle kontroll.
- Etter endt feltarbeid skal det sendes inn en kort rapport om antall landinger og dato.
- Rapport fra undersøkelsene sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre for økt kunnskap om fiskebestandene i verneområdet innen 2023.

Kart1 : Landingssted for begge landingene nedsiden av Bjørneskaret «Landing 1».

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§

28 og

29. Klagen sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Søknaden omfatter to landinger (merket LANDING 1), i øvre del ved delinga (nedsiden av Bjørnshardet) (se kart). Landingene vil skje på forskjellige tidspunkt. Det søkes om en landing i august og en landing i september.

Prosjektet skal på en systematisk måte samle inn data fra elvene som er nødvendig for fremtidig forvaltning og overvåking av laksebestandene ved bruk av gytebestandsmål som forvaltningsverktøy. Angående pukkellakstelingen i august er det en del av evalueringen av fiskefellen i vassdraget. Prosjektet er initiert av Naturtjenester og utformet i samarbeid med forpaktende fiskeforeninger. Den delen av prosjektet som omfattes av denne søknaden vil bestå av gytefisktellinger av laks, sjørøye og sjørret, der dykking / snorkling benyttes som metodikk. Dette medfører en del tungt utstyr som skal fraktes. Feltarbeidet i Komagelva vil skje i samarbeid med Komagelv JFF

Landingen med helikopter vil skje i forbindelse med feltarbeid, innenfor perioden 1. august – 30. september 2023, tilknyttet prosjektet "Overvåking av Nasjonale Laksevassdrag" (september) og «Overvåking av pukkellaks i Komagelva» (august) som er finansiert av hhv Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og vesentlig urørt naturområde, som er tilnærmet fritt for tekniske inngrep og sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

Motorferdsel i nasjonalparken er i forbudt, jmfør § 3 punkt 6.1 i vernebestemmelsene. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, videre åpnes det i § 3 punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del formål, men unntakene åpner ikke for den omsøkte motorferdselen med helikopter.

Naturmangfoldloven (heretter NML) trådte i kraft 1. juli 2009. I lovens § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik

at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter NML § 11, jmfør § 7, er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 48 i NML gjøre unntak fra verneforskriften dersom tiltaket ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningsmyndigheten skal blant annet særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.

Vurdering av saken

Varangerhalvøya nasjonalpark ble fastsatt ved kongelig resolusjon den 8. desember 2006. Fredningen innebærer et generelt motorferdselsforbud på land og vann, og i lufta under 300 meter, som gjelder i tillegg til motorferdselsloven.

Det er ikke er åpnet for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til motorferdsel for forvaltningsoppgaver som ikke er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i NML § 48. Skal det kunne gis en dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen er det krav om at to vilkår skal oppfylles. Det omsøkte tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig og tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål. Dette gjør at dispensasjon kun kan gis i de tilfeller der det omsøkte tiltaket vurderes til å ha en begrenset virkning på verneverdiene.

Nasjonalparken ble opprettet fordi den er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge, har unike verdier i forhold til landskapsformer, kvartærgeologi, plante og dyreliv og samiske kulturminner.

Storparten av Varangerhalvøya er skogløs og preget av lynchhei, myrer og blokkmark. Plantelivet er allikevel særpreget fordi området er møtested for mange arktiske, østlige og sørlige arter. Mange arter er her på grensen av sitt utbredelsesområde. I de høyereliggende områdene er det meget karrig og sparsomt med vegetasjon, men det er her i det aller karrigste at man har størst sjanse for å observere Norges mest

utrydningstruede pattedyr – fjellreven. Fjellreven på Varangerhalvøya er den eneste kystnære bestanden i Fastlands-Norge. Snøugle forekommer også i smånagerår.

Fylkesmannen anser kunnskapsgrunnlaget om de berørte økosystemene, jamfør NML § 8, for å være godt. Kunnskap er innhentet fra naturbase og artskart, og erfaringer fra tiltaket før.

Formålet med flygingen er å frakte inn en del tungt utstyr og mannskap samt utstyr til el-fiske. Disse undersøkelsene vet vi, jamfør NML § 8, er viktige for forvaltning av anadrom laksefisk. De gir et bilde på dagens situasjon i de enkelte vassdragene. Tellingene over flere år gir også en pekepinn på hvordan laksefiskbestandene i vassdraget endrer/utvikler seg over tid, og dette legger igjen grunnlaget for nåværende og fremtidig forvaltning av bestandene. Omfanget av pukkellaksinvasjonen i 2021 og 2023 tilsier at man har behov for mer kunnskap om pukkellaks. Nytt i år er å drivtelle i august når pukkellaksfella i munningen er tatt inn, og man kan evaluere om man har fanget mesteparten av pukkellaksen før gyting.

Undersøkelsene grunngis også med at man skal hente inn data til prosjektet "Overvåking av Nasjonale Laksevassdrag" og gytefiskundersøkelser til atlantisk laks

Omsøkt landingssted ansees som lite problematisk så lenge flyging skjer langs vassdraget og på en høyde i lufta over 300 m mellom punktene. Det er ikke fjellrevhi nært landingsstedet. Det er yngling av fjellrev i Komagdalen og det er viktig at helikopteret forholder seg til høydebestemmelsene på minimum 300 meter over bakken mellom stedene.

Den omsøkte flygingen vil være en kortvarig forstyrrelse. Selv om forstyrrelsen er kortvarig vet vi at helikopterflyging vil medføre en god del støy, noe som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Støy av helikopter vil også påvirke friluftslivet i området. Besøkende forventer gjerne fred og ro innen det verna området. Det er derfor viktig at forvaltningsmyndigheten begrenser antall landinger mest mulig. Flyving og landing med helikopter kan være upopulært i forbindelse med pågående rypejakt, elgjakt i villmarkspregede områder, og kan også ved å støkke ut dyr og fugler ved landing påvirke jaktens gang. Blant turgåere er støy fra

Fjellrev er en kritisk truet art som lever inne i nasjonalparken, og man må ta ekstra hensyn til denne ved gjennomføring av ulike tiltak. Det omsøkte landingsstedene vil ikke komme i konflikt med aktive hilokaliteter for fjellrev. Det er også såpass sent på sesongen at kortvarige forstyrrelser ikke vil være kritisk for overlevelsen av dyre- og fugleunger. Vi kan ikke se at en landing på det omsøkte stedet kommer i konflikt med trua og/eller sårbare arter. Førre-var-prinsippet i NML § 9 er videre ivaretatt.

Samling av tamreinen i området gjøres gjerne med helikopter i 2-3 helga i september og tiltakshaver må kontakte rindriften på forhånd for å unngå at tidspunkt for flyging kommer i konflikt med deres aktiviteter.

Landing og flyging vurderes ikke for å stride mot vernevedtakets formål eller for å forringe verneverdiene nevneverdig, og søknaden innvilges jamfør praksis hos Varangerhalvøya nasjonalparkstyre jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Vi anbefaler at tidspunkt for flyging samkjøres med eventuelle andre aktørers flyging i området, om mulig.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
fiskeforvalter hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark			
Reinbeitedistrikt 6	v/Ásllat Niillas Sara	9840	VARANGERBOTN
	Smuk, Rasengveien 2		
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Statens naturoppsyn			

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Luca Champoud at Jardin botanique de l'Université de Fribourg

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/5093-6 432.2

Deres ref.

Dato 08.07.2023

Dispensasjon til innsamling av plantedeler av Kalkarve i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde / Permit for collection of plantparts from Arenaria pseudofrigidia in landscape protection area

We refer to application from Luca Champoud at Jardin botanique de l'Université de Fribourg 12th of may 2023, and correspondance.

The application is handled by the national park manager at direct authority from the Varanger halvøya National Park Board. Referring to agreement with leader of the Board.

The decision is in english, but the decision related to the application is written in Norwegian. It is possible to complain at the decision within three weeks, from the dato you received the decision.

Melding om vedtak.

Det innvilges tillatelse til å samle inn plantedeler av Kalkarve i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde i juli 2023. Dispensasjonen gis jamfør verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår for tillatelsen

- Søker skal sende inn rapport fra arbeidet til sftfpost@statsforvalteren.no, vis til sak 2023/5093
- Forstyrrelse av dyreliv og tamrein skal unngås
- Motorisert ferdsel eller bruk av droner er forbudt i området
- Flere blomsterarter er vernet i området
- Observasjoner av Kalkarve skal legges inn i artsobservasjoner.no
- En sms skal sendes til nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn Vadsø dagen før innsamling med info om når og hvor innsamlingen vil skje.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Decision

Permission is granted to collect plant parts of Kalkarve in the Persfjorden – Syltefjorden landscape conservation area in July 2023. The dispensation is granted in accordance with the conservation regulations for the Persfjorden – Syltefjorden landscape conservation area and section 48 of the Natural Diversity Act.

Terms for the permit

- Luca Champoud will send the report from the results to the management authority to sffpost@statsforvalteren.no – refer to reference 2023/5093.
- People from the project must avoid disturbing wildlife like breeding birds and reindeer.
- Motorized transport at land or use of drones are forbidden in the area
- Several flower species in the area are protected
- Registrations of *Arenaria pseudofrigida* in the project must be registered in artsobservasjoner.no
- A sms must be sent to the state nature inspector Hans Ivar Hortman +47 9804 1906 / Christer Michaelsen + 47 950 38207 and the national park manager +47 41470437 the day before collection - to inform when the collection will take place within the protected area. Refer to the permit.

Søknad

Søker vil undersøke genetikken hos Kalkarve i Nord Europa og i de sveitsiske alper. Søker er fra universitetet i Fribourg i Sveits. Forskergruppen er spesialisert innen arktiske alpine planter og vil nå starte et prosjekt som ser på ivaretagelse og genetikk hos denne typen planter i N- Europa.

Innsamlingen av Kalkarve - *Arenaria pseudofrigida* må gjøres innen Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde da den kun er sikkert lokalisert innen verneområdet de siste 10 årene.

Omfanget er 1 til 2 blader per individ, og ikke noe mer enn fra 4 til 5 individer av blomsten.

Rapportering til vernemyndigheten

Det blir utarbeidet rapport som vil være offentlig. Denne vil bli sendt til vernemyndigheten og fokusere på lokaliteter i Sveits og nord- Europa.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Oversiktsskart

Lokalitet (near N70°25'23.6" E30°45'04.3")

Behandling av søknaden

Vurdering

Behandlingsmåte

Lokaliteten for blomsten ligger innen Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde.

Saken krever dispensasjon fra vernebestemmelsene. Forvalter har avklart med styreleder at saken kan behandles på delegert myndighet fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre – da den er kurant.

Nasjonalparkstyret har i styremøtesak 13/2016 den 29.02.20216 delegert myndighet til forvalter til å behandle saker av kurant karakter, også jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Vernebestemmelsene

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Verneforskriften sier;

Plantelivet 2.1. Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) og finnmarkssvineblom (*Senecio integrifolius*) er fredet i medhold av forskrift 21. desember 2001 nr. 1525 om fredning av truede arter.

2.2. Bestemmelsen i punkt 2.1 er ikke til hinder for:

f. Plukking av planter som er alminnelig forekommende på stedet til privat bruk

Saken angår plukking av plantedeler av en art som er på rødlisten som Livskraftig (LC). Den er alminnelig forekommende på Svalbard men sjelden med noen få forekomster på det norske fastlandet. Innen verneområdet er den ikke alminnelig forekommende, innsamling er for forskningsformål og kommer ikke under 2.2 f.

I følge verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde § 3 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter....

Verneforskriften for landskapsvernområdet har ikke noen dispensasjonsbestemmelse som åpner innsamling av plantedeler av trua arter i verneområdet, og en eventuell dispensasjonen må derfor hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

Av denne bestemmelsen går det fram at dispensasjon bare kan gis dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt for at vernemyndigheten kan dispensere for omsøkte tiltak. Det at vilkårene er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt, da er det opp til forvaltningens frie skjønn om dispensasjon skal gis.

Selv om styret har hjemmel til å gi dispensasjon kan de velge å ikke å dispensasjon. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette og spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Ingen har krav på dispensasjon.

Vurdering

Blomsten er livskraftig på rødlista anno 2021 i Norge. Den er sjelden på fastlandet men vanlig på Svalbard. Den er registrert med flest funn på fastlandet på Varangerhalvøya – lengst nord øst.

Vi kjenner ikke til antallet blomster totalt som forekommer i området men basert på omsøkt omfang med innsamling av inntil 2 plantedeler av 5 individer. Forvalter vurderer det til at omfang av innsamling neppe vil ha betydning for artens overlevelse i området og tiltaket strider ikke mot vernets formål eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Innsamlingen kan bidra til at arten blir bedre kartlagt da søker ved vilkår for tillatelsen skal registrere funn i Artsobservasjoner.no.

Jamfør rødlistens vurdering av artens robusthet (Livskraftig), vektlegges manglende kunnskap om eksakt forekomst av arten mindre og kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt nok . Artsobservasjoner viser at innsamling innen verneområdet er nødvendig, da den ikke er registrert de siste årene utenfor verneområdet. Naturmangfoldlovens § 9 er lite relevant da omfanget av tiltaket er lite og det er få andre aktiviteter i området som i sum kan bidra til at naturmangfoldet forringes eller belastningen blir for stor, grunnet for stor samlet belastning jamfør Naturmangfoldlovens § 10.

Naturmangfoldlovens § 11 om valg av at kostnad belastes tiltakshaver vurderes som lite relevant. Naturmangfoldlovens § 12 vurderes som ivaretatt ved at innsamlingen berører få individer og få plantedeler på hvert individ.

Innsamlingen og de genetiske undersøkelsene vurderes til å gi ny kunnskap om artens utbredelsehistorie ved hjelp av genetiske undersøkelser som krever at man tar noen plantedeler av noen individer ved de ulike voksestedene. Det stilles vilkår til at innsamler rapporterer til nasjonalparkstyret når rapport foreligger. Søknaden innvilges.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Right of Appeal

The National Park Board's decision can be appealed to the Norwegian Environment Agency within 3 weeks, according to Sections 28 and 29 of the Public Administration Act. The appeal must be in writing and justified and sent via the National Park Board according to Section 32 of the Public Administration Act.

Med hilsen/ with regards

Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter/ national park manager

*Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift
According to our routines, this letter has been approved and sent without a signature*

Kopi til/ copy for:

Statsforvalteren i Troms og
Finnmark

Finnmarkseiendommen
Reinbeitedistrikt 6

Vardø kommune
Finnmark politidistrikt
Statens naturoppsyn

Postboks 133
v/Ásllat Niillas Sara Smuk,
Rasengveien 2

Postboks 292
Postboks 501

9811 VADSØ
9840 VARANGERBOTN

9951 VARDØ
9917 KIRKENES

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/6890-2

Deres ref. «REF»

Dato 14.07.2023

Dispensasjon til barmarkskjøring i sauedriften 2023 - Komagdalen i Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme og Torhild Gjølme m.fl.

Vi viser til deres søknad av 3 juli 2023 angående kjøring med ATV og el-sykkel på definerte kjørespor i sauedriften.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 c, gis personer nevnt i liste under tillatelse til motorferdsel på barmark **med ATV / el-sykkel** langs følgende fire eksisterende kjørespor i barmarkssesongen **2023**:

1. Langs eksisterende kjørespor fra **Finnelva vest for Komagelva til "Veis ende"** (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 397183 7798966).
2. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Dalajohka** (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 401081 7798431).
3. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til "Politihytta" / Stømes hytte** (avstikker fra spor nr. 2, UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 402754 7797176).
4. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Slaktefjell**. (UTM-koordinat på slutt punkt 36 W 404180 7798521).

Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

Denne tillatelsen gjelder Arnt Støme, Dag Støme, Iris Støme, Torhild Gjølme, Simon Eliseussen for ATV og el-sykkel Reg. nr LE 8729, EY 1867.

- Tillatelse må medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll. Tillatelse gjelder inntil to kjøretøy – ved bruk av kjøretøy med annet **registreringsnummer må dette sendes inn før dispensasjonen tas i bruk.**
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og rein i området ikke forstyrres.
- *Tillatelsen gjelder nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring, jamfør beskrivelse i denne saken.*

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

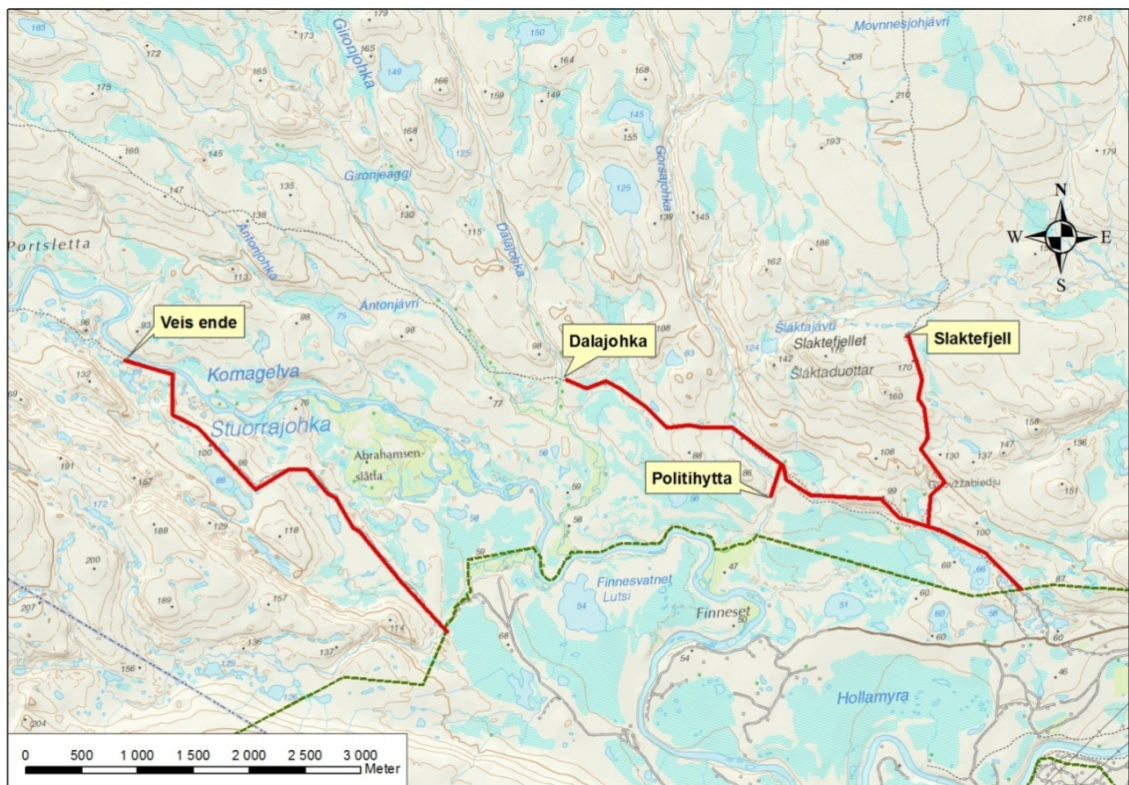
Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og reinflokker i området ikke forstyrres.
- Nasjonalparkstyret kan kreve rapport for å få oversikt over omfanget av kjøringen det enkelte året. Søker må føre rapport på når og hvor det kjøres.

Kart over traseer det gis tillatelse.

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.1 og Naturmangfoldlovens §§ 9 og 12 om føre-var hensyn og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder avslås Arnt Stømes søknad om motorferdsel på barmark med ATV på rute mellom Dalajohka, Larsadalen og Hybia.

Traseen er partvis helt eller delvis gjengrodd og kjøring vil skje i et sårbart område for vegetasjon og dyreliv.

Sanking og tilsyn til fots vurderes som den beste miljøforsvarlige teknikk ved normal situasjon. Basert på søknad i juni er det innvilget tillatelse til å benytte el-sykkel som hjelpemiddel og det er gitt tillatelse til å benytte lett motorkjøretøy opp til Veis ende på vestsiden av Komagelva – for å lettere ta seg inn i utkanten av beiteområdet.

Kart over tillatt trase for Ei-sykkel mellom Hybia og Dalajohka.

Klagerett

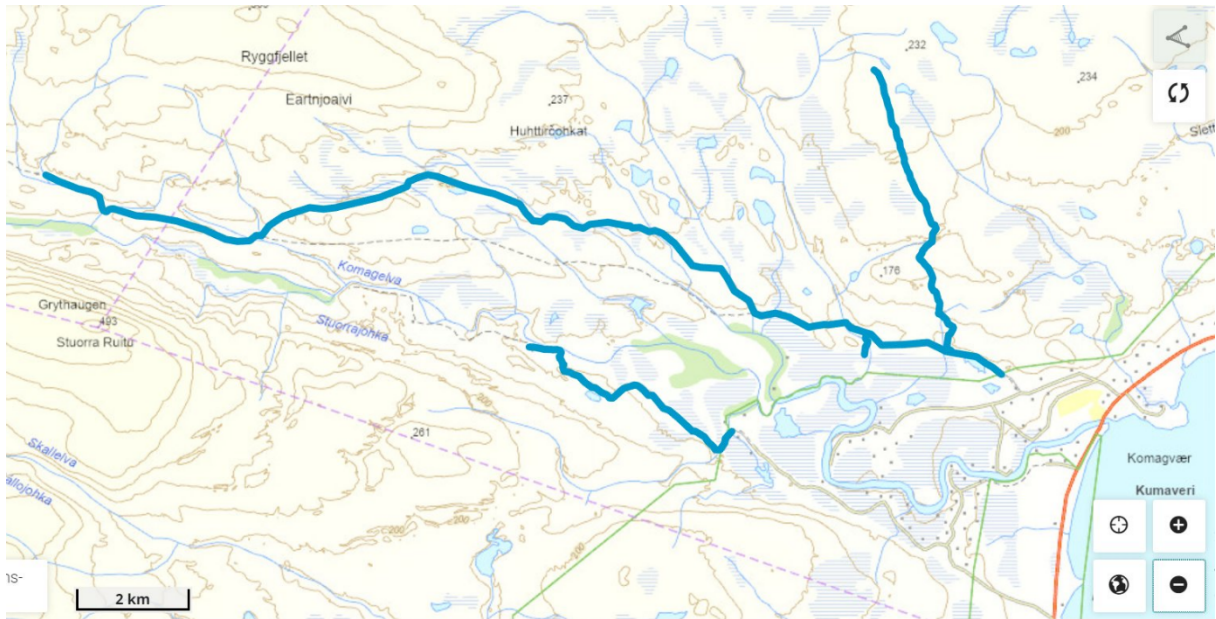
Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Behandling av saken

Søknaden

Det søkes med dette dispensasjon for bruk av ATV/elsykkel i forbindelse med sauedrift, på eksisterende kjørespor, som vist på vedlagte kartskisse.

Dispensasjonen må gjelde for undertegnede inkludert ansatte på gården.
Arnt Støme, Dag Støme, Iris Støme, Torhild Gjølme, Simon Eliseussen

Kart i søknad

Behandlingsmåte

Det vises til sak 13/2013 og sak 13/2016 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre hvor forvalter er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel, samt saker av Kurant karakter.

Saker av kurant karakter omfatter saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel, saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og saker etter Naturmangfoldloven § 48 der:

- Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget (AU) og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/ AU i tilsvarende sak.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt i 2022, og i tillegg er en trase fra Dalajohka til Hyba omsøkt.

Angående søknad om kjøring til Hybia ble dette behandlet i fjor og avslått. Vedtaket ble påklaget og nasjonalparkstyret samt miljødirektoratet opprettholdt vedtaket. Saken kan behandles av forvalter på delegert myndighet.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Bruk av el-sykkel behandles også da det har blitt avklart at el-sykkel vurderes som motorisert kjøretøy i verneområder og må vurderes etter vernebestemmelsenes bestemmelser for motorferdsel.

Verneforskriften

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Kjøringen som søkes om, kommer inn under § 3 punkt 6.3 bokstav c, som sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

"Bruk av traktor eller annet lett motorkjøretøy på barmark i forbindelse med husdyrhold etter eksisterende kjørespor avmerket i forvaltningsplanen etter § 5."

Dette er en såkalt «spesifisert tillatelsesbestemmelse», som nasjonalparkstyret *kan* gi tillatelse til. I Miljødirektoratet sin veileder «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014» presiseres det at selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert tillatelsesbestemmelse, må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Videre presiseres det at når forskriftene bruker formuleringen "*kan gi tillatelse til*" betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi tillatelse.

Forvaltningsplanen for Varangerhalvøya nasjonalpark er under utarbeidelse, og det er praksis for å innvilge tillatelse til å kjøre på de nevnte traseene, med unntak av til Hybia med ATV. Inntil en forvaltningsplan er vedtatt, legger imidlertid nasjonalparkforvalter tidligere praksis i styret i de omsøkte områdene til grunn for sine innstillinger i denne type saker.

Av praksis søkte Arnt Støme om å kjøre fra Komagvær til Hybiahytta i 2013, og fikk innvilget til Dalajohka, som det er etablert forvaltningspraksis for å innvilge siden. Andre sauebønder har søkt om dispensasjon til Hybiahytta men har jfr. praksis i nasjonalparkstyret fått innvilget til Dalajohka. Dette begrunnes med at man kommer langt inn i verneområdet på delvis gjengrodd kjørespor og økt ferdsel kan gi økt forstyrrelse på fjellrev, som kan ha uønskede effekter på en kritisk truet art.

I styremøtesak august 2018 tok man stilling til hvilke traseer hvor man kan gi dispensasjon til å benytte ATV på barmark i forbindelse med sauedrift, hvor de innvilgede traseer var omfattet, men ikke til Hybia ved normalsituasjon.

Med datidens beitebruk anså man Hybia for å være helt i utkanten av beiteområdet hvor det kun enkeltår oppholder seg enkelte streifdyr av sau sent på høsten.

Det kan utenom normalsituasjonen i enkeltår søkes om dispensasjon til å kjøre et begrenset antall turer på kjørespor via Dalajohka til Hybia. Dette i unntakstilfeller ved behov for tidlig nedsanking pga. påviste rovdyrskader i august eller ved behov for å transportere opp folk til restsanking i Komagdalen ved observasjoner av sau i oktober, eller i tilfelle behov for å gå fra Hybia gjennom Bjørneskardet og for å drive ned sau ned Skallelvskardet. Dispensasjon forutsetter samarbeide blant de ulike saueeierne i dalen.

I 2019 uttalte Reinbeitedistrikt 6 seg til tilsvarende gitt tillatelse i 2019, hvor Reinbeitedistriktet oppgir at man ikke ønkser at det gis dispensasjon fra politi hytta til Dalajohka da distriktet i barmarksperioden har rein hele denne tiden i dette området. Uttalelsen ble referert i sak RS 49/19 i nasjonalparkstyremøte 2.9.2019, som tok uttalelsen til orientering.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkning på naturmiljøet

Det er kjent at kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Kjøring med firehjuling på barmark kan gi skader på planteliv og terreng, som det kan ta lang tid før forsvinner. Dette gjelder spesielt i fuktige områder, og særlig på myrer, langs bekker og langs elver. Begrenset kjøring langs allerede eksisterende kjørespor har imidlertid mindre konsekvenser enn kjøring utenfor eksisterende spor, og vil ikke øke den samlede belastningen nevneverdig. Kjørespor til Hybia er i ferd med å gro igjen og fast dispensasjon til å kjøre til utkanten av beiteområdet vil bidra til å forringe vegetasjon og gi økte forstyrrelser i området. El-sykkel har mindre marktrykk og setter lite spor og egnert seg for denne type bruk.

På bakgrunn av dette mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet gitt at det kjøres på oppgitt kjørespor, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 («føre-var-prinsippet») til anvendelse slik tillatelsen gis. Omfanget av kjøringen vil komme frem av innlevert rapport for kjøring.

Vurdering av om tillatelse skal gis

Nasjonalparkforvalter vurderer at Støme har et behov for den omsøkte kjøringen med ATV eller el-sykkel i forbindelse med sitt sauehold til traseene man har praksis for å innvilge tillatelse på. Ut i fra vurderingene om at man antar kjøringen er såpass begrenset i omfang at den ikke vil påvirke naturmiljø eller samlet belastning nevneverdig jfr. Naturmangfoldlovens § 10, mener nasjonalparkforvalter at nødvendig kjøring langs deler av eksisterende kjørespor i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring kan tillates.

Søker har rapportert at det ble kjørt 20 - 30 turer på østsiden av dalen og 15 - 20 på vestsiden i 2020. Omfanget av kjøring vurderes basert på rapporten som relativt omfattende og tilstanden på kjøresporene er relevant å følge med på mht. om dispensasjonen medfølgende omfang av kjøring nå bidrar til å forringe verneområdets tilstand og om dispensasjon skal avgrenses til begrenset antall turer per år.

Bruk av el-sykkel i næringssammenheng a inntil 25 km/t vurderes for å ha begrenset betydning relatert til forsterkning eller forverring av kjørespor og kommer i en annen kategori enn ATV uten støy og kjørespor.

Det er ikke praksis for å gi tillatelse til å kjøre ATV til Hybia. Det er sjelden at det observeres sau så langt oppe i dalen. Det er mulig å gå via veis ende på østsiden av dalen, krysse hengebrua og drive dyra ned til fots ved normalsituasjon. El-sykkel er et nyttig hjelpemiddel i så måte.

Forvalter vurderer at det ikke er aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Så lenge motorferdselen på barmark i dette tilfellet begrenses til nødvendig kjøring med lett kjøretøy i forbindelse med person- og godstransport i jordbruksnæring langs deler av eksisterende kjørespor, og det ikke benyttes flere kjøretøy enn strengt tatt nødvendig, som er oppgitt til to ATV, vurderer nasjonalparkforvalter dette som en [miljøforsvarlig driftsmetode i henhold til naturmangfoldloven § 12](#). Dette gjelder også el-sykkel.

Nasjonalparkstyret og Statens naturoppsyn følger imidlertid med på tilstanden på eksisterende kjørespor i nasjonalparken. Dersom det oppstår nye kjøreskader, eller gamle kjøreskader forverres, vil det få betydning for behandlingen av fremtidige søknader om barmarkskjøring på kjøresporene.

Presisering av tillatelsens omfang

Tillatelsen gjelder kun for *nødvendig person- og godstransport i jordbruksnæring*. Landbruks- og matdepartementet og Direktoratet for naturforvaltning har tolket denne ordlyden (i motorferdselloven § 4 c) til å omfatte:

- ren *uttransport* av materiell inklusive saltsteiner mv.
(dette bør imidlertid gjøres på vinterføre)
- kjøring av materiell og mannskap i forbindelse med *sanking*
(dvs. nedsanking om høsten)
- *gjeting* (i den begrensede betydningen "aktiv flytting av dyrene fra et sted til et annet")

I forbindelse med denne fortolkningen blir det presisert at for *sanking* og *gjeting* kan motorkjøretøy kun nyttes for transport av materiell og mannskap fram til et utgangspunkt for slik aktivitet.

Ordinært *tilsyn* (definert som visuell kontroll av at dyrene er til stede der de skal være og er friske) skal skje hyppig, minst en gang per uke, og defineres av fagmyndighetene ikke som nødvendig kjøring. Dersom dette skulle være tillatt, ville det medført store mengder motorferdsel på barmark.

Siden verneforskriften er strengere enn motorferdselloven, er det følgelig ikke aktuelt å tillate motorferdsel til flere formål innenfor en nasjonalpark enn utenfor. Nasjonalpark-styret tillater derfor ikke kjøring i forbindelse med ordinært *tilsyn*. Det er kun kjøring for *uttransport* av materiell, *sanking* og *gjeting*, etter definisjonene ovenfor, som er tillatt på de angitte traseene i tillatelsen.

Søknad vurderes for å være innenfor rammen for dispensasjonsgjemmelen, dispensasjon vurderes som nødvendig og jamfør tidligere praksis, og med de begrensinger for teknikk og avgrensede traseer som er definert strider ikke vedtaket mot vernebestemmelsenes formål eller vil påmirke verneformålet vesentlig.

Kjøring på trase opp til Hybia med ATV vil kunne påvirke verneformålet vesentlig negativt da kjøresporet her er i ferd med å gro igjen og kjøringen kan bidra til økte forstyrrelser i området relatert til trua arter i området. Traseen går gjennom flere våte myrpartier som tåler ATV-kjøring dårlig. El-sykkel vil være tilstrekkelig. Om andre traseer for el-sykkel vurderes som bedre fra Hybia til Dalajohka, kan det meldes inn og sees på særskilt. Aktuell trase kan i såfall befares før sauesanking tar til.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Reinbeitedistrikt 6	v/Ásllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Finnmarkseiendommen Statens Naturoppsyn Vadsø	Postboks 133	9811	VADSØ

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

John Arne Kristiansen

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/7104-2 432.3

Deres ref.

Dato 18.08.2023

Dispensasjon til motorferdsel for utfrakt av felt elg 2023 - Jaktfelt Vardø - Varangerhalvøya nasjonalpark

Vi viser til din søknad på vegne av ditt elgjaktlag for 2023.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2013 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark § 3 punkt 6.3 d gis jaktlaget til John Arne Kristiansen tillatelse til å kjøre 2 – to turer med en ATV / 6-hjuling. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ. Formålet er utkjøring av felt elg i jaktfelt Vardø i jaktperioden for elg høsten 2023. Dispensasjonen gjelder i årets elgjakttid for jaktfeltets arealavgrensning – Jaktfelt Vardø.

Tillatelsen gjelder ikke for kjøring med Volvo feltvogn, eller annen bil eller traktor.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring må foregå på mark med god bæreevne.
- Kjøring i fuktige områder hvor kjøretøyet synker ned i underlaget er ikke tillatt. Det er tilbudt utlånt transportbrett som hjelpemiddel til uttransport av dyr til hjelp ved fellinger i de aller våtteste områdene.
- Eksisterende kjørespor skal benyttes hvis det finnes i det aktuelle området.
- Tillatelsen omfatter ikke rydding av skog/kratt.

Nasjonalpark Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde PERSFJORDEN-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Kjøringen kan utføres av jaktleder eller jegere som er registrert på jaktlaget hos FEFO på det tidspunktet som elgen er felt.
- Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til Statens Naturoppsyn og *nasjonalparkforvalter* på tlf. 98041906, 950 38 207 og 41470437
- Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.
- Jaktlaget er forpliktet til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder kjørerute. Traseer i kart i søknad virker ok.
- Kjøreløgg skal fylles ut før kjøring.
- Jaktlaget utlånes også transportbrett som kan brukes til å dra ut dyr fra våte områder til nærmeste faste kjørespor.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling

Søknaden

John Arne Kristiansen søker på vegne av jaktlaget om å kjøre to turer med ATV for å hente eventuell felt elg i årets jakt. Kvoten er 2 dyr pluss eventuelt tilleggdyr (1 stk).

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner”

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreføremål, blant annet:

«d) Bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vurdering av søknaden

I styremøte 2.9.2019 styresak 56/19 gjorde Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre følgende prinsippvedtak til behandlingen;

Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon på SMS til naturoppsynet og nasjonalparkforvalter når elg er felt innenfor nasjonalparken. Dette erstatter krav til innsending av kjøreliste.

Hensikten er å etterse om elgjaktlagene tar tilstrekkelig hensyn i våte områder og om elgjakten medfører økt omfang av kjørespor i våte områder av Nasjonalparken. Ved mangelfull rapportering risikerer jaktlaget å ikke få dispensasjon til å bruke ATV for å frakte felt elg ut senere.

Det gis en dispensasjon per tildelt dyr i Vardøvaldet da man antar disse vil bli felt i Nasjonalparken. Søknad om dispensasjon til bruk av ATV/Snøscooter ved utfrakt av felt elg som angår tilleggskvote behandles først etter at grunnkvote er felt, og tilleggskvote er tildelt det enkelte jaktlaget av Finnmarkseiendommen.

Påvirkning på naturmiljø, verneformål og verneverdier

Kjøring med motorisert kjøretøy på barmark kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av området. Myrer og våtmarker er sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor. Spesielt kjøring med Volvo feltvogn eller annen bil eller

traktor, UTV, som har høyere marktrykk enn ATV – sekshjuling/ snøskuter kan lett gi kjøreskader i vått terreng. Kjøreskader på Varangerhalvøya heles svært sakte pga. tynt vegetasjonsdekke og tundra/ myr.

Nasjonalparkforvalter mener at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 (*føre-var-prinsippet*) til anvendelse.

Omfanget av kjøringen jamfør Naturmangfoldlovens § 10 er relativt begrenset ved praksis for dispensasjon for få turer, og da valdet også omfatter områder utenfor verna områder kan det bli færre enn omsøkt. Det er allerede noe motorisert ferdsel i området via reindrift på høsten. Ved eventuell tildeling av tilleggsgdyr må det tas kontakt per telefon 41470437 og søkes på nytt.

I de aller våteste partier vurderes å dra ut dyret til nærmeste kjørespor med transportbrett som mest miljøforsvarlige teknikk. Det er gitt tilbud om å låne transportbrett. Særlig for kalv og ungdyr eller halve voksne dyr er dette et godt hjelpemiddel i de våteste områdene.

Elgjakten starter den 25. september og slutter første helg i november, og kjøring på den tiden av året er mindre problematisk med tanke på fuglelivet, siden hekke- og mytesesongen er over, og trekkfugl har trukket ut av området.

Nasjonalparkforvalter vurderer at det ikke aktuelt å pålegge søker utgifter for tiltak som forhindrer eller begrenser skader på naturmiljøet (naturmangfoldloven § 11).

Når det gjelder § 12 ([miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder](#)), mener forvalter at det er tatt hensyn til denne. Det er kun gitt tillatelse til et begrenset antall turer oppad avgrenset til bruk av et kjøretøy en tur per tildelt kvote, som kun kan benyttes hvis det blir felt elg innenfor nasjonalparken. Det er gitt tilbud om å benytte utlånt transportbrett i svært våte områder. Det knyttes strenge vilkår til tillatelsen som mottaker er forpliktet til å følge.

Vurdering av om det omsøkte tiltaket skal få tillatelse

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til utfrakt av elg fra nasjonalparken. Erfaring tilsier at de fleste dyr felles i nasjonalparken i dette jaktfeltet. Tidligere praksis for jaktfeltet tilsier to dyrs kvote med praksis for en dispensasjon til bruk av ATV på barmark til å hente ut felte dyr. I tillegg kommer eventuelle tilleggsgdyr.

I år er kvota to dyr og forvalter kommer til at to dispensasjoner vil kunne være tilstrekkelig. Skulle det bli tildelt tilleggsgdyr kan det søkes om flere per telefon, med rask avklaring.

Uthenting av felt elg vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse, og med de vilkårene som er satt vil ikke den samlede belastningen på naturmiljøet i området øke nevneverdig. Gitt at man kjører slik at man bevisst unngår å etablere nye kjørespor i myr.

Tillatelsen omfatter også uthenting av elg med snøskuter, i tilfelle det blir snø i jaktfeltet på slutten av jakta. Kjøring med snøskuter på snøføre regnes som mer skånsomt for terrenget enn ATV. Ved bruk av ATV anbefales 6-hjuling, med transportbrett etter fremfor henger, særlig i vått terreng.

På bakgrunn av vurderingene av påvirkningen på naturmiljøet, og nasjonalparkstyrets praksis for denne type søknader er nasjonalparkforvalter derfor kommet til at tillatelse for henting av elg kan gis, med ATV. På snødekt og frossen mark kan snøskuter benyttes som alternativ.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg: Kjørelogg

Kopi til:

Statens Naturoppsyn			
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Reinpolitiet Tana og Varanger Reinbeitedistrikt 6	v/Åsllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN

KJØRESEDDDEL – sak 2023/7104

Kjøreseddelen gjelder for 1 ATV/ snøskuter og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Reg NR oppgitt LX 8022 eller LE 4123

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		

Husk!

- Jaktlag skal rapportere inn felling med fellingsposisjon innenfor verneområdene på sms til Statens Naturoppsyn og nasjonalparkforvalter på følgende telefoner.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/7692-3 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 21.08.2023

Informasjon til jaktlag som skal jakte elg i Varangerhalvøya nasjonalpark og tilliggende verneområder i 2023 - motorferdsel

Årets elgjakt nærmer seg!

Her følger informasjon til dere som skal jakte elg i Varangerhalvøya nasjonalpark, Syltefjorddalen naturreservat eller Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde m.fl.

Lokal forvaltning

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er et lokalt forvaltningsorgan for Varangerhalvøya nasjonalpark, Syltefjorddalen naturreservat, Sandfjordneset naturreservat, Ytre syltevik naturreservat og Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde. Områdene har eget regelverk ved forskrift.

Vernebestemmelser som angår elgjegere

Verneforskriftene for verneområdene finner dere på www.lovdata.no ved å søke på "Varangerhalvøya".

Vi antar at bestemmelsene som angår dere mest, er kjøring med motorkjøretøy. I utgangspunktet er all motorferdsel forbudt, både i nasjonalparken, landskapsvernområdet og i naturreservatene. I nasjonalparken kan det gis tillatelse til "bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy eller luftfartøy til uttransport av elgslakt." (verneforskriftens § 3 punkt 6.3 d).

Naturreservat har et strengere vern enn nasjonalpark. *Utfrakt av felt elg i Syltefjorddalen naturreservat må skje uten motorisert ferdse.*

Når det gjelder andre regler i verneområdene, skal selvsagt leirslagning, rasting og bålpyring foregå så skånsomt som mulig. **Søppelet tas med hjem igjen.**

Sporløs ferdse er viktig - også under elgjakt- for ivaretagelsen av områdenes karakter. Det skal være trivelig å komme tilbake!

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Henting av elg som felles innenfor nasjonalparken

Om det er reelt behov for bruk av ATV eller elgtrekk for å hente ut elg fra nasjonalparken, må det vært innhentet tillatelse fra nasjonalparkstyret på forhånd før kjøring.

Flere elgvald har områder med våtmyr og sårbar vegetasjon. Elgen må hentes ut uten at det oppstår nye kjørespor. Ved felling av svært store dyr i vått terreng må man vurdere om de bør tas i to vendinger for å unngå skade på marka.

Nasjonalparkstyret har utlån av transportbrett som kan bidra til å unngå spor i myr. Vi disponerer 4 Canadapulken til de elgjaktlag som ønsker det for uttransport av slakt ut av bæresvakt område. Erfaringen med disse er gode.

Disse kan benyttes til å dra ut slakt på brett med tau fra ulendt og vått terreng til nærmeste kjørespor eller evt. etter atv/ elgtrekker om motorkjøretøy er nødvendig. Jaktlag med stor andel myr og areal innenfor verneområdene prioriteres for utlån.

I Syltefjorddalen Naturreservat og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde bør man være forberedt på bruk av andre metoder enn motorkjøretøy. Her er det et eget transportbrett som kan avtales hentet hos Båtsfjord kommune.

For å være sikker på at dere får svar i tide, må vi ha søknad om motorferdsel så fort som mulig. Noen har allerede søkt. Oppgi om lån av transportbrett er aktuelt. I noen jaktfelt felles elgene hovedsakelig utenfor verneområdene, selv om grensene overlapper.

Søknaden må inneholde følgende opplysninger

- * Til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
- * Feltnavn, jaktleder og kommune *
- * Hvilken type kjøretøy som evt. skal benyttes for henting av felt elg
- * Om det er ønskelig å låne transportbrett for utfrakt av elg fra våte områder

Søknaden sendes på e-post til: sftfpost@statsforvalteren.no

Mer informasjon på nett

Dere kan også se grensene til verneområdene på www.nordatlas.no, (under menyen "Natur").

Brosjyre om nasjonalparken finner du på :

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/publikasjoner>

Mer informasjon om verneområdene fins på www.varangerhalvoya.no

Se jaktfeltkart under.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål:

Tlf. : 78 95 03 89 / 41470437 e-post: fmfigos@statsforvalteren.no

Vi ønsker dere skitt jakt!

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Statens naturoppsyn i Vadsø			
Statens naturoppsyn i Tana			
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Unjárgga gjelda / Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD

Adresseliste jaktlag

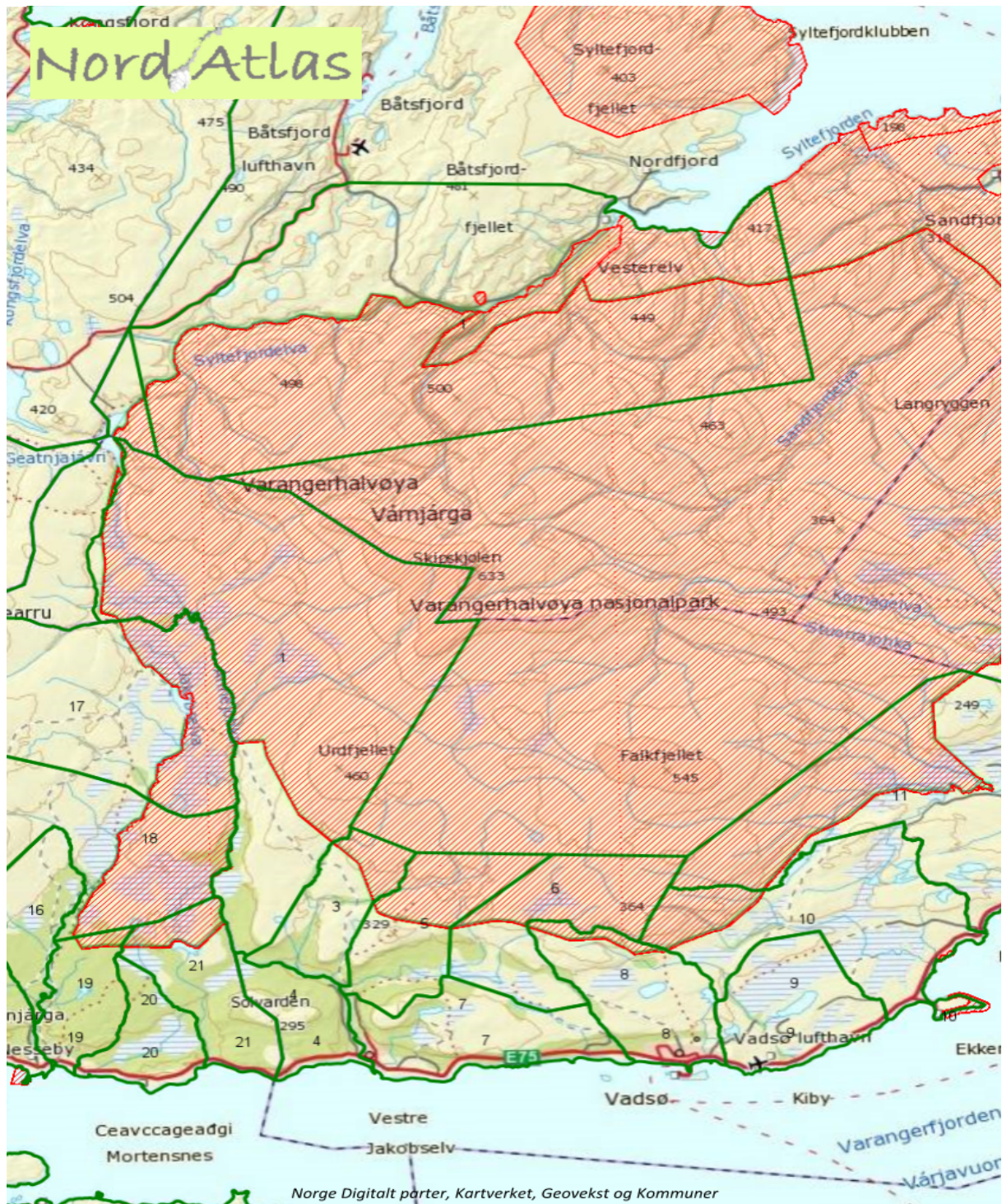
Båtsfjord felt 1 - Syltefjorddalen 1.periode(*)	Ronny Isaksen	ronny@trollnet.no
Båtsfjord felt 1 - Syltefjorddalen 2.periode	Kjell Reidar Wickstrøm	kjell.reidar.nm@outlook.com
Nesseby felt 17 - Skoarrojohka	Susanne Utse Olsen	susanne.u.olsen@hotmail.com
Nesseby felt 18 - Eametoaivi/Kjerringhaugen(*)	Jan Yngve Lund	janylund1@gmail.com
Nesseby felt 19 - Suovvejojha/Bergeby øst	Frode Vullum	vullum@gmail.com
Nesseby felt 21 - Gohppejojha	Jon Arne Johnsen	jonarnejohnsen@hotmail.com
Vadsø: Goaivbæski – Æimenbæ	Veronica Therese F. Sagen	veronicafjellberg@hotmail.com

Flintelva - Østervann	Rolf Sundquist	rolf0206@yahoo.no
Jålma- Andersby	Eirin Pleyrn	eirin.pleyrn@vadso.kommune.no
Vinikka	Jan Ove Bernhardsen	jan-ove-b@live.no
Sabelhaugen	Stein Torbjørn Rushfeldt	tobrus@hotmail.com
Skallelv	Trond Atle Bernhardsen	trondatle64@gmail.com
Vardø	John Arne Kristiansen	kristiansenjoharne@gmail.com

Jaktlag drar elgoksen på transportbrett ut av ei myr i Komagdalen til nærmeste tørre kjørespor. (Foto: Jaktlaget Slettvoll).

Kart. Elgjaktvald og verneområder 2018. Verneområder m/egne motorferdselsrestriksjoner:
Rød skravur – Naturreservat / Nasjonalpark / Landskapsvernområde

Merk: jaktvald 3 og 5 Flintelva – Østervann i Vadsø er nå slått sammen.

Fra: Birgitte[birgittereisan1@hotmail.com]
Sendt: 05.08.2023 19:15:03
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no];
Tittel: Fwd: sak 2023/2838

sak 2023/2838

gnr.br.fnr 16/4/2 (store frøkenholla)

Kjørelogg og høyder på påler.

kjørelogg:

Hei, i vedtaket sto det at det skal føres kjørelogg, vi har ikke fått tilsendt noe kjørelogg og da vi prøvde komme i kontakt med Geir Østereng var han på ferie, fikk da kommet i kontakt med en dame som sa hun visste ikke hvordan hun sku få laget en slik, og mente vi da måtte laget en manuell kjørelogg som vi har med oss og signerer med dato til og fra, pluss regnr og sender mld til forvalter og naturoppsynet når vi kjører ned. til vi får tilsendet en ny.

Høyder på påler:

Her sto det i vedtaket at høyden måtte avklares, her kunne vi heller ikke få ett svar da vi ringte. 04.08.2023.

Men vi legge det så lavt vi kan i terrenget med lavestepunkt fra kledning blir da 40 cm over bakken slik at vi ikke får råte og fukt i stubbgulvet etter anbefalinger av fagfolk.

ut ifra vedtaket var dette ønske og komme så lavt som mulig i terrenget og vi har kommet fram til at påler ville være en slik løsning. Da såleblokk pluss leca vil bygge mer pluss krever mer planering av området noe som ikke var ønskelig.

--

Med vennlig hilsen

Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen